

INDEX NOMINUM

A-Á

dr. ANGYAL Armond a Magyar Rendőrtisztviselők Országos Egyesületének (MROE) az elnöke a rendőrségek államosítása témájában indított mozgalom időszakában.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

B

BACH Alexander báró (Loosdorf [Alsóausztria] 1813. január 4. – Unterwaltersdorf [Bécsújhely mellett] 1893. november 3.) Osztrák ügyvéd. Belügyminiszter-helyettes, majd belügyminiszter 1849. VI. 28. – 1859. VIII. 21.-éig. Nevéhez fűződik az úgynevezett „Bach-korszak”, amely a polgári fejlődés számára ugyan utat nyitott, azonban a magyar nemzet megsemmisítésére törekedett. Bach a neoabszolutista rendszer egyik fő irányítója volt, amely a központosítást oly módon hajtotta végre, hogy eltörölte a magyar nyelv állami használatát, általában a kultúrából száműzte a magyarnyelvűséget. Nem csupán Magyarország önállóságát törölték el, hanem még Magyarország létét is tagadva területét 5 kormányzóságra osztva igazgatták a Kárpát-medence térségét. A kollaboráns hivatalnoki kart Bach egyenruhában járatta, melyhez diszkard is járt, őket nevezték „Bach huszároknak”.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BAKONYI Árpád a 4. honvéd kerület kiegészítő parancsnokságának vezetője 1945-ben.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

BATÁRI Pál főhadnagy A Magyar Királyi Honvédség 1931-es hadrendjében foglaltak szerint Székesfehérváron egy felderítő egység alakult „Légi térképészeti kirendeltség” fedőnévvel, amely a valóságban 9 repülőgépet magában foglaló repülő alakulatot jelentett. E repülőgép alakulat számára kiépítés alatt álló csákvári reptéren kívántak elhelyezni egy repülő századot BATÁRI Pál főhadnagy parancsnoksága alatt.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BENE László volt az egyik tagja annak a 30 fős, csoportos ejtőernyős ugrásnak, akik a budaörsi repülőtér ünnepélyes megnyitása alkalmából a Tétényi fennsíkra 1937. VI. 20-ai repülőnapon csoportos ejtőernyős ugrást hajtottak végre.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BERTALAN Árpád árkász százados volt a parancsnoka a Magyar Honvédségben 1938. IX. 11-én felállított ejtőernyős kiképző keretnek.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BOCSÁNCZY László csendőr százados volt a parancsnoka a Magyar Királyi Csendőrség felügyelőségének közvetlen alárendeltségébe tartozó Központi Közlekedési Parancsnokság Repülőtéri Szárnyának, amikor az átalárendeltségéből kivonták a honvéd repülőgépeket 1943-ban.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BOGYAY Artúr őrnagy vezetésével az 1918. XI. 2-án alakult magyar repülőcsapatok törzskülönítményét átszervezték november 9-ei hatállyal, Magyar Repülő Csapatparancsnoksággá. 1919. X. 3-án a hadügyminisztérium 37. (légügyi) osztálya olyan tervezetet terjesztett a Fővezérség elé, amely azt tartalmazta, hogy a 37. osztály helyét és feladatkörét a kereskedelemügyi minisztériumban felállításra kerülő légügyi osztály vette volna át BOGYAY Artúr vezetésével. A tervezetet azonban a Fővezérség ellenezte, így az nem valósulhatott meg. 1919. XI. 10-én azonban a Nemzeti Hadsereg számára új szervezeti ren-

deletet bocsátottak ki. Ebből fakadóan megalakult az Önálló Repülő Csapat Parancsnokság, melynek feladatkörét ideiglenesen a Fővezérség I.b. (légügyi osztálya látta el BOGYAY Artúr őrnagy vezetésével.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BOKSAY Antal Repülő megfigyelő hadnagy az Osztrák-Magyar Monarchia haderejében 1918-ban. A világon először ő ugrott úgynevezett tubusos ejtőernyővel 1918. III. 23-án a tiroli Pergine repülőtéren. 2008. III. 20-án sírjánál — az első magyar ejtőernyősre emlékezve — emléktáblát avattak első magyar ejtőernyős ugrásának 90. évfordulója alkalmából.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

dr. BOROSS István Baranya vármegye főispánja 1944 novemberében.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

BOTKA Jolán (1916. V. 25. -) NÉMETH Dezső vezérkara ezredessel 1940. XI. 6-án kötött házasságot.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BÖHM Béla főhadnagyot 1918 novemberében nevezték ki a Kolozsvár-szamosfalvi repülőtéár parancsnokává, aki aromás előrenyomulás miatt a repülőanyagot a hátszországba evakuálta.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BULBUK Emil Az 1925-ben kiadott „*Határszolgálati utasítás*”, majd az 1930-ban publikált „*Határszolgálat*”, végül pedig az 1935-ben megjelentetett „*Határőrjárőr*” szolgálati szabályzatok szerzője és szerkesztője.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

BUU Loc Dél-vietnám utolsó francia befolyást elősegítő miniszterelnöke.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

C-Cs

CZIBOLY Csaba Az 1973–1975 között a Vietnamban működő Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság magyar tagja. Helikopterét szolgálati helyére utazás közben találat érte, melynek következtében a DILSKY Aurél határőr százados életét vesztette.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

CZINEGE Lajos (Karcag 1924. III. 24. – Leányfalu 1998. V. 10.) földműves, kovács, kommunista pártfunkcionárius, honvédelmi miniszter 1960. V. 17. – 1984. XII. 6.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

CSORBA József kezdeményezésére „Nemzetközi ejtőernyős négytusa és nemzetközi ugróverseny” néven ejtőernyős versenysorozat indult 2008-ban.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

CSURGAY Miklós vezérőrnagy a Magyar Honvédség Légvédelmi Parancsnokságának parancsnoka.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

D

DARÁNYI Kálmán (Budapest, 1886. III. 22. – Budapest, 1939. XI. 1.) megyei tisztviselő, majd közel egy évtizeden át főispán – miniszterelnökségi államtitkár 1928. III. 26. – 1935. I. 9. , földművelésügyi miniszter 1935. I. 9. – 1938. III. 9. , megbízva miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával 1936. V. 14. – 1936. VIII. 7. , megbízva a miniszterelnöki teendők ellátásával 1936. IX. 2. – 1936. X. 6. , a miniszterelnök halálkor a kormány nevében lemond 1936. X. 6. , megbízva az ügyek ideiglenes vitelével 1936. X. 6. – 1936. X. 10. , miniszterelnök 1936. X. 10. – 1938. V. 14. , belügyminiszter 1937. II. 3. – 1937. IV. 10., képviselőházi elnök 1938. XII. 5. – 1939. XI. 1.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DEÁK János altábornagy 1991-ben a Magyar Honvédség vezérkarának a főnöke.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DEUTSCH István törzsrömmester pilóta megsebesült, amikor 1918. XI. 8-án Marosvásárhely katonai parancsnoka a magyar légi rendőrség segítségét kérte két repülőgép azonnali kirendelése által a környékbeli zavargások megfékezésére. Deutsch István bevetés közben fosztogató fegyveres bandák által leadott földi puskatűz következtében sebesült meg.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DILSKY Aurél százados határőr százados Az 1973–1975 között a Vietnamban működő Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság magyar tagja. Helikopterét szolgálati helyére utazás közben találat érte, melynek következtében a DILSKY Aurél határőr százados életét veszítette.

BOTZ László: AMagyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DINH Boo Linh 938-ban egyesítette a feudális széttagoltságból vietnámot.

BOTZ László: AMagyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DOMBI Lőrinc hadnagyot nevezték ki a Magyar Néphadsereg első mélységi felderítő zászlóaljának harmadik századparancsnokává 1963-ban.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DZSUGASVILI Jozsif Viszarionovics [SZTALIN] (Gori, 1879 – Moszkva, 1953), az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió vezetője (1924–1953)

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

E-É

ERDEI Ferenc (Makó, 1910 - Budapest, 1971), politikus, államminiszter (1948-ban), földművelési miniszter (1949–1953, valamint 1954–1955), igazságügyminiszter (1953–1954), belügyminiszter (1944-1945), minisztertanács egyik elnökhelyettese (1955-1956), 1957-től a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára és az Agrártudományi Kutató Intézet igazgatója, 1964-től 1970-ig a Hazafias Népfront főtitkára.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelemi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

Franchet d'ESPEREY, Louis Félix Francois (szül. 1856. V. 25. Mostaganem, Algéria - 1942. VII. 8. Albi, Franciaország). Francia katonatiszt, az I. világháború kitérőkor hadtestparancsnok Lille-ben, majd a Keleti, később az Északi Hadsereg parancsnoka. A KÁROLYI-kormány vele kötött fegyverszüneti megállapodást 1918. XI. 7-e és 1918. XI.13-a között. 1921-ben kinevezték Franciaország marsalljává.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

F

FIGL, Andreas (Ausztria, Bécs, 1873. VI. 22. - Ausztria, Salzburg, 1967. XI. 11.) Osztrák tisztviselő, titkosírás-szakértő. Az Osztrák-Magyar Monarchia haedereje rejtjelfejtő alakulatának lett az első vezetője 1911-ben.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Fock Jenő (Kispest, 1916.V.16. – Budapest, 2001.V.22.) Műszerész, munkásmozgalmi, szakszervezeti és pártfunkcionárius, nehézipari minisztériumi tisztviselő. 1951.I.27.-1954.X.9.-ig kohó- és gépipari miniszterhelyettes, 1961.IX.13.-1967.IV.14.-ig a minisztertanács elnökhelyettese, 1967.IV.14.-1975.V.15.-ig a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, 1956-1980-ig az MSZMP KB tagja, 1957-1980-ig az MSZMP PB tagja, 1980-tól a Magyar Tudományos Egyesületek Szövetségének az elnöke.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FURKÓ Kálmán ezredes kezdeményezésére és anyagi támogatásával 2001. VIII. 1-én ejtőernyős emlékfalat hoztak létre Szolnokon a 34. Bercsényi László Felderítő Zászlóalj épülete előtt.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

II. Fülöp, [1214-től II. Fülöp Ágost, August] (Gonesse, 1165. augusztus 21. – Mantes-la-Jolie, 1223. július 14.) a Franciaország királya 1180. szeptember 18 – 1223. VII. 14.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

G-Gy

GÁLOS Ödön ezredes 1945-ben a 4. hoinvéd kerület határszolgálati vezetője.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

GÁL Gyula XX. századi magyar jogelméleti kutató.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelemi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

GÉCZI János őrnagy részt vett abban a munkában, amely TÓTH Gábor alezredes irányításával a Magyar Néphadsereg első mélylégi felderítő alegységét hozta létre.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

GODÓ Ferenc hadnagy volt a parancsnoka annak az alakulatnak, amely a Magyar Honvédség második ejtőernyős bevetését hajtotta végre 1941. VII. 5-én az 1. Hegyivadász Dandár utánpótlását ezúton biztosítva. 1948. X. 1-én pedig a Szolnokon felállított új ejtőernyős kiképző keret parancsnokává nevezték ki.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

GÓZON Gyula (Érsekújvár, 1885. IV. 19. - Budapest, 1972. X. 8.) XX. századi magyar színművész.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

GROSSCHMID István 1920. XI. 13-án tervezetet nyújtott be, melyben — más európai országok példáihoz hasonlóan — arra tett javaslatot, hogy a Magyar Királyi Folyamország szervezetében állítsanak fel egy vízi repülőszázadot. A magyar katonai vezetés azonban — a békeszerződés előírásainak megfelelően az ANTANT-hatalmak gyanakvásának eloszlátása érdekében — a Magyar Aeroforgalmi részvénytársaságon kívül eső minden más katonai vagy kormányzati repülő szervezetet felszámolt.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

GYERGE József százados 1918. XI. 6-án GYERGE József százados átvette az első légi rendőr repülőosztály vezetését STOHRER Viktor főhadnagytól, aki a repülőosztály 1918. XI. 2-án Mátyásföldön a Magyar Általános Gépgyár repülőterén állította fel.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

GYURICZA Béla altábornagy 1991-ben a Magyar Honvédség 5. hadseregének parancsnoka.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

H

HABSBURG-ház (majd a HABSBURG-LOTHARINGIAI-ház), Közép-Európa több országának – így Magyarország és az osztrák tartományok – uralkodói adó család.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HALBSCHUH Dániel ([1842. VIII. 17- IRÁNYI Dániel] Toporc, 1822. II. 24. - Nyíregyháza, 1892. XI. 2.) Jogász, író, politikus. Az 1848-as népképviselői országgyűlés képviselője, az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc alatt több ízben kormánybiztosi pozíciót töltött be. A szabadságharc leverését követően emigrációba kényszerült, majd a kiegyezés után 1868-tól országgyűlési képviselő. 1874-től a *Magyar Újság* nevű politikai napilap főszerkesztője.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HANGAY Sándor repülőtisztet neveztek ki a hadügyminisztérium és a kereskedelemügyi minisztérium közös alárendeltségében 1918. XI. 3-án felállított Légügyi kormánybiztosság élére.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HARTZER Sándor százados 1918 novemberében Rákoson repülő kiképző osztályt állított fel. Parancsnoksága alá tartozó repülő alakulatból hozták létre a magyar légi rendőrség 2. századát.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HÁRY László századost neveztek ki a tervezett magyar légi rendőrség élére 1918 novemberében, majd 1919. IV. 8-án — amikor a repülő osztályok táborig repülő századokká alakultak — az egykori légi rendőrségből felállított repülőszázadok számára honi légvédelmi feladatokat tűztek ki a repülőszázadok parancsnoka továbbra is HÁRY László maradt.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ferenc tizedes Magyar Királyi Honvédség 1. Lovas Hadosztálya 4. Huszár Ezredének a katonája volt 1944-ben, amikor a magyar haderő egy része a német szövetségesek támogatása céljából Oroszország területén hátszázad védelmi feladatokat látott el.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Sándor Marosvásárhelyi városi rendőrkapitány, aki 1983-ban kongresszust szervezett a rendőrségek államosítása témájával. A kongresszus memorandumot fogadott el, melyet a miniszterelnökhöz, a belügyminiszterhez és a képviselőház elnökéhez is eljuttattak.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGYI Imre táborig pilóta a Tanácsköztársaság kikiáltását követően március 24-én követően a légügyek irányítását végző hadügyi népbizottság 34. osztályához politikai megbízottként HEGYI Imre táborig pilótát neveztek ki.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

IV. Henrik (Pau Franciaország, 1553. XII. 13. - Párizs Franciaország, 1610. V. 24.) Navarra királya 1572-1610, valamint Franciaország és Navarra királya 1589-1610.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

HEPPS Miklós főhadnagy vette át az 1931. VI. 21-én repülőbalesetben elhunyt WILHEM Károly főhadnagy által betöltött légi csendőr (vadászipilóta) raj parancsnoki tisztségét.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HÍDVÉGI Béla egészségügyi katona volt az egyik tagja annak a négyfős ejtőernyős csoportnak, akik első ízben hajtottak végre Magyarországon kórházfelszerelést is tartalmazó ejtőernyős ugrást. Egyben e csoport két tagja volt az első két magyar női ejtőernyős.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-

történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HITLER Adolf (Braunau am Inn, Osztrák–Magyar Monarchia, 1889. április 20. - Berlin, Németország, 1945. április 30.) osztrák születésű német politikus, a Nemzetiszocialista Német Munkáspárt vezetője, 1933-tól kancellár, és 1934-től haláláig a III. Német Birodalom államfője.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HORTHY Miklós nagybányai vitéz. altengernagy, Magyarország kormányzója (Kenderes 1868. VI. 18. — Estoril, Portugália 1957. II. 9.)

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HORVÁTH Pál honvéd 1949. V. 7-én járőrszolgálat teljesítése közben a magyar-jugoszláv határ mentén a jugoszláv határőrizeti szervezetek tagjaival vívott tűzharc során hősi halált halt. Szolgálatát bátor teljesítése elismeréseként a Magyar Köztársaság Érdemérem arany fokozatával tüntették ki és posztumusz gyalogsági őrmesterré léptették elő.

FŐRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ho Si Minh Lásd NGUYEN Tat Thanh

Dr. HOLLÓ József Ferenc vezérőrnagy 2003-ban a Hadtörténeti Intézet és Múzeum igazgatója.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HÖTTL Wilhelm (Ausztria, Bécs, 1915. III. 19. - Ausztria, Altussee, 1999. VI. 27.) Német katonatiszt, SS-őrnagy (Schutzstaffel-Sturmabführer). 1939-től az SS Külföldi Biztonsági Szolgálatának magyar előadója. Az RSHA délkelet-európai részlegének a vezetője.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HUNG királyok. Veitnám vaskori uralkodói.

BOTZ László: AMagyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

I-I

ILLY Gusztáv vezérkari ezredes 1946-ban a honvédelmi minisztérium személyügyi osztályának vezetője, 1948-ban a honvédelmi minisztérium kiképzési csoportfőnöke.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

IRÁNYI Dániel Lásd HALBSCHUH Dániel.

IRÁNYI László honvéd főhadnagy a fehér orosz partizánokkal folytatott harcok során hősi halált halt 1944. VI. 18-án.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

IVÁNCSIK Imre 2003-ban a honvédelmi minisztérium politikai államtitkára.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

J

JÁMBOR Gyula alezredes vezetésével kezdődött 1953-ban a Budakeszi úti laktanyában a Híradótisztai Iskolán a rádiófelderítő szakisztek képzése.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Lindon Baines JHONSON (1908. VIII. 27. Stonewall, Texas, Amerikai Egyesült Államok – 1973. I. 22. Sotnewall, Texas, Amerikai Egyesült Államok) Az Amerikai Egyesült Államok elnöke 1963-1969.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JODL, Alfred Jozef Ferdinand Lásd Alfred Jozef Ferdinand BAUMGÄRTLER

BAUMGÄRTLER, Alfred Jozef Ferdinand ([1899-1946 JODL, Alfred Jozef Ferdinand] Németország, Würzburg, 1890. V. 10. - Németország, Nürnberg, 1946. X. 16.) Német katonatiszt a Wehrmacht vezérkari főnöke.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JUHÁSZ Mihály hadnagy a Magyar Néphadsereg 1952. X. 14. és 18-a között végrehajtott ejtőernyős gyakorlata során — a nem megfelelő gépelhagyás következtében — nyakcsigolya-törést szenvedett és még ereszkedés közben meghalt.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

K

KAHN, David (Amerikai Egyesült Államok, New York, 1930. II. 7. -) Történész, író, titkosírás-szakértő. Fő műve *A kódfejtők - a titkosírás története*. [The Codebreakers - The Story of the Secret Writing.].

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

IV. Károly (Persenbeug, Ausztria 1887. VIII. 17. – Funchal, Madeira 1922. IV. 1.) [Karl Franz Josef Ludwig Hubert Georg Maria von Habsburg-Lothringen] a Habsburg–Lotaringiai-ház utolsó uralkodója, 1916 és 1918 között I. Károly néven a Habsburg Birodalom és egyben az Osztrák Császárság utolsó császára és IV. Károly néven az utolsó magyar király.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VII. Károly (Párizs Franciaország, 1403. II. 22. – Mehun-sur-Yèvre Franciaország, 1461. VII. 22.) Franciaország királya 1422-1461.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

KÁROLYI László 1920. II. 11-én a katonai vezetés kezdeményezésére KÁROLYI László elnökletével megalakult a Magyar Aeroforgalmi Részvénytársaság. A vállalat formálisan polgári légitársaságként működött ugyan, valójában azonban a polgári légiközlekedés és a légi postaszolgálat megindításának a fedésében a katonai repülő csapatok rejtésére szolgált.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KÁROLYI Mihály gróf (Budapest 1875.III.04. — Vemce Franciaország 1955.III.19.) nagybirtokos, a Függetlenségi Párt elnöke, a Nemzeti Tanács elnöke, miniszterelnök 1918. X. 31. – 1919. I. 11., az önálló magyar külügyminisztérium létrehozásáig a külügyek intézését végezte 1918. X. 31. – 1918. XI. 5., külügyminiszter 1918. XI. – 1919. I. 11., pénzügyminiszter 1918. X. 31. – 1918. XI. 25., hadügyminiszter 1918. XII. 12. – 1918. XII. 29., ideiglenes köztársasági elnök megbízva a külpolitika irányításával 1919. I. 11. – 1919. III. 21., rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter 1946. VIII. 7. – 1949. VI. 9., párizsi magyar követ 1947. VI. 14. – 1949. VI. 9., megbízva a brüsszeli és luxemburgi követség vezetésével 1949. I. 13. – 1949. VI. 9. Erélytelen személyisége jelentősen hozzájárult az I. világháború után Magyarországnak külső és belső pozícióinak gyengüléséhez.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KEMPEN von fichtenstamm Johann Franz báró (Pardubitz, 1793. június 26. - Schwarza, 1863. november 29.) Tisztviselő volt a Császári és Királyi Hadseregben. Legmagasabb rangja altábornagy. Ő adott parancsot BATTHYÁNY Lajos magyar miniszterelnök halálos ítéletének akasztás helyett golyó általi végrehajtására. Ferenc József császár 1849-ben HAYNAU ajánlására KEMPENT nevezte ki a császári csendőrségnek az általános felügyelőjévé.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KENESSE Waldemár századost nevezték ki az 1919. VIII. 19-én újjáalakított hadügyminisztériumban a 37. (légügyi) osztály vezető-helyettesévé.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KENNEDY John Fitzgerald (Brookline, Massachusetts, USA, 1917. május 29. – Dallas, Texas, USA, 1963. november 22.) Az Amerikai Egyesült Államok elnöke 1961 és 1963 között. 1963.XI.22.-én merénylet áldozata lett.

BOTZ László: AMagyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KERESZTÚRI László ezredes a magyar haderő 1. könnyű vegyes ezred parancsnoka. Az ezredet 2000. X. 1-én hozták létre és 2004. IX. 1-ig állt fenn, amikor könnyű vegyes zászlóaljja alakították át.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KISS György rendőr százados vezetésével valósult meg 2004-ben a bagdadi nagykövetség védelmére létrehozott különleges rendőri csoport ejtőernyős felkészítése.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kiss Lajos ezredes Magyarország Moszkva-i katonai attaséja 1963-ban.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kiss László XX. századi magyar jogtudós.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

Kiss Zoltán főhadnagy volt a parancsnoka annak az ejtőernyős alakulatnak, amelyet 1941. IV. 12-én a Bácska megszállásában szerettek volna alkalmazni, azonban műszaki hibák miatt — amely 25 fő áldozatot követelt — a bevetés nem valósulhatott meg. 1948. novemberében őt nevezték ki a II. világháború után a magyar hadseregben újjászervezett ejtőernyős kiképző keret második parancsnokává. 1949 őszén pedig a repülőműszaki tiszti iskola ejtőernyős előadójává nevezték ki. 1992. I. 18-án az ejtőernyős szolgálat mártírjaként számára emlékművet állítottak a Rákoskeresztúri Köztemetőben.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KNIDI ÁDÁM volt az egyik pilótája annak a repülő köteléknek, amelyből Magyarországon először hajtottak végre csoportos ugrást a budaörsi repülőtér ünnepélyes megnyitása alkalmából a Tétényi fennsíkra 1937. VI. 20-ai repülőnapon.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KOCIS ANTALL százados a Magyar Néphadsereg első mélységi felderítő alegységének első műszaki főnöke.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KOLESZNYIKOV A Szövetséges Ellenőrző Bizottság nevében a határőrségi ügyekben eljáró személy a magyar állam irányában.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

KRISTÓF István ezredes a Legfelsőbb Bíróság Katonai Kollégiuma tanácsának elnöke. Tagja a NÉMETH Dezső ezredest az ellene hozott vádak alól posztumusz felmentő bíróságnak.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

L-Ly

XI. Lajos (Bourges Franciaország, 1423. VII. 3. – Tours Franciaország, 1483. VIII. 30.) Franciaország királya 1461-1483.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

XII. Lajos (Blois Franciaország, 1462. VI. 27. Párizs Franciaország 1515. I. 1.) Franciaország királya 1498-1515.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

XIII. Lajos (Fontainebleau Franciaország, 1601. IX. 27. - Saint-Germain-en-Laye Franciaország, 1643. V. 4.) Franciaország és Navarra királya 1610-1643.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

XIV. Lajos (Saint-Germain-en-Laye Franciaország, 1638. IX. 5. - Versailles Franciaország, 1715. IX. 1.) Franciaország és Navarra királya 1643-1715.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

XV. Lajos (Versailles Franciaország, 1710. II. 15. - Versailles Franciaország, 1774. V. 10.) Franciaország és Navarra királya 1715-1774.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

XVI. Lajos (Versailles Franciaország, 1754. VIII. 23. - Párizs Franciaország, 1793. I. 21.) Franciaország és Navarra királya 1771-1791, majd Franciaország királya 1791-1792.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

XVIII. Lajos (Versailles Franciaország, 1755. XI. 17. - Párizs Franciaország, 1824. IX. 16.) Franciaország és Navarra király 1814-1824.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

I. Lajos Fülöp (Párizs Franciaország, 1773. X. 6. – Clermont, Anglia 1850. VIII. 26.) Franciaország királya 1830-1848.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

LEDÉNYI Ferenc hadbíró ezredes a Legfelsőbb Bíróság Katonai Kollégiumának elnöke. Tagja a NÉMETH Dezső ezredest az ellene hozott vádak alól posztumusz felmentő bíróságnak.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

LEHOZKY Béla honvéd főorvos volt az egyik tagja annak a négyfős ejtőernyős csoportnak, akik első ízben hajtottak végre Magyarországon kórházfelszerelést is tartalmazó ejtőernyős ugrást. Egyben e csoport két tagja volt az első két magyar női ejtőernyős.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

LITS Gábor főhadnagy a Magyar Néphadsereg első mélységi felderítő alegysége első szakaszának a parancsnoka. Miután a mélységi felderítő századot zászlóaljja fejlesztették az első század parancsnokává nevezték ki.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

LUKÁCS Károly százados 1918. XI. 6-án a hadügyminisztériumban 37. (légügyi) osztályt, amely a légügyi kormánybiztoság közvetlen alárendeltségében működött, az osztály élére pedig THOMKA Zoltán őrnagyot, helyettesévé LUKÁCS Károly századost nevezték ki.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

LY dinasztia 1010-ben került hatalomra a dinasztia vietnámban és 215 évet uralkodott.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

M

MAGYAR Miklós törzsőrmester 1949 őszén a repülőműszaki tiszti iskola ejtőernyős oktatójává nevezték ki.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MAKAI Ferenc alezredes 1945-ben a 4. honvéd kerület határőrizeti szakalegységeinek az újjászervezésével megbízott tiszt.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

vitéz makói és gelei MAKAY István altábornagy (Budapest, 1891. I. 14. – Luniec 1944. VI. 21.) Szolgálatteljesítés közben halt hősi halált a fehérórosz partizánok elleni harcok során a Magyar Királyi Honvédség 1. Lovas Hadosztályának parancsnokhelyetteseként.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

de MALET, Claude Francois (Dole Franciaország, 1754. VI. 28. - Párizs 1812. X. 29.) Francia tábornok. 1812-ben az oroszországi hadjárat ideje alatt Párizsban Napóleon elleni elbukott összeszküvés vezéralakjaként 1812. X. 29-én főbe lőtték.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

MALINOVSKI László százados részt vett abban a munkában, amely TÓTH Gábor alezredes irányításával a Magyar Néphadsereg első mélységi felderítő alegységét hozta létre.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MALINOVSKIJ, Rogyion Jakovlevics (Oroszország, Odessza, 1898. XI. 23. - Oroszország, Moszkva 1967. III. 31.) Orosz katonatiszt, a Szovjetunió marsallja.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MAROSY alezredes 1945. I. 31-én nevezték ki a 4. honvéd kerület-parancsnokává annak újjászervezése céljából.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

MATUSEK Tivadar őrnagy a Legfelsőbb Bíróság Katonai Kollégiuma tanácsának elnöke. Tagja a NÉMETH Dezső ezredest az ellene hozott vádak alól posztumusz felmentő bíróságnak.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MAYER József Miután az 1918. X. 31-én megalakuló új magyar kormány a katonai repülőgépek és a személyzet egy részének a polgári rendvédelem területére való átirányítását tervezte, a légierőhöz tartozó katonákat kivonta az általános leszerelési kötelezettség alól, így azok 1918. XI. 2-án Mayer József százados vezetésével létrehozták a magyar repülő csapatok törzskülönítményét, amely a rendelkezésre álló repülő és műszaki technika, a személyi állomány összeírását valamint vezénylését végezte. Miután a magyar repülő csapatok törzskülönítményét 1918. XI. 9-én átszervezték Magyar Repülő Csapat Parancsnoksággá, Mayer József új beosztást kapott mint a magyar légirendőrség 1. századának parancsnoka.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Mária Terézia főhercegnő, Habsburg–Toscanai Mária Terézia Antonietta főhercegnő (Alsó-Szilézia, 1862.szeptember 18. – Saybusch, Szilézia, Lengyelország, 1933. május 10.) osztrák főhercegnő, Toszánai hercegnő.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MEDVECZKY Gabriella ápolónő volt az egyik tagja annak a négyfős ejtőernyős csoportnak, akik első ízben hajtottak végre Magyarországon kórházfelszerelést is tartalmazó ejtőernyős ugrást. Egyben e csoport két tagja volt az első két magyar női ejtőernyős.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MEDVEY Frigyes őrnagyot bízták meg a két aradi repülőpótszázad újjászervezésével, aki a francia és román előrenyomulás miatt az aradi légi egységeket és repülőanyagokat Szegedre evakuálta.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MÉSZÖLY Loránt volt az egyik tagja annak a 30 fős, csoportos ejtőernyős ugrásnak, akik a budaörsi repülőtér ünnepélyes megnyitása alkalmából a Tétényi fennsíkra 1937. VI. 20-ai repülőnapon csoportos ejtőernyős ugrást hajtottak végre.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MISKOLCZY László Rendőrkapitány a magyar fővárosi rendőrségnél 1909-ben. „A vidéki rendőrség államosítása” című munkája nyerte meg e témában a Magyar Rendőrtisztviselők Országos Egyesülete (MROE) által kiírt pályázatot. A pályamű 1909-ben nyomtatásban is megjelent, melyet a MROE küldöttsége adott át a belügyminiszternek.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MOCsÁRY Lajos (Fülekkovácsi, 1826. X. 26. - Andornak, 1916. I. 7.) Közlíró, politikus. A Függetlenségi Párt elnöke 1874-1884-ig.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MOLNÁR Erik (Újvidék, 1894. XII. 16. – Budapest, 1966. VIII. 8.) Kommunista pártfunkcionárius. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem egyetemi tanára, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. 1948. IX. 10. - 1949. IX. 26. moszkvai nagykövet. 1950 - 1952 igazságügyminiszter. 1952-1953 külügyminiszter. 1953-1956. a Legfelsőbb Bíróság elnöke.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MOLNÁR János volt az egyik pilótája annak a repülő köteléknek, amelyből Magyarországon először hajtottak végre csoportos ugrást a budaörsi repülőtér ünnepélyes megnyitása alkalmából a Tétényi fennsíkra 1937. VI. 20-ai repülőnapon.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MOLNÁR Lajos százados vezetésével vetették be Kárpátalján gyalogosként a honvédség ejtőernyős egységét.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MOLNÁR László százados részt vett abban a munkában, amely TÓTH Gábor alezredes irányításával a Magyar Néphadsereg első mélységi felderítő alegységét hozta létre.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-

történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Molnár Pál főhadnagy a Magyar Néphadsereg első mélységi felderítő alegysége második szakaszának a parancsnoka. Miután a mélységi felderítő századot zászlóaljja fejlesztették az első század második parancsnokává nevezték ki.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A HU-ISSN 1216-6774. tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MÜNNICH Ferenc (Seregélyes, 1886 – Budapest, 1967) A szovjet vörös csapatok oldalán zászlóalj-, majd ezredparancsnok, NKVD ezredes, 1918-ban alapító tagja a KMP-nek, önkéntes nemzetközi alakulatok parancsnoka Spanyolországban (1936-1939), a II. világháború idején a Vörös Hadsereg magas rangú tisztjeként harcolt, Budapesti rendőrőrkapitány (1946-1949), diplomata (1949-1956), belügyminiszter (1956), fegyveres erők és a közbiztonsági ügyek minisztere és miniszterelnök-helyettes (1956-1958), minisztertanács elnöke, kormányfő (1958-1961),

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

N-Ny

Napóleon (BONAPARTE Napóleon. Eredeti olasz nevén Napoleon di BUONAPARTE; Ajaccio Korzika 1769. VIII. 15. – Szent Ilona 1821. V. 5.) francia katonatiszt és politikus. 1799-1804 Első Konzul, 1804-1815 I. Napóleon néven francia császár.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

III. Napóleon (BONAPARTE, Charles–Louis Napoleon; Párizs, 1808–Chislehurst, Kent, Egyesült Királyság, 1873), francia államférfi, francia köztársasági elnök (1848–1851), francia császár (1852–1870)

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

NÉMETH Dezső (Bethlen, Szolnok-Dobóka vármegye. 1913. VI. 30. – Budapest, 1949. X. 29.) Édesapja NÉMETH Dezső ügyvéd, édesanyja WIESNER franciska. 1940. XI. 6-án feleségül vette BOTKA Jolánt (1916. V. 25.) Házasságukból egy leánygyermek született NÉMETH Judit 1947-ben.

Életút: 1931-ben főreáliskolában végzett. 1931. VIII. 20. karpaszományos honvéd örvezető, majd tizedes végül őrmester. 1932. X. 1-én Ludovika Akadémia hallgatója. 1935. VIII. 20. Ludovika Akadémián főhadnagyi rendfokozattal avatják tisztté. 1935. VIII. 20. a Tata Tóváros-i 3/II. Gyalog Zászlóaljnál szakasz-, majd századparancsnok. 1937. IX. 1-től segédtsiszt a Veszprémi 3/III. Zászlóaljnál. 1938. I. 5-től a Honvéd Sporttanár és Vívómestereképző Intézet hallgatója. 1938. X. 1-én a Honvéd Sporttanár és Vívómestereképző Intézetben vívómesterei képesítést nyert. 1938. X. 1-től a ismét a Veszprémi Zászlóalj segédtsisztje, majd géppuskás századparancsnoka. 1940. XII. 1-én az Aszódi Tábortüzér Osztály 1/II. üteg-parancsnoka. 1941. X. 1-vel a budapesti Hadiakadémia hallgatója. 1943. X. 1-én sikeresen elvégezte a Hadiakadémiát. 1943. XI. 1-től a Dész-i 25. Gyalog Ezred beosztott vezérkari tisztje. 1944. I. 1. a Honvéd Gyalogsági Felügyelőség beosztott vezérkari tisztje. 1944. III. 25. a Marosvásárhely-i Székely Határvadász Parancsnokság Hadműveleti Osztályának vezetője. 1944. IV. 25-től a VI. hadtest-parancsnokságának anyagi vezérkari tisztje. 1944. XI. 20-ig beosztott vezérkari tiszt az I. hadtest parancsnokságán. 1945. II. 8-án beosztotaival a németek letartóztatták, de szovjet segítséggel kitörtek és az 3. gárdahadtest alakulataival harcoltak a németek ellen. 1945. II. 16-án megsebesült, majd ezt követően a szovjetek letartóztatták és a Baján létesített hadifogoly táborba szállították. 1945. VIII. 2-án szabadult a bajai hadifogoly táborból. 1945. VIII. 3-án az újjászerveződő honvédelmi minisztérium anyagi csoportfőnökségének gépkocsi és üzemanyag osztályára került kezdetben csoportfőnökségi előadó, majd osztályvezető helyettes, végül osztályvezetőm beosztásban. 1945. XI. 5-én jutalomból előléptették alezredessé. 1945. XI. 3-án az igazoló bizottság igazolta. 1946. III. 15-én áthelyezték a Katonapolitikai Osztály személyi állományába, ahol a határügyi alosztály vezetőjévé nevezték ki. 1947. májusától a határőrség vezérkari főnöke. 1947. VII. 1-vel előléptették ezredessé. 1948. V. 27-én áthelyezték a honvédelmi minisztériumba, ahol kinevezték a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövetségének katonai attaséjává. 1949. VIII. 5-én hazarendelték és az ÁVH őrizetbe vette. 1949. X. 10-én halálra ítélték. 1949. X. 24-én kivégezték. 1955. XI. 30-án a Katonai Felsőbíróóság az ellene emelt vádak alól bűncselekmény hiányában felmentette. Feleségét 1949. novemberében Budapestről Szolnokra kitelepítették. 1954-ben feleségének engedélyezték avisszaköltözést budapestre.

Kitüntetései: 1947. V. 25-én Magyar Szabadság Érdemrend ezüst fokozata. 1948. II. 26. Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztje. 1948. III. 16. Határvadász Jelvény arany fokozata. 1948. IX. 8. engedélyezték részére a Szovjetuniótól kapott „Budapest bevételéért” kitüntetés viselését.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NÉMETH Lajos alezredes SCHELL Zoltán ezredes helyébe lépett betöltve a Magyar Királyi Honvédség 1 Lovas Hadosztálya 2. Huszár Ezredének parancsnoki beosztását 1944-ben, amikor SCHELL Zoltán e beosztásból átkerült a — a fehérórosz partizánokkal folytatott harc során hősi halált halt MAKAY István vezérőrnagy — által betöltött Magyar Királyi Honvédség 1 Lovas Hadosztálya parancsnoki beosztásába.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NGO Dinh Diem Az első dél-vietnámi miniszterelnök aki az amerikai befolyást segítette elő.

BOTZ László: AMagyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NGUYEN dinasztia 1802-1945-og uralkodott vietnámban.

BOTZ László: AMagyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NGUYEN Tat Thanh [Ho Si Minh] (1890. V. 19. Vietnám, Hoang Tru - 1969. IX. 2. Vietnám, Hanoi) Észak-Vietnám elnöke és miniszterelnöke 1954-1969.

BOTZ László: AMagyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NIXON Richard Milhous (1913. I. 9. Yorba Linda, Kalifornia, Egyesült Államok – 1994. IV. 22. New York, New York, Egyesült Államok) Az Amerikai Egyesült Államok elnöke 1969-1974.

BOTZ László: AMagyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NÓGRÁDI Sándor (Fülek, 1894. V. 14. – Budapest, 1971. I. 1.) Rézesztergályos, villanyszerelő, kommunista pártfunkcionárius. 1918 őszén belépett az MSZDP-be, majd 1919-ben a KMP-be. Az 1920-évek közepétől a KOMINTERN munkatársa. 1944-ben a kijeji partizániskola parancsnoka. 1946-ban az MKP Központi Vezetősége agitációs és propaganda osztályának a vezetésével bízták meg. 1949-1956-ig a Magyar Néphadsereg politikai főcsoportfőnökségének a vezetője, altábornagyi majd vezérezredesi rendfokozattal. 1957-1960 pekingi és hanoi nagykövet. 1963-1967ig országgyűlési képviselő.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

O-Ö

OLÁH Ödön csendőr ezredes (Sátoraljaújhely, 1859. június 13. -) Hivatásos katona. 1881-ben avatták hadnaggyá. 1884-ben lépett be a Magyar Királyi Csendőrségbe. Legmagasabb beosztása a debreceni székhelyű VIII. csendőr kerület parancsnoka. Harctéri szolgálatra kérte magát 1914-ben, ahol a sátoraljaújhelyi katonai megfigyelő állomás parancsnokaként teljesített szolgálatot, majd 1916 októberében nyugdíjazták. 1922-ben — már nyugállományban léptették elő vezérőrnaggyá.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ORBÁN Balázs báró (Székelylengyelfalva, 1829. II. 3. - Budapest, 1890. IV. 19.) Író, néprajzi gyűjtő, történész, az Magyar Tudományos Akadémia tagja (1887-), politikus. A székelyudvarhelyi református kollégiumban végzett tanulmányokat. 1849-ben szabadcsapatot szervezett, de mire Magyarországra ért, megtörtént a világosi fegyverletétel. Baráti viszonyba került KOSSUTH Lajossal és körével, Victor HUGÓVAL, MAZZINIVEL és Louis BLANC-kal. 1859-ben hazatért. 1868-ban Pestre költözött. 1871-től haláláig függetlenségi programmal országgyűlési képviselő. Újabb jelentős művet nem alkotott. Fő műve „*A Székelyföld leírása*” című hat kötetes történelmi, régészeti, természetrajzi, népismeretei alkotás.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OTTRUBAY őrnagy a hadügyminisztérium Hadművelési-főosztálya 3. Hírszerző-osztályának vezetőjeként Ottrubay őrnagy intézkedett a magyar repülőgépek alkalmazásáról.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ŐRLEY Zoltán (1893-1983) a Honvédelmi minisztérium 1945. I. 31-ei rendeletével létrehozott honvéd kerületek 5. szegedi honvéd kerületének a parancsnoka.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Ősz Lajos repülőbiztos A kereskedelemügyi minisztérium keretei között, a légügyi kormánybiztoság közvetlen alárendeltségében 1918 novemberében létrehozták a Polgári Légügyi Bizottságot, melynek élére Ősz Lajos repülőbiztosnak nevezték ki.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

P

PÁL Andor százados Az 1919. XI. 12-én újjászervezett Nemzeti Hadsereg Önálló Repülő Csoport Parancsnokságának feladat körét ideiglenesen ellátó Fővezérség I.b. (légügyi) osztályának vezető-helyettesévé Pál andor századost nevezték ki.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PÁLFY százados végezte az 1919 augusztusában újjászervezett hadügyminisztériumban az egyes csoportfőnökség szervezési főosztályának légügyi előadójaként a repülőcsapatok szervezését, anyagi és személyi ügyeit.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PÁLFY György (Temesvár, 1909 – Budapest, 1949), vk.ezds. 1946-tól vezérőrnagy, 1947-től altábornagy, a Honvédelmi Minisztérium katonapolitikai (elhárító) osztályának vezetője (1945), a Honvédség Határőr Parancsnokság parancsnoka (1946–1948), honvédelmi miniszter-helyettes (1948–1949), az MDP Központi Vezetőségének tagja (1948–1949), a RAIK-per során halálra ítélték, 1963-ban rehabilitálták.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

dr. PEKÁRY Ferenc A rendőrség államosítását előkészítő belügyminisztériumi osztály vezetője 1912-1914. Ő vezette be — az angliai látogatásakor tapasztaltak nyomán — az európai kontinensen először a brit minta szerint az újjlenyomat-rendszert 1902-ben.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PETRÓCZY István őrnagyot — aki ezidőtájt Ausztriában tartózkodott — vették számításba a 1918. XI. 9-én létrehozott Magyar Repülő Csoport Parancsnokság parancsnoki tisztségének betöltésére. Beosztását már mint alezredes 1919. I. 4-én vette át. 1919. VIII. 19-én az újjáalakult hadügyminisztérium 37. (légügyi) osztály élére szintén őt nevezték ki. A légügyi osztály felosztását követően 1920. I. 1-én a kereskedelemügyi minisztériumban a hadügyminisztérium korábbi légügyi osztálya he-

lyett létrehozott II. (légitforgalmi) szakosztály élére nevezték ki. E beosztást 1920. I. 29-től légitforgalmi igazgatóként töltötte be. A polgári jelleg igazolása érdekében a szakosztálynál alkalmazott tisztakat 1920. II. 2-től szolgálaton kívüli viszonyba helyezték. A valóságban az osztály továbbra is a hadügyminisztérium irányítása alatt állt. 1921. VIII. 1-én a kereskedelemügyi minisztériumban átszervezéseket valósítottak meg, melynek keretében a repülésügy irányítását a II. szakosztálytól az újonnan felállított XI. (légitforgalmi) szakosztály vette át, amely titokban a magyar légierő törzsének feladatköreit is ellátta. Az új szakosztály élére ismét PETRÓCZY Istvánt nevezték ki, aki innen ment nyugdíjba 1923. V. 18-val.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PIROS László (Újkígyós, 1917 – Szeged, 2006), ávh. vörög., Hentessegéd, kommunista politikus, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtítkárhelyettese, MKP, majd MDP tagja, nemzetgyűlési, majd országgyűlési képviselő (1945–1957), az ÁVH Határőr és Belső Karhatalom parancsnoka (1950–1953), a belügyminiszter első helyettese (1953–1954), belügyminiszter (1954–1956).

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

POKORNY Hermann (Morvaország Kremisier, 1882.IV.7. – Budapest, 1960.) Németajkú család gyermekeként született a morvaországi Kremisierben. Korán felszínre került nyelvtelhetősége, iskolás korában már elsajátította a cseh és a latin nyelvet is, a későbbiek során pedig megtanulta az orosz, a bolgár a és lengyel nyelveket is. Ezeken felül valamelyest beszélt franciául és olaszul is. 1919 után tökéletesen megtanult magyarul.

A katonai pályát választotta. A bécsi Landwehr hadapród iskolát 1900. VIII. 18-án évfolyamelsőként fejezte be. 1904.X.1. és 1906.X.31. között végezte el a Császári és Királyi Hadi Iskolát kitűnő minősítéssel. Első vezérkari tiszti beosztása a 43. Landwehr gyalog dandárnál volt. Innen vezényelték két hónapos tanulmányútra Szófiába nyelvtanulás céljából. 1913-ban — kölcsönös vezénlység alapján 3/4 évet Országországban töltött nyelvtanulás céljából. Visszatérése után az Evidenzbüro-ba került orosz referensként.

A háború kitörésekor a hadsereg főparancsnokság hadműveleti osztályának alárendeltségébe tartozó rádiór csoportot vezetett. Sikertelen megfegyverte az orosz jelkölcsöket, amely rendkívüli előnyökhöz juttatta az o-sztrák-magyar és a német hadvezetést. Az 1917. évi orosz forradalom utáni béketárgyalásokon szakértői minőségben vett részt az Osztrák-Magyar Monarchia delegációjának tagjaként.

Az Osztrák-Magyar Monarchia összeomlásakor Bécsben teljesített szolgálatot az Evidenzbüro orosz referentúrájának a vezetőjeként. A közös hadseregből kilépve magyar szolgálatba állt. 1920-ban titkos küldetést vállalt, melynek keretében a krími fehér-hadsereg vezetőjével WRANGEL tábornokkal folytatott tárgyalást. Álnéven, kalandos úton került haza, teljesítve küldetését. Itthon létrehozta a Vezérkari Főnökség Nyilvántartó Iroda X alsóportját (dekódoló). Ezt követően a Magyar Királyi Vámőrségnél, majd a Magyar Királyi Honvédségnél magas beosztásokat látott el, ahol altábornaggyá léptették elő. 1937-ben került nyugdíjba. CANARIS tengernagy az Abwehr számára megvette a kódfejtésről írott könyvének iadési jogát, nehogy a külföldi titkosszolgálatok abból okulhassanak.

Budapest eleste után MALINOVSKI marsalhoz került, majd a dánoki MIKLÓS Béla által vezetett ideiglenes nemzeti kormányhoz. A Jóváélteli Kormánybizottság és a Fegyverszüneti Bizottság elnökévé nevezték ki, majd a külügyminisztériumban a hadifoglyok ügyeit intézte. 1945. X. 1-én nyugállományú vezérezredessé léptették elő. 1949. februárjában elbocsátották. 1950. augusztusában pedig nyugdíjától is megfosztották. 1955-ig alkalmi fordításokból élt, ekkor szerény nyugdíjhoz sikerült jutnia. 1960-ban hunyt el, sírja a gödöllői Dózsa György úti temetőben van. Felesége 1983-ban követte.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

POPOV Sztefanovics (- 1905) Orosz fizikus, aki a Szentpétervári Egyetem munkatársaként rádiójelekkel kísérletezett a Finn-öbölben.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

POPPE Kornél Az Osztrák-Magyar Monarchia haderejében 1917-ben mint léghajós százados teljesített szolgálatot.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PUSKÁS Imre honvéd 1949. V. 14-én járőrszolgálat teljesítése közben a magyar-jugoszláv határ mentén a jugoszláv határőrizeti szervezetek tagjaival vívott tűzharc során hősi halált halt. Szolgálatát bátor teljesítése elismeréseként a Magyar Köztársaság Érdemérem arany fokozatával tüntették ki és posztumusz gyalogsági őrmesterré léptették elő.

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

R

RÁDAY Gedeon (Pest, 1806 – Pest-Buda, 1873), királyi biztos az 1870-es évek körül, Nógrád vármegye főispánja.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dr. REKTOR Béla Magyar származású kanadai egyetemi tanár.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

RÉVÉSZ Géza Katonatiszt. Legmagasabb rendfokozata altábornagy. Vezetésével jött létre — a HM KatPol felszámolása nyomán — a HM Katonapolitikai Csoportfőnökség majd annak felszámolása után a katonai hírszerzés szakmai utódszervezeteként a HM IV. Főcsoportfőnökséget is az ő vezetésével hozták létre.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

RIES István (Küngös, Veszprém vármegye, 1885. XI. 14. Vác, Pest vármegye. 1950. IX. 15.) Ügyvéd, szociáldemokrata vezető. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány igazságügyminisztere 1945. VIII. 21. - 1945.XI.15. , igazságügyminiszter 1945. XI. 15. – 1950. VIII. 17.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

RIZSIKOV 1944-ben a fehér orosz partizánok vezetője.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

RÓZSA Ferenc százados részt vett abban a munkában, amely TÓTH Gábor alezredes irányításával a Magyar Néphadsereg első mélységi felderítő alegységét hozta létre.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

S-Sz

SÁRAY Bertalan főhadnagy volt a parancsnokhelyettese annak az ejtőernyős kiképző keretnek, amelyet 1948. X. 1-én Szolnokon állítottak fel. 1950-ben pedig kinevezték a Tapolcán létrehozott ejtőernyős kiképző iskola parancsnokává.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SHELL Zoltán ezredes a Magyar Királyi Honvédség 1. Lovas Hadosztálya 2. Huszár Ezredének a parancsnoka volt 1944-ben, amikor a magyar haderő egy része a német szövetségesek támogatása céljából Oroszország területén hátszág védelmi feladatokat látott el.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SCHELLENBERG, Walter Friedrich (Németország, Saarbrücken, 1910. I. 16. – Olaszország, Torino, 1952. III. 31.) Német jogász, hírszerző, SS tábornok. 1944-től az egységes német hírszerzés és elhárítás vezetője SS vezérőrnagyként (Schutzstaffel-Brigadeführer). 1949-ben háborús bűnösként börtönbüntetésre ítélték, majd 1950-ben szabadlábra helyezték.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SCHICK László (Muraszombat, 1908. december 17. – Budapest, 1950. augusztus 19.) 1948-1950 között a Magyar Honvédség Vezérkari Főnöke. 1950-ben egy koncepció perben halálra ítélték, majd kivégezték.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

SCHWAGER János százados 1931. VII. 7-én Szeged térségében fényképes felderítést végző jugoszláv gépet mint az „időjelző repülő alcsoport” egyik tisztje fegyvertelen Fokker-géppel — vadászrepülő támadást színlelve — megközelítette a jugoszláv felderítőt, amely erre azonnal elhagyta a magyar légteret.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SÓLYOM László Lásd SCHICK László

SOMKÚTHY József (Hunyad vármegye, Folt, 1883. IV. 20. - na.) tényleges tüzértiszt, kormányzói katonai irodai főnök, honvéd vezérkari főnök és a honvédelmi minisztérium főcsoportfőnöke, tüzérségi tábornok, honvédelmi miniszter 1936. IX. 2. – 1936. X. 12.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SPIERS-DURAN Alfréd százados szemelték ki az 1931. IX. 24-én benyújtott légügyi hatóság javaslatában tervezett légi csendőrség parancsnoki posztjára. A légi csendőrséget azonban a javaslatban foglaltak ellenére sem hozták létre, mivel a honvéd vezérkari ellenezte, hogy a rendelkezésre álló kevés hadigépből ilyen célokra is vegyenek igénybe repülőgépeket, illetve azt sem kívánták megkockáztatni, hogy nyilvánosságra kerüljön miszerint a Magyar Királyság már rendelkezik katonai repülőgépekkel és pilótákkal, így a légi csendőrség felállítása lekerült a napirendről, majd kilenc évvel később, 1940. VI. 1-vel hozták létre budaörsi székhellyel a Magyar Királyi Csendőrség új szakaszolgalmi ágát, a légi csendőrséget SPIERS-DURAN Alfréd vezetésével, aki ekkor már őrnagyi rendfokozattal rendelkezett.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

STEINER József százados vezetésével 1918. XII. 14-én a Repülő Csapat Parancsnokság alárendeltségében a Magyar Királyság észak-keleti részében önálló repülőcsoportot állítottak fel Debrecen székhellyel, melynek az alárendeltségébe tartozott a beregszászi, a miskolci és a kassai repülőkülönítmény is. A Tanácsköztársaság kikiáltását követően március 24-én kelt új szervezési rendelet szerint a Repülő Csapat Parancsnokság elnevezése Vörös Repülő Csapat Parancsnokságra változott, melynek élén továbbra is STEINER József állt, de már őrnagyi rendfokozattal.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

STOHRER Viktor főhadnagy 1918. XI. 2-án Mátyásföldön a Magyar Általános Gépgyár repülőterén Stohrer Viktor főhadnagy vezetésével felállították a I. légi rendőr repülőosztályt.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

STROMFELD Aurél (Újpest 1878 IX. 19. – 1927. X. 10.) vezérkari tisz, posztumusz vezérezredes, a Ludovika Akadémia parancsnoka, hadügyi államtitkár, a tanácsköztársaság Vörös Hadseregének vezérkari főnöke, a Szociáldemokrata Párt Rendező gárdájának vezetője.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZABADHEGY István ezredes Magyar Királyi Honvédség 1. Lovas Hadosztálya 4. Huszár Ezredének a parancsnoka volt 1944-ben, amikor a magyar haderő a német szövetségesek támogatása céljából Oroszország területén hátszág védelmi feladatokat látott el.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZADOVAI Mihály honvéd szakaszvezető az 1944-1945-ben Magyarországon harcoló 27. szovjet hadsereg kötelékébe tartozó 6. magyar hadosztály katonája volt.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

prof. dr. SZAKÁLY Sándor hadtörténész.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZALAY Ernő százados 1918 novemberében a Magyar Repülőgépgyár melletti légibázison létrehozta az első légi posta repülőosztályt.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZALVAY Mihály (Zagyvaróna, 1899. augusztus 23. – Budapest, 1955. november 21.) Hat elemít végzett, napszámos volt, majd kőműves segéd. 1917–1918-ban az olasz fronton katonáskodott. Hazatérése után belépett a Kommunisták Magyarországi Pártjába. 1919-ben vöröskatona, októberben letartóztatták, és 1920. márciusban 15 évre ítélték. A börtönből, 1920. áprilisban külföldre szökött. 1936-ban belépett a spanyol köztársasági hadseregbe. 1945. januárban Debrecenbe érkezett a szovjet Vörös Hadsereg tisztjeként. 1948. februártól 1949. végéig a Határőrség főparancsnoka, 1953. május 17.-től országgyűlési képviselő, 1954-től Egyesített Tiszti Iskolák parancsnoka.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

SZAMEL Lajos XX. századi magyar jogtudós.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

SZÁLASI Ferenc (Kassa 1897. I. 6. – Budapest 1946. III. 12.) A magyarországi fasiszta mozgalom, a Nyilaskeresztes Párt vezetője, Magyarország német megszállását követően a németek segítségével került hatalomra. A megszállókat, mint kormányfő mindvégig kiszolgálta. Hatalmát véres diktatúrával igyekezett fenntartani. A háború után elfogták és a magyar hatóságok ítélete nyomán kivégezték.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

SZEDERKÉNYI Nándor (Eger, 1838. – Budapest, 1916) Politikus, Heves vármegye főjegyzője, majd 1876-tól országgyűlési képviselő.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZENDREY László századost 1918 novemberében nevezték ki a szegedi légibázis parancsnokává, az 5. repülő pótszázad és repülőgépjavitó műhely működésének a megszervezésére.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dr. SZENES Zoltán altábornagy a honvéd vezérkar főnöke 2004-ben.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKLAI Mátyás főhadnagy a Magyar Néphadsereg 1952. X. 14. és 18-a között végrehajtott ejtőernyős gyakorlata során ejtőernyős kötelékparancsnokként hajtott végre ugrást, melynek során lábát törte.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZINAY András vezérkari ezredes Magyar Királyi Honvédség II. Hadtestének a vezérkari főnöke volt 1944-ben, amikor a magyar haderő egy része a német szövetségesek támogatása céljából Oroszország területén hátsórság védelmi feladatokat látott el.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZÓNYI István ezredes fejlesztette ki a magyar rádiófelderítő szakszolgálat által használt R-1250 M. rádiótechnikai eszközt.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZUN-Ce Lásd Szun-Vu

SZUN-Vu (I.e.544 - I.e.496) Ókori Kínai hadvezér, főműve *A hadviselés törvényei*.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZÜGYI Zoltán vezérőrnagyot nevezték ki az 1944. X. 12-én felállított Szent László Hadosztály parancsnokává.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

T-Ty

TATÁR Margit ápolónő volt az egyik tagja annak a négyfős ejtőernyős csoportnak, akik első ízben hajtottak végre Magyarországon kórházfelszerelést is tartalmazó ejtőernyős ugrást. Egyben e csoport két tagja volt az első két magyar női ejtőernyős.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

THELBISZ Lóránd volt az egyik tagja annak a 30 fős, csoportos ejtőernyős ugrásnak, akik a budaörsi repülőtér ünnepélyes megnyitása alkalmából a Tétényi fennsíkra 1937. VI. 20-ai repülőnapon csoportos ejtőernyős ugrást hajtottak végre.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

THOMKA Zoltán őrnagy 1918. XI. 6-án a hadügyminisztériumban 37. (légügyi) osztályt, amely a légügyi kormánybiztosság közvetlen alárendeltségében működött, az osztály élére pedig kinevezték THOMKA Zoltán őrnagyot.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÍMÁR Gyula volt az egyik pilótája annak a repülő köteléknek, amelyből Magyarországon először hajtottak végre csoportos ugrást a budaörsi repülőtér ünnepélyes megnyitása alkalmából a Tétényi fennsíkra 1937. VI. 20-ai repülőnapon.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TISZA István 1897-től gróf (Geszt Bihar vm. 1861.IV.22. — Budapest 1918.X.31.) Nagybirtokos, jogász, huszárezredes, képviselőházi elnök, belügyminiszter 1903. XI. 3. – 1905. VI. 18., miniszterelnök 1903. XI. 3. – 1905. VI. 18., a király személye körüli miniszter 1903. XI. 3. – 1904. III. 3., horvát-szlavón-dalmát tárca nélküli miniszter, képviselőházi elnök 1912. V. 22. – 1913. VI. 12., horvát-szlavón-dalmát tárca nélküli miniszter 1913. VI. 10 – 1913. VII. 21., a minisztérium ügyeinek intézésével ideiglenesen megbízva 1914. VIII. 22 – 1916. I. 16., a király személye körüli miniszter 1915. I. 13. – 1915. V. 29., nádorhelyettes, 1916. XII. 20. – 1916. XII. 30.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

borosjenői és szegedi TISZA Kálmán (Nagyvárad, 1830 – Budapest, 1902), államférfi, 1861-ben képviselőházi alelnök, miniszterelnök (1875–1890) és egyben belügyminiszter (1875–1887), valamint ideiglenesen pénzügyminiszter (1878, 1887–1889) és a királyi személye körüli miniszter (1879), a Szabadelvű Párt vezető személyisége, az MTA tagja.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TITO, Josip Broz (Kumrovec 1892 -1980 Ljubjana) Jugoszláv politikus, partizán főparancsnok, párt- és állami vezető.

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÓTH András rendőrfogalmazó és TÓTH Mátyás pilóta életét veszítette, amikor 1942. IX. 21-én az algyői repülőtérrel azzal a céllal szálltak föl, hogy átvizsgálják a környező területet egy idegen lezuhant repülőgép maradványai felkutatása céljából. A felszállást követően azonban a repülőgép dugóhúzóba került és lezuhant.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÓTH Gábor alezredes irányításával folyt a Magyar Néphadsereg első mélységi felderítő alegységének a létrehozása. A mélységi felderítő századot 1962 őszén zászlóaljja fejlesztették, melynek az élés 1963 nyarán kinevezték.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÓTH Mátyás pilóta és TÓTH András rendőrfogalmazó életét veszítette, amikor 1942. IX. 21-én az algyői repülőtérrel azzal a céllal szálltak föl, hogy átvizsgálják a környező területet egy idegen lezuhant repülőgép maradványai felkutatása céljából. A felszállást követően azonban a repülőgép dugóhúzóba került és lezuhant.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TROFIMENKO Szergej Georgievics (Oroszország, Brjanszk, 1899. IX. 10. - Oroszország, Moszkva 1953. X. 16.) Orosz katonatiszt.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

U-Ű

ÜVEGES József tizedes Ő volt az első magyar ejtőernyős, akinek az 1919. XI. 19-én winpasiring típusú ejtőernyővel végrehajtott ugrását 1919. XI. 19-én Mátyásföldön lefényképezték.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

V-W

VADÁSZ Tibor vezérőrnagy az 1991. IV. 13-án Veszprémben alapított Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetségének az első elnöke.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VALENCUELA százados Argentína Moszkva-i katonai attaséja az 1940-es évek második felében.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VALKÓ Gyula százados a Magyar Néphadsereg első mélységi felderítő aleygségének első ejtőernyős főelőadója.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VARJÚ Vilmos repülőtszít az 1918. XI. 3-án a hadügyminisztérium és a kereskedelemügyi minisztérium közös alárendeltségében felállított légügyi kormánybizottság titkára.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VASSEL Károly Magyar Királyi légügyi hivatal elnevezéssel 1924. IV. 10-én egy új vezető testületet állítottak fel a magyar katonai és polgári légi ügyek irányítása céljából, melynek élére VASSEL Károly légiforgalmi igazgatót nevezték ki, aki PETRÓCZY István nyugállományba vonulása után 1923. V. 18-tól átvette a kereskedelemügyi minisztérium XI. (légiforgalmi) szakosztályának a vezetését is.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VERANCICS Faustus Veszprémi várkapitány, aki 1616-ban adta ki tanulmányai összegyűjtött kötetét *Macichiane Nove* [Új gépek] címmel.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VÖRÖS János (Zala vármegye, 1891. - ? 1964.) Hivatásos katonatiszt. Vezérezredes, a fegyverszüneti egyezmény egyik aláírója. Vezérkari főnök 1944.IV. 19. – 1946.III.7., az ideiglenes nemzeti kormány honvédelmi minisztere 1944.XII.22. – 1945.XI.15.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

WEISS vezérezredes 1944-ben a német II. hadsereg parancsnoka.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

WEKERLE Sándor (Mór, 1848.XI.14. – Budapest, 1921.VIII.26.) Pénzügyminisztériumi tisztviselő, az Országos Pénzügyi Tanács elnöke, 1887.II.20.-1889.IV.9.-ig pénzügyminisztériumi adminisztratív államtitkár, 1889.IV.9.-1895.I.15.-ig pénzügyminiszter, 1892.V.10.-1892.VII.16.-ig kereskedelemügyi miniszter, 1892.IX.17.-1895.I.14.-ig miniszterelnök, 1896.IX.30.-1906.IV.8.-ig közigazgatási bírósági elnök, 1906.IV.8.-1910.I.17.-ig pénzügyminiszter és miniszterelnök, egyben 1906.IV.-1906.IV.14.-ig honvédelmi miniszter és 1906.IV.8.-1906-IV-23. horvát-szlavón-dalmát tárca nélküli miniszter, 1909.IX.23.-1910.I.17. igazságügyminiszter, 1917.VIII.20.-1918.X.30.-ig miniszterelnök, 1917.IX.16.-1918.II.11.-ig pénzügyminiszter, 1918.I.25.-1918.II.11.-ig földművelésügyi miniszter, 1918.V.8.-1918.X.31.-ig belügyminiszter.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

WIESNER Franciska Az 1949-ben koholt vádak alapján kivégzett NÉMETH Dezső moszkvai katonai attasé édesanyja.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

WILHEM Károly főhadnagy volt annak a repülő századnak a parancsnoka, amelyet a kiépülő csákvári repülőtéren kívántak elhelyezni „légi csendőrség” elnevezéssel, légügyi rendészeti feladatok ellátása céljából. 1930-ban ő repült át Olaszországból Magyarországra a Fiat CR-20 repülőgép első bemutató példányával. Vezetésével jött létre 1931-ben egy légi csendőr (vadászrepülő) raj a székesfehérvári repülőkísérleti telepen. 1931. VI. 21-én repülőbaleset áldozata lett.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

WINKLER László repülőtörténész.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Z-Zs

ZAVJALOV ezredes Pécs városába 1944 novemberében bevonuló szovjet hadosztály parancsnoka.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

INDEX GEOGRAPHICUS**A-Á**

Agárd A trianoni békediktátum után Borsod, Abaúj-Torna és Zemplén történelmi vármegyék maradványaiból létrejött Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Alaszka Az Amerikai Egyesült Államok része, amely a Bering-szoros és Kanada és a Jeges-tenger között helyezkedik el.

BOTZ László: AMagyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Alföld (Nagyalföld), a Kárpát-medence Dunától keletre elterülő – a Tisza által kettévágott – sík vidéke.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Algírja Észak-Afrika-i arab ország a Földközi tenger partján.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Aknaszlatina Kárpátaljai település jelenleg Ukrajna területén.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Albertfalva Nagy Budapest létrehozásáig a főváros agglomerációjába tartozó település, majd nagy Budapest része.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Amerikai Egyesült Államok (gyakran mint Egyesült Államok, angol rövidítése: USA=United States of America), szövetségi állam Észak-Amerikában.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BOTZ László: AMagyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

Anglia Nagy-Britannia része, a Brit-szigetek nagyobbik szigetén helyezkedik el Wales és Skócia társaságában, lakóinak anyanyelve angol.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság

ság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Annam A francia gyarmatosítók Vietnámot három részre osztották fel, az középső térség neve volt Annam.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Arad Partium-i város jelenleg Románia területén.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Argentína Délamerikai ország.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Aszód Pest vármegyei település.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Atlanti-óceán Az amerikai, az Európai, valamint az Afrikai kontinensek közötti óceán, amely a földgolyó két pólusa között terül el.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ausztria Az Osztrák Császárság Ausztria-i tartományaiból álló szövetségi állam, amelyet a Harmadik Német Birodalom bekebelezett, majd a második világháború után ismét függetlenné vált. Ausztria területe hagyományosan az Alpok északi, keleti és déli lejtőire terjed ki. A trianoni békediktátum Ausztriához csatolta Magyarország nyugati szélén elterülő várvidéket.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-

történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Ázsia A legnagyobb kiterjedésű kontinens. Északról a Jeges-tenger, keletről a Csendes óceán, délről az Indiai-óceán nyugatról pedig az Ural hegység, továbbá a Fekete-tenger és a Vörös –tenger határolja.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

B

Badacsony-hegy A Balaton északi partján található bazalt hegy (úgynevezett tanúhegy).

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bagdad Irak fővárosa.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Baja Bács-Kiskun vármegyei település.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Balassagyarmat A Legbátrabb Város jelzőt nyerte el a település, mivel az első világháború után betörő cseh légió fegyveres csapatait a lakosság önszerveződő alakulatai kiszorították a városból. A város a jelenlegi magyar-szlovák határ mentén fekszik, az Ipoly folyó partján, Nógrád vármegyében, amelynek korábban székhelye volt.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

Balkán, az európai kontinens egyik félszigete, amely a Kárpátok déli vonulatától és a Szávától délre eső félszigetet foglalja magában, az Adria, a Földközi-tenger, az Égei-tenger, a Márvány-tenger és a Fekete-tenger határolja. Ázsiától a Boszporusz és a Dardanellák választják el.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Baranya vármegye, magyar területi közigazgatási egység a Dél-Dunántúlon.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Barcs Dráva parti település Somogy vármegyében.

FŐRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Bácsalmás Bács-Kiskun vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Bácska a Duna-Tisza közének a déli Szeged alatti területe, jelenleg Szerbia része.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Bártfa Felvidéki város jelenleg Szlovákia területén.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

Belgium Hollandia, Németország, Luxemburg és Franciaország között elterülő királyság, amely az Északi tengerrel határos. Lakói vallon és flamand anyanyelvűek.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csenedőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Belgrád Lásd Nándorfehérvár.

Beregszász Kárpátaljai település a jelenlegi magyar-ukrán határ mentén jelenleg Ukrajna területén.

OLASZ Lajos: Légi csenedőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Berzence Magyar határtelepülés a jelenlegi magyar-horvát határ mentén, Somogy vármegyében, határátkelőhellyel.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Bethlen Szolnok-Dobóka vármegye Bethlen járásának székhelye.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bethlen járás A 64 történelmi vármegyénk közül az Észak-Erdélyben elhelyezkedő, Dés székhelyű, jelenleg Romániához tartozó Szolnok-dobóka vármegyénknek az egyik járasa.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bezdan Délvidéki település, jelenleg Szerbia területén.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Bécs Ausztria fővárosa.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Bécsújhely Várvidéki település jelenleg Ausztria területén.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Békéscsaba Békés vármegyei település.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Biatorbágy, magyar település Pest megye nyugati felében

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Biharugra Békés vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Bled Szlovéniai üdülőhely. Itt írták alá 1938. VIII. 29.-én a Bled-i egyezményt, melyben a kisantant államok elismerték Magyarország fegyverkezési jogát.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bogdanovka Bjelorusz település.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Borsod-abaúj-Zemplén vármegye A trianoni békediktátum után Borsod, Abaúj-Torna és Zemplén történelmi vármegyék maradványaiból létrejött vármegye.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Bostyn Bjelorusz település.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság

által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bosznia-Hercegovina nyugat balkáni tartomány, melyet az Osztrák-Magyar Monarchia 1878-ban okkupált, majd 1908-ban annektált. Bosznia-Hercegovinát az Osztrák-Magyar Monarchia két társországa az Osztrák Császárság és a Magyar Királyság közösen kormányozta. A tartomány felett a közös pénzügyminiszter diszponált. A tartomány közigazgatási költségeit a tartománynak kellett fedeznie. Ezért az nem tartozott a delegációk hatáskörébe. Plusz kiadás esetén a hozzájárulást a két országgyűlés közösen adta meg. Az annektálás után a helyzet lényegesen nem változott. Bosznia-Hercegovina igazgatásában a dualizmus elve érvényesült. A tartomány nem tartozott sem az Osztrák Császársághoz, sem a Magyar Királysághoz, és önálló harmadik egységet sem alkotott. A tartomány hadügyi kérdéseit az uralkodói felségjog alapján intézték. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása után a tartomány a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, majd Jugoszlávia részévé vált. Önállóságra Jugoszlávia felbomlása után tett szert.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Breszt-Litovszk a jelenlegi Fehéroroszország dél-nyugati részén a Nyugati-Bug és a Muhavec összefolyásánál található város, a központi hatalmak és Oroszország itt írták békeszerződésüket 1918. III. 3.-án.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légi közlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Budakeszi Pest vármegyei település.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légi közlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Budaörs Nagy Budapest létrehozásáig a főváros agglomerációjába tartozó település, majd nagy Budapest része.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légi közlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légi közlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Budapest Magyarország fővárosa, 1872-ben Óbuda, Buda és Pest egyesítésével jött létre.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légi közlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légi közlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légi közlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határörizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Budatétény A Duna jobb partján található, korábban önálló település, mely jelenleg Budapest részét alkotja.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bulgária Kelet-balkáni ország.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Buon Me Thuot Dél-Vietnámi város. Itt indult a Dél-Vietnámot felszabadító hadművelet utolsó fázisa.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

C-Cs

Cna Bjelorusz település.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Csacsa Felvidéki város jelenleg Szlovákia területén.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

Csáktornya Muravidéki település, jelenleg Horvátország része.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Csehország a Cseh-Morva medencében a szláv nyelvcsaládhoz tartozó cseh nemzet által lakott ország, amely jelentős történelmi múlttal jelentkezik, bár hosszú ideig a HABSBERG-birodalom tartományi szintre súlyszett részeként működött. A két világháború között és a második világháború után. Szlovákiával alkotott államközösséget, Szlovákia függetlenségéig. A második világháború után az ország németajkú lakosságát elűldözték.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-

történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Csehszlovákia Ideiglenesnek bizonyuló államalakulat, amelyet a trianoni békediktátum hozott létre és a Párizs-i békeszerződések erősítettek meg, az ezredfordulón Csehszlovákia Csehországra és Szlovákiára bomlott. A szlovák állam a Dunától északra eső kisalföldi területekre és a Felvidékre terjed ki.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Csengersima A történelmi Szabolcs, Szatmár és Bereg vármegyék trianon utáni maradványain létrejött Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Csorna Kisváros, a trianoni békediktátummal elcsatolt Győr, Moson és Sopron Vármegye maradványaiból létrehozott Győr-Moson-Sopron Vármegyében.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

D

Da Nang Vietnámi város.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Debrecen a trianoni békediktátummal elcsatolt Hajdú és Bihar Vármegye maradványain létrejött Hajdú-Bihar Vármegye székhelye.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Délalföld az Alföld Szeged alatti déli területe.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dél-Erdély Erdély azon része, melyet a II. bécsi döntés román fennhatóság alatt hagyott.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dél-kelet Ázsia Ázsiának a Bengáli-öböl és a Dél-Kínai tenger között fekvő része, amely északról a Kínai birodalommal határos.

BOTZ László: AMagyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dél-Tirol Lásd Tirol.

Délvidék A Duna-Tisza köze és a Tiszántúl Szeged alatti része. Az eredetileg színmagyar lakosságot a törökök szinte teljesen kipusztították. Helyükre a Habsburgok szerbeket, illetve románokat telepítettek. Jelenleg — a trianoni békediktátum nyomán — részben Romániához részben Szerbiához tartozik. Az 1848-1849-es, az 1919-es és 1945-ös fegyveres harcok kapcsán a magyar lakossággal szemben tömeges és brutális gyilkosságokat követtek el a szerb fegyveresek. Ezek az atrocitások beárnyékolják a szerb-magyar viszonyt. A szerbiai magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dél-Vietnám 1954 VII. 21-én Vietnámot két részre osztották a 17. szélességi fok mentén, majd 1975. IV. 30-án egyesítették a két országrészt.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dés erdélyi város jelenleg Románia területén.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Déva erdélyi város jelenleg Románia területén.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dien Bien Phu Vietnámi település, ahol a vietnámi hazafiás erők győzelmet arattak a francia gyarmatosítók felett 1954-ben.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Diósgyőr a trianoni békediktátummal Magyarországtól elcsatolt Borsod vármegye, Abauj vármegye és Zemplén vármegye maradványainak egyesítésével keletkezett Borsod-Abauj-Zemplén vármegyei település.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dombóvár Tolna vármegyei település.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Dráva Az Alpok alatt ered és Eszéknel torkollik a Dunába. A törökök kiűzése után a Dráva-Száva közé települt horvát lakosság és a magyar etnikum közötti választóvonalat alkotja. Ettől fogva Horvátország hagyományos határvonala.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Duna Közép-Európa legnagyobb folyója, a bajorországi Fekete Erdőben ered és a Fekete Tengerbe torkollik, Németországot, Ausztriát, Szlovákiát, Magyarországot, Szerbiát, Romániát és Bulgáriát is érinti. A történelmi Magyarország területére a Dévényi Kapunál lépett be és a Vaskapunál hagyta el. Hagyományos kereskedelmi és hadi útvonal.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dunántúl, a Kárpát-medence azon területe, melyet északról és keletről a Duna, délről a Dráva nyugatról pedig a Lajta folyó határol.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Duna-Tisza köze A Duna és a Tisza között húzódó terület.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dvina Tájegység Bjeloruszia területén a Pripjatyi mocsarak mellett.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

E-É

Eger Heves vármegyei város. Magyarország egyik legkiválóbb bortermelő vidékének a központja.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Erdély A történelmi Magyarország Keleti, a Kárpátokkal övezett tájegysége, jelenleg Romániához tartozik. A trianoni békediktátum óta a román hatóságok változó erősségű magyarellenes politikával igyekeztek a magyar lakosság létszámát csökkenteni, befolyását mérsékelni. Az 1919-es és 1945-ös fegyveres harcok kapcsán a magyar lakossággal szemben tömeges és brutális gyilkosságokat követtek el a román fegyveresek. Ezek az atrocitások beárnyékolják a magyar-román viszonyt. Az erdélyi magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Európa az Atlanti Óceán, a Földközi és a Fekete Tenger, a Kaukázus, a Kaszpi Tenger továbbá az Ural és az északi Jeges Tenger által határolt kontinens.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Észak-Erdély a második bécsi döntéssel a Magyar Királysághoz visszacsatolt terület (1940-1944).

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Észak-Vietnám 1954 VII. 21-én Vietnámot két részre osztották a 17. szélességi fok mentén, majd 1975. IV. 30-án egyesítették a két országrészt.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

F

Felsőbóda Baranya vármegyei település, Mohácstól délre, a Duna jobb partján.

FŐRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Felsőszőlőnk Határtelepülés a jelenlegi magyar-osztrák-szlovén hármashatárnál, Vas vármegye és Magyarország legnyugatibb települése.

FŐRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Felvidék A történelmi Magyarország északi hegyvidéke. Jelenleg a Kisalföld északi részével együtt alkotja Szlovákia területét. A trianoni békediktátummal elcsatolt felvidéken és Kisalföldön élő magyarságot a csehszlovák állam igyekezett kiszorítani a térségből, különösen erősen jelentkezett ez a szándék a második világháború nyomán. Ezek az atrocitások beárnyékol-

ják a szlovák-magyar viszonyt. A felvidéki magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ferenc-csatorna A Dunát és a Tiszát összekötő csatorna Délalföldön.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ferihegy Duna-Tisza közti település Budapest határában, ahol Magyarország legnagyobb repülőtere helyezkedik el. A repülőtér nevét 2010-ben Liszt Ferenc Repülőtérre változtatták.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

Finn-öböl A Balti-tenger legkeletibb része, Finnország, Észtország és Lettország által határolt terület.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Fischamend Ausztriai település.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Fiume 1918-ig a Magyar Szent Korona csatolt teste, Adria parti kikötőváros, jelenleg Horvátország területén.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Francia Köztársaság Lásd Franciaország.

Franciaország döntően franciák által lakott nyugat-európai ország. Szárazföldön Belgium, Luxemburg, Németország, Svájc, Olaszország és Spanyolország határolja. Vízi határai az Atlanti óceán, La Manche csatorna és a Földközi-tenger.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Francia Indokína Vietnámot, Kambodzsát és Laoszt magába foglaló francia gyarmat.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

G-Gy

Garam az alacsony Tátrában eredő és Esztergomnál a Dunába torkoló folyó.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Gorlice Lengyelországi település.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Gödöllő Budapest keleti határán elterülő, Pest vármegyei település, melyet erdős terület övez. A gödöllői kastély az Osztrák-Magyar Monarchia időszakában az uralkodó kedvelt szálláshelyei közé tartozott.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Graz Osztrák város, Stájerország tartományban, melynek egyben székhelye is.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Győr A trianoni békediktátum által elcsatolt, Győr vármegye, Moson vármegye és Sopron vármegye maradványainak egyesítéséből létrehozott Győr-Moson-Sopron vármegye székhelye.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

H

HABSBURG-birodalom (Lásd Habsburg-monarchia.)

HABSBURG-monarchia a HABSBURG-ház Közép-Európában uralkodó tagjai által uralt területek összessége. A dualizmus időszakában az Osztrák-Magyar Monarchia nem hivatalos, szinonim kifejezése.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hajmáskér Veszprém vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Hanoi Vietnám fővárosa.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hegyeshalom Magyar határtelepülés a jelenlegi osztrák-magyar határ mentén, a trianoni békediktátummal elcsatolt Győr, Moson és Sopron Vármegye maradványaiból létrehozott Győr-Moson-Sopron megyében.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

Hercegszántó A történelmi Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Bács-Bodrog vármegye trianon utáni maradványain utáni maradványain létrejött Bács-Kiskun vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Heves Heves vármegyei település.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hollóháza A trianoni békediktátum után Borsod, Abaúj-Torna és Zemplén történelmi vármegyék maradványaiból létrejött Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Horvátország Magyarország déli szomszédja, 1920-ig a Magyar Királyságban autonómiát élvező ország. Eredetileg a Dráva és a Száva közötti területet magába foglaló térséget magyarok lakták, akiket a török csapatok kipusztítottak, helyükre horvátok települtek, így vált a korábban a Száva és Adria közötti Horvátország Horvát-Szalvón országgá, amely már a szlávok által benépesített Dráva-Száva közt, is magába foglalta. A dualizmus időszakában Dalmácia még nem képezte Horvát-Szalvón ország részét, hanem az osztrák örökös tartományok egyike volt, hasonlóan az Isztriai félszigethez. Az első világháború után a Horvát-Szalvón elnevezést Horvátország név váltotta fel, amely magába Horvát-Szalvón országot és a hozzá csatolt Dalmáciát és Isztriát is. A trianoni békediktátum után a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, majd Jugoszlávia tagállama, 1941-1945 között önálló, majd ismét Jugoszlávia része, végül 1991 nyarától újra független állam.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

I

Indokína Az Ázsiai kontinensnek Tájöld és a Dél-Kínai tenger közé eső része.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Indonézia Ázsia és Ausztrália közötti szigetek döntő többségére kiterjedő ország.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. HU-ISSN 1216-6774. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Írottktó A Kőszegi-hegység legmagasabb csúcsa, melyen áthalad a jelenlegi magyar-osztrák államhatár.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Itália Lásd Olaszország.

J

Jablonkai hágó a Nyugati-Beszkidéken keresztül vezetű hegyszoros, amely a Vág völgyét köti össze az Odera völgyével.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Jalta Orosz város a Krím-félszigeten.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Jazwinki Bjelorusz település.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Jászberény Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Jugoszlávia nyugat Balkán szláv népei által lakott térség. Az első világháború után keletkezett Szerb-Horvát-Szlovén Királyság néven, amely a két világháború között a Jugoszláv Királyság nevet vette fel. A második világháború során felbomlott, majd ismét egyesült Jugoszláv Szocialista Köztársaság néven, amely 1992-2006-ig folyamatosan felbomlott a Jugoszláviában élő szláv népek önálló nemzeti államaivá. Jelenleg — a trianoni békediktátum nyomán — az alföld déli része a többszörösen átalakult Szerb-Horvát-Szlovén Királyság egyik utódállamához a Szerb Köztársasághoz tartozik. Az Alföld déli részébe telepített szerb lakosság az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc, az 1918-1919-es forradalmak és a második világháború során tömeges és drasztikus gyilkosságokat követtek el a magyar lakossággal szemben. A szerb hatóságok a Délvidék-i magyar lakosság beolvastására törekedtek.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

K

Kamaraerdő Korábban önálló település Dél-Budán, jelenleg Budapest része.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kambodzsa Vietnámmal határos trópusi ország Indokínában.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kanada az Észak-Amerika-i kontinens legészakibb állama.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kaposvár Dunántúli város, Somogy vármegye székhelye.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Karos A trianoni békediktátum után Borsod, Abaúj-Torna és Zemplén történelmi vármegyék maradványaiból létrejött Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Katymár Magyar határtelepülés a jelenlegi magyar-szerb határ mentén, a trianoni békediktátummal elcsatolt Bács és Kiskun vármegyék maradványain létrejött Bács-Kiskun vármegyében.

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kárpátalja Korábban Ruszka Krajna néven ismert, döntően magyarok, ruszinok és ukránok által lakott terület, a történelmi Magyarország része, amely a történelmi magyar vármegyék közül Ung, Bereg, és Máramaros vármegyék döntő többségére terjed ki. A Kárpátok és a Tisza felső folyása közötti terület. A trianoni békediktátummal Csehszlovákiához csatolták, amely 1939-ben visszatért az anyaországhoz, majd az 1947. évi párizsi békediktátum a Szovjetunióhoz csatolta. Jelenleg Ukrajnának a Kárpát medencébe ékelődő nyúlványa. Ukrajna felől a Kárpátok hegysége, a többi oldalról pedig Szlovákia, Magyarország és Románia határolja. A második világháborút követően a megszálló szovjet csapatok tömegesen hurcolták el a magyar lakosság akiknek a döntő többsége elpusztult. Ezek az atrocitások beárnyékolják a ukrán-magyar viszonyt. A kárpátaljai magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kárpát-medence keleten és délen a Kárpátok, északon az Alpok, nyugaton pedig a Dinári-hegység által határolt terület.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kárpátok A Dévényi kaputól a Vaskapuig terjedően a történelmi Magyarországot határoló hegyvonulat.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kecskemét Bács-Kiskun vármegye székhelye.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Királyhágó Az erdélyi medencét az Alföldtől elválasztó Bihar hegységének átjárója.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Királyhida Felvidéki település jelenleg Szlovákia területén.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

Kisalföld A Kárpát-medence tájegysége, amely a Duna jobb és bal partján helyezkedik el a Lajta-hegység a Kárpátok illetve a Kis- és a Nagy Fátra, valamint a Magyar Érchegység és a Börzsöny továbbá a Dunántúli-középhegység illetve a Kemenshát és az Alpokalja által határolt területen. A Kisalföldnek a Duna bal partján elhelyezkedő része jelenleg Szlovákiához tartozik.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kiskunfélegyháza Bács-kiskun vármegyei település.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Buda-

pesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kiskunhalas Város a Duna-Tisza-közén, a történelmi Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye maradványain létrejött Bács-Kiskun vármegyei település.

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kobrin Bjelorusz település.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kokin Kína A francia gyarmatosítók Vietnámot három részre osztották fel, az déli térség neve volt Kokin Kína.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kolozsvár erdélyi város, jelenleg Románia területén.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kópháza A történelmi Győr, Moson és Sopron vármegyék trianoni békediktátum utáni maradványain létrejött Győr-Moson-Sopron vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Korzika A Földközi tenger nyugati medencéjében fekvő sziget, francia felségterület.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Koszovó független köztársaság a Balkán-félszigeten, amelyet a világ országai csak részben ismertek el.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kőszeg Magyar határtelepülés a jelenlegi osztrák-magyar határ mentén, Vas megyében.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Közép-Európa A kontinens közepén elhelyezkedő terület, amely magába foglalja Észtországot, Lettországot, Litvániát, Lengyelországot, Csehországot, Szlovákiát, Ausztriát, Szlovéniát, Magyarországot és Horvátországot.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

Kremsier Csehországi település a Morva-medencében.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

L-Ly

Laosz Vietnámmal határos trópusi ország Indokínában.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Lengyelország a Balti Tenger, Németország, Csehország, Szlovákia, Ukrajna, Belorusszia, és a néhai Kelet-Poroszország maradványa ma orosz terület által határolt ország. A történelmi Magyarország Lengyelországgal határos volt. A lengyel-magyar kapcsolatok hagyományosan jók voltak, amelynek emléke élénken él mindkét népben. Lengyelország a XVIII. században elvesztette szuverenitását, amikor Oroszország, Poroszország és a Habsburg-birodalom között felosztották. Lengyelország államisága az első világháború után állt helyre, azonban a HITLER és SZTÁLIN közötti alku nyomán Németország és a Szovjetunió ismét megszállta. Függetlensége a második világháború után állt ismét helyre.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Lenti, Település Zala vármegyében.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Léva Felvidéki város, jelenleg Szlovákia területén.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Linz Osztrák város Felső-Ausztria tartományban, a Duna partján.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Liptószentmiklós Felviéki város jelenleg Szlovákia területén.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

Lombardia az Alpok és az Appeninek között elterülő sík vidék, melyet a Pó folyó kettészel. Keletről az Adria, nyugatról Franciaország határolja.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

London Az Egyesült Királyság fővárosa.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Luniecie Bjelorusz település.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Lunino Bjelorusz település.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

M

Magyar Királyság Lásd Magyarország

Magyarország. Államformák: 898-tól a honfoglalást követően a hét magyar törzs szövetsége, majd 1000-tól, az államalapítástól 1918-ig Magyar Királyság, 1918. november 16.-ától Magyar Népköztársaság, 1919. március 21.-étől Tanácsköztársaság, 1919. június 23.-ától Magyarországi Szocialista Szövetséges Tanácsköztársaság, 1919. augusztus 2.-ától Népköztársaság, 1919. augusztus 8.-ától Magyar Királyság, 1946. február 2.-ától Magyar Köztársaság, 1949. augusztus 20.-ától Magyar Népköztársaság, 1989. október 23.-ától Magyar Köztársaság. A XX. század elején rabló, imperialista békediktátummal területének mintegy 2/3-át lakosságának több mint a felét elcsatolták. A trianoni békediktátum előtti Magyarországot tekintjük a történelmi Magyarországnak, amely magába foglalta a Magyar Szent Korona alá tartozó területeket azaz a Kárpát-medencét, amely több, mint 1000 éven át gazdasági földrajzi és kulturális egységet alkotott. A történelmi Magyarországon csaknem 283 000 km² területén mintegy 20 000 000 lakos élt. A trianoni békediktátum nyomán az ország területe 93 000 km²-re, lakóinak száma pedig 8 000 000 főre csökkent. A Kárpát-medencében élő magyar etnikum közel egyharmada került kisebbségi sorba az átrajzolt határokból következően. A magyar nemzet elcsatolt részei azóta a kisebbségi jogaitól többé-kevésbé megfosztottan, a többségi nemzet beolvasztási kísérletei között éli életét. Ez a helyzet a térség viszálkodásainak a melegágya. A sovinszta politikai csoportosulások tevékenysége nehezíti a Kárpát-medence fejlődését, egyben pedig akarva-akaratlanul kedvez a külső hatalmi befolyások erősödésének.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság

által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Magyar Királyság Lásd Magyarország.

Magyar Köztársaság Lásd Magyarország.

Magyar Népköztársaság Lásd Magyarország.

Makó Csongrád megyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Marokkó Arab állam Északnyugat-Afrikában. Az Atlanti-óceán partján fekszik, és a Gibraltári-szorostól kezdődően, a Földközi-tengerrel is határos. Szárazföldi szomszédjai, északon Spanyolország (Ceuta, Melilla), keleten Algéria, délen Nyugat-Szahara. Az ország neve Marrákes város nevéből ered.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Marosvásárhely erdélyi város jelenleg Románia területén.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Máramarosziget erdélyi város jelenleg Románia területén.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Mátyásföld Nagy Budapest létrehozásáig a főváros agglomerációjába tartozó település, majd nagy Budapest része.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Minszk Bjeloruszia fővárosa.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Miskolc a trianoni békediktátummal Magyarországtól elcsatolt Borsod vármegye, Abauj vármegye és Zemplén vármegye maradványainak egyesítésével keletkezett Borsod-Abauj-Zemplén vármegye székhelye.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határörizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Mohács város Baranya vármegyében.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Morvaország Csehország és a történelmi Magyarország között a Morva-medencében elhelyezkedő terület.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Mosonmagyaróvár a trianoni békediktátummal elcsatolt Győr, Moson és Sopron vármegyék maradványain létrejött –Győr-Moson-Sopron vármegyei település.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Moszkva Oroszország fővárosa, 1917-től Szovjet-Oroszország, majd a Szovjetunió fővárosa volt fennállásáig.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Munkács Kárpátaljai város jelenleg Ukrajnához tartozik.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Muraszemenye Magyar határtelepülés Zala vármegyében, a jelenlegi szlovén határ mentén.

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

N-Ny

Nagyatád Dunántúli város, Somogy vármegyében.

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Nagybánya erdélyi város jelenleg Románia területén.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nagyenyed erdélyi város jelenleg Románia területén.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nagykanizsa Dunántúli település, Zala vármegyében, megyei jogú város.

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Nagyléta Hajdú-Bihar vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Nagyszalonta Bihar vármegyei település jelenleg Romániához tartozik.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nagyszeben erdélyi város, jelenleg Románia területén.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nagyvárad erdélyi város, jelenleg Románia területén.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nándorfehérvár A városban lévő vár a magyar végvári rendszer részét alkotta, ahol HUNYADI János vereséget mért a hódító török csapatokra. Ennek a tiszteletére szólnak a keresztény világban délben a harangok. Délvidéki Duna parti település jelenleg Belgrád néven Szerbia fővárosa.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Németalföld Hozzávetőlegesen napjaink Hollandiájának és Belgiumának a területére kiterjedő történelmi tájegység.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Német Demokratikus Köztársaság Lásd Németország.

Németország A germán törzsek szálláshelyeinek területén alakult ki a római Birodalom szétzilálásakor a germán szövetség, amelyből kifejlődött a Német-Római Császárság. A német nyelvterület politikai egysége azonban fokozatosan felbomlott, így számos független ország keletkezett. Laza irányítást biztosított azonban az úgynevezett választófejedelmek által választott német-római császár léte. E tisztséget hosszú időn át a HABSBURGOK töltötték be. 1871-ben jött létre porosz vezetéssel az úgynevezett kis német — Ausztria nélküli — egységen nyugvó német császárság. Az első világháború után a császárság köztársasággá alakult. Az Adolf Hitler által vezetett úgynevezett III. Birodalom hozta létre a nagy német — Ausztriát is magába foglaló — egységet. A II. világháború után. Németországtól, mint vesztes országtól elcsatolták Kelet-porországot az úgynevezett protektorátusait és Ausztriát. Az elcsatolt területeken csupán Ausztriában maradt meg a német ajkú lakosság. A többi részeken a németeket elűldözték, vagy megsemmisítették. A porosz vezetéssel létrehozott kis német egység területén pedig két államot hoztak létre, a nyugati országok felügyelete alatt álló Németországi Szövetségi Köztársaságot és a keleti részen a Szovjetunió felügyelete alatt álló Német Demokratikus Köztársaságot. A Szovjetunióban és Szövetségeseinél a pártállami berendezkedés összeomlása nyomán a Német Demokratikus Köztársaság egyesült a Németországi Szövetséges Köztársasággal 1990. X. 3.-án. A Németországi Szövetségi Köztársaság az Európai Unió legerősebb tagállama.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Német Szövetségi Köztársaság Lásd Németország.

Nürnberg Bajorországi település.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Nyírbátor a trianoni békediktátummal elcsatolt Szabolcs, Szatmár és Bereg megye maradványain létrejött Sszabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Nyíregyháza a trianoni békediktátummal elcsatolt Szabolcs, Szatmár és Bereg vármegyék maradványaiból létrejött Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei település.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nyugat-Dunántól Győr-Moson, Sopron, Vas és Zala vármegyéket magába foglaló területi egység.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Nyugat-Európa, Európa nyugati fele, a Varsói Szerződés felbomlásáig az úgynevezett vasfüggöny túloldalán elhelyezkedő országok gyűjtőfogalma volt, azonban gyakorta alkalmazzák a Magyarországtól nyugatra fekvő államok megnevezésére is.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

O-Ö

Olaszország Dél-Európai, az Itáliai félszigetet, Sziciliát és Szardíniát magába foglaló ország.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Orfalu Vas vármegyei település.

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Óriszentpéter Település a Vas vármegyei Órségben.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Orléans Észak Franciaország-i város.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Orly Bjelorusz település.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Oroszország Kelet-Európában és Észak-Ázsiában elterülő állam, 1917 és 1992 között a Szovjetunió vezető tagköztársasága. A Szovjetunió-t megelőző időszakban Oroszország elnevezése Orosz-Birodalom, amely fokozatosan terjedt ki Európa keleti területére, majd belső- és északázsiai térségekre is. Lakóinak többsége orosz. Államformája abszolút monarchia, az ország élén a cári család családfője állt.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Oroszországi Föderáció Lásd Oroszország.

Osztrák Császárság a HABSBURG-dinasztia Közép-Európában fekvő tartományainak összessége, a Magyar Szent Korona alá tartozó területek kivételével.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Osztrák-Magyar Monarchia (Österreichisch-Ungarische Monarchie) Ausztria-Magyarországnak nevezték az 1848-1849-es magyar forradalmat és szabadságharcot leverő Habsburg hatalom kormányzása alatt álló területeket. A kiegyezést követően az Osztrák-Magyar Monarchia létrejötté után is használatos volt e kifejezés a köznyelvben még egy ideig. A kiegyezéssel jött létre az Osztrák-Magyar Monarchia, amely az Osztrák Császárság és a Magyar Királyság 1867 és 1918 között fennálló olyan szövetsége, amelyben a két társország bizonyos ügyeit közösen, a többi pedig önállóan intézte. A közös ügyek közé tartoztak a Pragmatica Sanctio-ból származó ügyek (külügy, hadügy és a finanszírozásukra szolgáló pénzügy), hitelügy. Ehhez az ügyrendszerhez csatlakoztak a dualisztikus ügyek azaz a vám- és kereskedelmi szövetség, valamint a nem közös de lehetőleg egyetértéssel intézendő ügyek (közvetett adózás, vasút, hajózás, posta, pénzrendszer). A dualisztikus ügyek a közös ügyektől — vagy ahogyan a magyar kiegyezési törvényben található a közös érdekű viszonyoktól — abban különböztek, hogy a közös ügyek tekintetében kizárólag közösen járhatott el a két ország, a dualisztikus ügyek körében pedig, ha nem jött létre a társországok között közös megállapodás a két ország önállóan is eljáráhatott.

Az Osztrák-Magyar Monarchiának nem volt közös államfője és kormánya. Mindkét állam legfőbb közjogi méltóságát az osztrák császári és a magyar királyi tisztséget egy természetes személy I. Ferenc József töltötte be. Közös kormány ugyan nem létezett, azonban a közös ügyek intézése céljából közös minisztériumok működtek, amelyek élén közös miniszterek álltak, külügy-, hadügy- és pénzügyminiszter. E miniszterek értekezleteit — amelyben a két társország miniszterelnöke és a társországoknak a tárgyalási témában érintett miniszterei is részt vettek — hívták közös minisztertanácsnak. Amennyiben a közös minisztertanácsban az uralkodó elnököl az üléseket koronatanácsnak nevezték. A közös minisztereket az uralkodó a két társország országgyűlésétől függetlenül nevezte ki és mentette fel. A közös minisztereket az uralkodónak tartoztak felelősséggel.

A közös költségeket a delegációk hagyták jóvá. A delegációk a két társország országgyűléseinek a bizottságai voltak, amelyeket az országgyűlések felhatalmaztak a közös költségvetés megállapítására. A közös költségvetésre a javaslatot a közös pénzügyminiszter terjesztette elő az indokláshoz pedig a közös külügy- és hadügyminiszter is csatlakozott. A hatvan tagú delegációkat egy évre választották. A magyar delegáció negyven tagját a képviselőház, húsz tagját a főrendiház küldte. A magyar delegáción belül öt horvátországi képviselőnek kellett lennie négynek a képviselőházból egynek pedig a főrendiház tagjai közül. Az osztrák delegáció negyven tagját a képviselőház, húsz tagját pedig az urak háza választotta. Csehország tíz, Gallícia hét, Morvaország négy, Alsó Ausztria három, Felső Ausztria kettő Steyer kettő, Tirol kettő a többi tartomány pedig

egy-egy tagot küldött a delegációba. A delegációk évenként felváltva Bécsen és Budapesten ülészek. Egyet nem értés esetén a delegációk tekintetében az uralkodónak nem volt döntési joga.

A közös költségek fedezésére a vámbevételek voltak hivatottak. A fennmaradó résznek a két társország közötti megosztási arányáról pedig a két országgyűlés döntött. Ezt az arányt kvótának nevezték. A kvótát meghatározott időre állapították meg. A kvóta megállapítása érdekében a két országgyűlés bizottságot küldött ki a téma egyeztetése céljából. Abban az esetben, ha a két országgyűlés nem tudott megállapodni, az uralkodónak volt döntési joga. Mivel a Magyar Királyság gazdasága dinamikusabban fejlődött a bevételei is gyorsabban nőttek, mint az Osztrák Császárságé. Ebből fakadóan pedig a közös költségek fedezésében a magyar arány nőtt. 1873-ban a magyar arány 31.4%, 1917-ben pedig 34.4% volt.

Az Osztrák-Magyar Monarchia területe a történelmi Magyarországot és az Osztrák Császárságot foglalta magába, amely ebben az időben kiterjedt a mai Ausztrián túl a mai Cseh Köztársaságra és a mai Lengyelországon is, amelynek a történelmi elnevezése Gallícia, továbbá Bukovinára valamint az Osztrák Császárság és a Magyar Királyság közös irányítása alatt álló Bosznia-Hercegovinára. Az Osztrák Császársághoz tartozott még a Dalmát tengerpart is Fiume kivételével, amely a Magyar Királyság részét alkotta.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ózd a trianoni békediktátummal Magyarországtól elcsatolt Borsod vármegye, Abaúj vármegye és Zemplén vármegye maradványainak egyesítésével keletkezett Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei település.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Örkény Pest vármegyei település a Duna-Tisza közén.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

P

Padova észak-olaszországi város.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Parndorf Alsó-Ausztria-i település.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Pácín A trianoni békediktátum után Borsod, Abaúj-Torna és Zemplén történelmi vármegyék maradványaiból létrejött Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Pápa Veszprém vármegyei település.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Párizs Franciaország fővárosa.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Pergine repülőtér Ausztria Tirol tartományában.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Pest vármegye a Duna két partján elterülő megye, melyet Szlovákia, Komárom-Esztergom vármegye, Fejér vármegye, Bács-Kiskun vármegye, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, Heves vármegye és Nógrád vármegye határolnak. A vármegye jelentős része az ország fővárosának agglomerációja szerepét tölti be.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Pécs Baranya vármegye székhelye.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Pohos Bjelorusz település.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Poprád Felvidéki város jelenleg Szlovákia területén.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

Poroszország német tartomány, önálló királyság az egységes Német Császárság megteremtéséig.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Pozsony a trianoni békediktátum után Szlovákia fővárosa. A történelmi Magyarország Pozsony vármegyéjének székhelye. Árpád-kori település. A magyar országgyűléseket évszázadokig Pozsonyban hívták össze.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Pripjaty mocsarak Bjeloruszia területén fekvő, nehezen járható, sűrű növénytakaróval borított lápvidék.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHILICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Przemysł Galíciai stratégiai erődegyüttes, amely az Osztrák-Magyar Monarchia keleti határait védte.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Purgstall Ausztriai település.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Pusztafalu A trianoni békediktátum után Borsod, Abaúj-Torna és Zemplén történelmi vármegyék maradványaiból létrejött Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

R

Rákos Budapest agglomerációjához tartozó település, amely „nagy-Budapest” létrejötté nyomán a főváros részét képezi.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Riese A trianoni békediktátum után Borsod, Abaúj-Torna és Zemplén történelmi vármegyék maradványaiból létrejött Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Ritkaháza Vas vármegyei település.

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Románia Magyarországgal határos ország. A trianoni békediktátum Romániának jutatta a történelmi Magyarország mintegy egyharmadát több millió magyar ajkú lakossal. Románia a XIX. század utolsó negyedében jött létre havasalföldi és moldáviai fejedelemségek egyesülésével, Román Királyság néven amely államforma 1945-ig működött. Az 1848-1849-es, 1919-es és 1945-ös fegyveres harcok kapcsán a magyar lakossággal szemben tömeges és brutális gyilkosságokat követtek el a román fegyveresek. Ezek az atrocitások és a román pártállam időszakában megvalósuló magyarellenes magatartás beárnyékolják a magyar-román viszonyt. A román hatóságok a magyar nemzetiség beolvasztására törekedtek. A romániai magyar nemzetiség az ország Európai Unióhoz történő csatlakozása után is küzd a nemzeti jogai maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határörizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

S-Sz

Sajó Kárpát-medencei folyó amely Felvidéken ered és Tiszaújvárosnál torkollik a Dunába.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Sárospatak A trianoni béketidiktátum után Borsod, Abaúj-Torna és Zemplén történelmi vármegyék maradványaiból létrejött Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Sátoraljaújhely A trianoni békediktátum után Borsod, Abaúj-Torna és Zemplén történelmi vármegyék maradványaiból létrejött Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Scharding Ausztriai település.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Siklós Baranya vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Sopron A történelmi Magyarország Sopron vármegyéjének székhelye. Jelenleg a magyar-osztrák határ magyar oldalán elterülő szép fekvésű határváros. A trianoni békediktátum során elcsatolni kívánt terület volt, ahol a hovatartozás témájában népszavazást tartottak, melynek során a lakosság Magyarországhoz tartozás mellett szavazott. Ezáltal a város elnyerte a „Civitas fidelissima” kitüntető címet.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határörizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

Sövényháza Dél-alföldi település Szeged közelében.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Spanyolország A Hispán félsziget többségét magába foglaló Dél-Európa-i állam.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Szabadka délvidéki város jelenleg Szerbia területén.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szabadkígyós Békés vármegyei település.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szamosfalva erdélyi település Kolozsvár közelében, jelenleg Románia területén.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szarajevó Bosznia-Hercegovina fővárosa.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szeged Csongrád vármegye székhelye, Tisza parti város.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Szenegál Nyugat-Afrika-i ország az Atlanti-óceán partján.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Szentendre Település a Duna jobbpartján Budapest és a Dunakanyar között.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szentes csongrád megyei település.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szentgotthárd Magyar határváros a jelenlegi magyar-osztrák határ mentén, Vas vármegyében.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szentkirályszabadja Veszprém vármegyei település a Balaton északi partjánál.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szentpétervár Oroszországi város.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szerbia A szerbek már a középkorban államot hoztak létre a Balkánon. A török hódítók kiűzése után az elnéptelenedet Dél-Alföld-i területekre szerbeket telepítettek. A Habsburgok a magyar ellenállás egyik ellenszereként támaszkodtak a betelepített szerbekre. A trianoni békediktátum a Szerb Királysághoz csatolta Magyarország Dél-Alföldi területeit, közel 1 000 000 főnyi magyar lakossal. Ekkor a Szerb Királyság átalakult a vele egyesülő volt Osztrák-Magyar-Monarchia-i területekkel Szerb-Horvát-Szlovén Királysággá, melyet később Jugoszláviának neveztek. A szerb hatóságok a magyar földbirtokosoktól elkobzott földeket a betelepített szerbek között osztották föl, így a magyar lakosság jelentős része földönfutóvá vált. Az 1848-1849-es, az 1919-es és 1945-ös fegyveres harcok kapcsán a magyar lakossággal szemben tömeges és brutális gyilkosságokat követtek el a szerb fegyveresek. Ezek az atrocitások beármékolják a magyar-szerb viszonyt. A szerbiai magyarok küzdenek a nemzeti jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Székesfehérvár Fejér vármegye székhelye, a középkorban huzamosabb ideig az ország fővárosa.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szíria arab ország az Arab-félsziget északi részén.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Szlovákia magyarok és többségében a szláv nyelvcsaládhoz tartozó szlovákok lakják, akik a XIX. században fejlődtek nemzeté. Fiatal állam. A trianoni békediktátum nyomán Csehszlovákia része. Az I. bécsi döntéssel a magyar lakta területek Nyitra térségének kivételével visszakerültek a Magyar Királysághoz. A szlovákok által lakott északi rész pedig látszólagos függetlenséggel a Harmadik Német Birodalom csatlós államává vált. A második világháború után ismét Csehszlovákia részévé vált majd XX. kilencvenes évek elején önállósodott. A felvidéki magyar lakosságot igyekeztek elszlovákosítani a második világháború végén és azt közvetlenül követően tömeges méretű gyilkosságokat követtek el a magyar etnikum ellen. A magyar lakosság egy részét kitelepítették szülőföldjéről. A magyarok elleni diszkriminatív cselekedeteket megalapozó Beneš-dekrétumok máig érvényben vannak.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Szolnok Jász-Nagykun-Szolnok vármegye székhelye.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szolnok-dobóka vármegye A 64 történelmi vármegyénk egyike, amely Észak Erdélyben helyezkedett el, székhelye Dés, jelenleg Romániához tartozik.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szombathely Vas vármegye székhelye.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szotorozsevoje A II. világháború során az orosz frontra kitelepült magyar csapatok hadművelési területén elhelyezkedő orosz település.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szovjetoroszország Lásd Szovjetunió.

Szovjetunió Az Orosz Birodalom romjain az első világháború után létrejövő államszövetség, amely a XX. század végén felbomlott.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

T-Ty

Tanácsköztársaság Lásd Magyarország.

Tapolca Veszprém vármegyei település a Balaton-felvidéken.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tata a trianoni békediktátummal elcsatolt Komárom, Esztergom vármegye maradványain létrejött Komárom-Esztergom vármegyei település.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Teherán Irán fővárosa.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Tirol Ausztriai tartomány. Dél-Tirol jelenleg Olaszországhoz tartozik a tartomány német anyanyelvű lakossága széles körű autonómiát élvez és az osztrák nemzethez tartozónak vallja magát.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tisza A legnagyobb Kárpát-medencében eredő folyó, Máramaros vármegyéből ered és a Szerémségnél torkollik a Dunába.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tiszántúl Az Alföldnek a Tisza és Erdély között elterülő része.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Tonkin A francia gyarmatosítók Vietnámot három részre osztották fel, az északi térség neve volt Tonkin.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*a magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Törökország Kis-ázsiai állam (néhány kormányzósággal az Európai kontinensen). A Török-birodalom felbomlása után jött létre, melynek során szétválasztották az iszlám egyházat a világi államtól.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Trencsén Felvidéki város, jelenleg Szlovákia területén.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Trianon Párizs melléki kastély, ahol az első világháború után Magyarországra erőltetett békediktátumot aláírták.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Tulln Ausztriai település a Duna partján.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tunisz Észak-Afrika-i város.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

U-Ű

Újdörögd Veszprém vármegyei település.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Újkígyós Békés vármegyei település.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Újszentiván Csograd vármegyei település, Szegedtől délre a Tisza bal partján.

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés*

a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Uriv A II. világháború során az orosz frontra kitelepült magyar csapatok hadműveleti területén elhelyezkedő orosz település.
TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

V-W

Versailles Franciaországi település Párizs agglomerációjában.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Veszprém Veszprém vármegye székhelye.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Vietnám Hátsó India keleti partvidékén elterülő Délkelet-Ázsia-i ország. Kína, Laosz és Kambidzsza, valamint a Dél-kínai tenger határolja.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Vietnámi Demokratikus Köztársaság Lásd Észak-Vietnám

Vietnámi Köztársaság Lásd Dél-Vietnám

Villány Baranya vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Vilyvitány A trianoni békediktátum után Borsod, Abaúj-Torna és Zemplén történelmi vármegyék maradványaiból létrejött Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Visztula Lengyelország leghosszabb folyója, amely egyben a Balti-tenger vízgyűjtőjének legnagyobb folyója is.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Wycziño Bjelorusz település.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Z-Zs

Zalaegerszeg Zala vármegye székhelye.

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Zemplén A trianoni békediktátum után Borsod, Abaúj-Torna és Zemplén történelmi vármegyék maradványaiból létrejött Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei település.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Zombor Dél-Alföldi város jelenleg Szerbia területén. Zomboron működött a Magyar Királyi Csendőrség lókiképző központja, melyet a trianoni békediktátum miatt Kiskunhalasra telepítettek. A csendőrség feloszlása után a lovasbázist a határőrség kapta meg. A rendszerváltás után a bázist eladták.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Zsolna Felvidéki város jelenleg Szlovákia területén.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

INDEX CHRONOLOGICUS**938****938** Ekkor vált függetlenné Vietnám Királyság a Kínai Császárságtól.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1010**1010** Ekkor választották Vietnám fővárosává Haoni-t.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1221**1221** Franciaországban a haderőn belüli rendfenntartás céljára ekkor rendszeresítették az úgynevezett nyomozó őrmestereket.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1429**1429** Ebben az évben Maréchaussée néven a francia haderő önálló részévé vált a haderő rendfenntartó alakulata, melyet a háborús időszakok közötti szünetekben a polgári rendfenntartás céljaira is felhasználtak.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1439**1439** Az Orléans-ban összehívott rendi gyűlés — a Maréchaussée sikerei nyomán — arra kérte az uralkodót, hogy a szervezet hatáskörét terjessze ki az egész országra.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1616**1616** Ebben az évben adta ki VERANCSICS Faustus veszprémi várkapitány a „Machiane Nove” [Új gépek] című művét, amely a tanulmányai gyűjteményét tartalmazta. E kötetben szerepel a magyarországi nyomtatott művek körében először az ejtőernyő leírása.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1699**1699** XIV. Lajos létrehozta a megyénkénti rendőrségeket összefogó vezetők felett álló országos rendőr felügyelői tisztséget, amely irányította a Suretté elnevezésű országos hatáskörű detektív szervezetet is.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1736**1736** Párizs közbiztonsága felett örökdő közbiztonsági őrtisztületeket Párizsi Gárda („Garde de Paris”) néven egyesítették.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1772**1772** XV. Lajos a Maréchaussée-n belül létrehozott egy vadász századot („la compagnie des shasses”), melynek feladata az uralkodó biztonságának a biztosítása volt vadászatok és utazások alkalmával.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1778**1778** A francia király az ország egész területére kiterjedő hatáskörrel rendelkező rendvédelmi testület elnevezését Merécheaussee-ről csendőrségre változtatta.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1789

1789 Ebben az évben Franciaországban megszüntették a csendőrséget.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1791

1791-ben a Párizsban működő közbiztonsági alakulatok vezető szervezeteként kialakították a Városi Főrendőrséget („Police Generale”).

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1791 A Konvent január 6-ai döntésével Franciaországban újra létrehozták a csendőrséget Nemzeti Csendőrség „Gendarmerie Nationale” néven, melynek részeként — a volt Párizsi Gárda feladatait átvéve — megalakult a Garde Republicaine de Paris.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1791 Az 1772-ben alapított Maréchaussée vadász század beolvadt a Francia nemzeti Csendőrségbe.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1795

1795 Napóleon ebben az évben vezette be az első meghódított országban, Belgiumban a csendőr szervezetet.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1798

április 17-én Napóleon törvényi szabályozás útján szervezte át a francia csendőrséget. A vonatkozó törvény „Loi relative a l’organisation de la gendarmerie nationale” alkotta egyben az első csendőrségi szolgálati szabályzatot.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1799

1799-ben fejeződött be a Francia nemzeti Csendőrség átszervezése az 1798-as csendőrségi törvényben foglaltaknak megfelelően.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1802

október 3-án az 1791-ben alapított volt Párizsi Köztársasági Gárda helyett létrehozták a Párizsi Városi Gárdát.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1804

1804 a Nemzeti Csendőrség elit légiójába „Légion de gendarmerie d’elite” olvasztották a Napóleon által 1801. VII. 21-én alapított Lovas Testőrgárdát Öreg Gárda „la vieille garde” elnevezéssel.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1805

1805 Lombardiában felállították — a francia csendőrség mintájára — a Lombardiai Csendőr Ezredet.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1806

1806 Poroszországban három csendőr szervezetet hoztak létre: a közbiztonsági szolgálatok teljesítésére a „Land-Gens d’armerie” a határőrizeti feladatok ellátására a „Grenz-Gens d’armerie” végül pedig a tábori csendőri szolgálatra az „Armeegens d’armerie”.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1808

november 24. a franciák által megszállt Spanyolország területére kiterjedően felállították a spanyol csendőrséget.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1812

december 12-én Napóleon megszüntette a Párizsi Városi Gárdát.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1813

április 10-én Napóleon létrehozta a Párizsi Városi Csendőrséget („Gendarmerie Impériale de Paris”).

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1814

április 23. Napóleon veresége nyomán — a BOURBON restauráció részeként a — a francia csendőrséget feloszlatták.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1816

január 10-én a párizsi rendvédelmi szervezeteket Párizsi Királyi Csendőrség („Gendarmerie Royale de Paris”) néven egyesítették.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1919

október 1-én a Magyar Királyi Határrendőrséget integrálták a városi rendőrsegekkel együtt az újonnan létrehozott Magyar Királyi Államrendőrségbe, amelynek a részévé váltak a korábbi államrendőrségek közül a fővárosi és a határrendőrség is. (5 047/1919.ME.r.)

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1830

július A párizsi felkelés harcainál már megjelentek olyan csendőr alakulatok, amelyek a mobil csendőrség nevet viselték.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

augusztus 16-án a Párizsi Királyi Csendőrséget Városi Gárda („Garde Municipale”) néven átszervezték.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1848

február 25-én a Városi Gárdát („Garde Municipale”) feloszlatták. Néhány hónapig kevés eredménnyel többféle szervezet (Polgári Őrség „Garde Civile”, Városháza Zászlóalj „Bataillon de l’hôtel de ville”, Lyon Zászlóalj „Batallion Lyonnais”, Hegyvidékiek Csapata „Corps des Montagnards” vette át a tevékenységi körét.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

május 26-án a párizsi közrendvédelmi alakulatokat egy szervezetbe egyesítették a Köztársasági Gárdába („Garde Republicaine”).

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1852

április 25. Ferenc József nyílt paranccsal hozta létre a Legfelsőbb Rendőrhatalóságot (KK. Oberste Polizei Behörde).

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1860

október 21. Az uralkodó Ferenc József a *Wiener Zeitung*-ban megjelentette azon kinyilatkoztatását, hogy a hatalmat megosztja a tartománygyűlésekkel és a birodalmi tanáccsal.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1867

május 23. a Magyar Szent korona alá tartozó területeken — Erdély és Horvátország kivételével — a Császári Királyi Csendőrség szervezeteit feloszlatták.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1872

december 22. Ezen a napon nyert szentesítést a fővárosi rendőrség ideiglenes államosításáról szóló törvény az 1872/XXXVI.tc. Buda-Pest fővárosi törvényhatóság alakításáról és rendezéséről.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1876

1876 Rendszerezítették az erdélyi és a horvát-szlavón csendőrségnél Fruhwirth típusú ismétlő karabélyokat.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március 17. Az uralkodó leiratában elrendelte a horvát és az erdélyi csendőr ezredek átadását a magyar kormánynak, illetve a horvát bánnak 1876. V. 1-ei hatállyal, melynek a végrehajtására vonatkozóan a magyar honvédelmi miniszter 1876. IV. 24-én kibocsátotta az 1552/1876.HM. rendeletét és az 1553/1876.HM. rendeletét.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április 24. Az erdélyi és a horvátországi csendőr ezredek a közös hadsereg alárendeltségéből a magyar kormány, illetve a horvát bán alárendeltségébe kerültek 1876. V. 1-ei hatállyal, az uralkodó 1876. III. 17-ei leiratába foglaltak alapján, a magyar honvédelmi miniszter 1876. IV. 24-én kelt 1552/1876. és 1553/1876. rendeleteiben foglaltak szerint.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 1. Ekkor lépett hatályba az uralkodó 1876. március 17-ei leiratában foglaltak, mely szerint a horvátországi és az erdélyi csendőr ezredek a birodalmi hadügyminisztérium hatásköréből a magyar kormány kompetenciájába helyezte. Ennek a végrehajtására bocsátotta ki a magyar honvédelmi miniszter 1876. IV. 24-én az 1552/1876.HM.rendeletét, valamint az 1553/1876.HM.rendeletét.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1881

február 14.-én az uralkodó szentesítette az 1881/III.tc.-et „a közbiztonság szervezéséről” címmel, amely elrendelte a Magyar Királyi Csendőrség létrehozását. Az uralkodó általi szentesítés dátuma 1933 óta a Magyar Királyi Csendőrség napja.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április 11. Ezen a napon nyert szentesítést a Fővárosi Magyar Királyi Rendőrség végleges államosításáról szóló 1881/XXI.tc. a Budapest-Fővárosi Rendőrségről címmel.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1882

1882 Ebben az évben kelt az 1882/X.tc. „a Magyar Királyi Csendőrség által a törvényhatósági joggal felruházott városok kül- és belterületein való teljesítendőkről” szóló törvény, mely lehetővé tette, hogy — amennyiben az önkormányzati rendőrség nem tudja fenntartani a közrendet — a városi hatóság vezetője a csendőrség segédkezését igénybe venni jogosult térítés ellenében.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1884

1884 év végére a Magyar Szent Korona alatt tartozó területek összességére kiterjedően már működött a Magyar Királyi Csendőrség.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1886

1886 az önkormányzati városi rendőrsek kapitányait 1886-tól a vármegyei főispánok nevezték ki.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1887

1887 A Magyar Királyi Csendőrségnél a Fruhwirth típusú ismétlő karabélyokat a modernebb Kropatschek-féle karabélyokkal váltották fel.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 7. (november 7.) A magyar és a román fél egyezményben rögzítette a korábbi évek során a magyar-román vegyesbizottság által kitűzött magyar-román határt, melyet az országgyűlés 1888. IV. 30-án emelt törvényerőre az 1888/XIV.tc-vel.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1888

április 30. „Az osztrák-magyar Monarchiának Romániával, a Monarchia két állama és Románia közt fenforgott határvillongások kiegyenlítése végett, a határvonal újabb megállapítása és azzal kapcsolatos kérdések szabályozása tárgyában kötött, s Bukarestben 1887. évi december 7-én november 25-én aláírt nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről” című 1888/XIV.tc. emelte törvényerőre az 1887. december 7.-én (november 25.-én) kötött nemzetközi egyezményt.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1890

április 11. A minisztertanács ekkor hozott határozatot a Vámügyi Tanács létrehozásáról.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1891

1891-1918 a Magyar Királyi Csendőrséget bevonták a határőrizet végrehajtásába. Ennek érdekében a testületen belül szakaszolgalmati ág jelleggel hozták létre a határszéli csendőrséget a belügyminiszter 1891. VI. 15-én kelt rendeletében foglaltak szerint. A határszéli csendőrség a Magyar Királyság útlevelköteles határszakaszain az úgynevezett zöldhatárőrizeti teendőket valósította meg, az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlásáig, Erdély és a Délvidék román megszállásáig működött.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1897

1897 Elrendelték az Országos Bünyügyi Nyilvántartó Hivatal felállítását, amely működését 1909. I.-én kezdte el.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1897 Létrehozták TÖRÖK Ferenc javaslatára a Magyar Királyi Csendőrség önálló felügyelőségét

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1899

január 1. Hatályba lépett az új polgári perrendtartás.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1903

március 11. Ezen a napon jött létre a határrendőrség felállításáról szóló 1903/VIII. törvény, melynek életbe léptetését az 5692/1905.ME.r. határozta meg (1905.XII.9.). Az életbe léptetés végrehajtásáról szóló 91 000/1905.BM.r. alapján 1906. I. 15-én kezdte el működését a Magyar Királyi Határrendőrség.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1903 Megszervezték a Magyar Királyi Csendőrségnél a járásörmestereket. Jársörmesterek töltötték be az újonnan létrehozott járás-parancsnoksági státuszokat. E státuszok létrehozásának az volt a célja, hogy a nyomozati teendők végrehajtását a járásparancsnoki beosztásokat betöltő járásörmesterek végezzék.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1904

február 1-én bevezetésre került a Magyar Királyi Csendőrségnél a csendőr járásörmesterei rendfokozat, melynél a piros alapon sárga paszományt hosszában piros csík osztotta ketté, ezen az úgynevezett kettős paszományon viseltek a járásörmesterek három fehér celuloid csillagot.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1904 A Magyar Királyi Belügyminisztériumban a tárca csendőrséggel kapcsolatos felügyeleti jogának intézése céljából csendőrségi ügyosztályt hoztak létre.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1904 A Magyar Királyi Csendőrség kötelékében a csendőrfelügyelőség közvetlen alárendeltségében Központi Felszerelési és Anyagraktárt hoztak létre Budapesten.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1905

január Gróf TISZA István miniszterelnök miskolci beszédében hitet tett az önkormányzati rendőrségek államosítása mellett.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 9. Ekkor született a határrendőrségről szóló 1903/VIII.tc. (1903.III.11.) életbe léptetéséről szóló 5692/1905.ME.r. (1905.XII.9.). Az életbe léptetés végrehajtásáról szóló 91 000/1905.BM.r. alapján 1906. I. 15-én kezdte el működését a Magyar Királyi Határrendőrség.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1906

január 15. a határrendőrségről szóló 1903/VIII.tc. (1903.III.11.) életbe léptetéséről szóló 5692/1905.ME.r. (1905.XII.9.) és az életbe léptetés végrehajtásáról szóló 91 000/1905.BM.r. alapján ekkor kezdte el működését a Magyar Királyi Határrendőrség.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1906 A Magyar Királyi Csendőrségnél a Kropatschek-féle karabélyok helyett Mannlicher karabélyt rendszeresítettek.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1907

1907 a Magyar Királyi Csendőrségnél bevezették a pótszárnyakat. Ezen szervezeti egységek hatáskörébe tartozott a csendőr kerületeknél minden tevékenység, amely nem képezte részét a szorososan vett szolgálatellátásnak például: kiképzés, gazdasági munka stb.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1907 Szervezték meg a Magyar Királyi Csendőrség lovakkal történő ellátásának biztosítása érdekében a Magyar Királyi Csendőrség Pótlóidomító Osztályát, mely először Cegléden, majd Zomboron működött, később pedig átköltöztették Kiskunhalasra.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1909

január 1. Ekkor hozták létre a Magyar Királyi Fővárosi Rendőrség bünyügyi nyilvántartásából az Országos Bünyügyi Nyilvántartó Hivatalt, melynek a felállítását 1897-ben rendelték el.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1909 Ebben az évben állították fel Nagyváradon a Magyar Királyi Csendőrség Csendőrtovábbképző és Altiszti Iskoláját a legényi képzés és továbbképzés egységes és egy helyen történő megvalósítása céljából.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi vál-

tozata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1911

1911 Az Osztrák-Magyar Monarchia haderejében ekkor hozták létre az első rejtjelrejtő alakulatot Andreas FIGL százados vezetésével.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április 27. A belügyminiszter körrendeletben rendelte el a határállomásokon az orvosi vizsgálatot.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1912

1912 A Magyar Királyi Csendőrségnél a forgópisztolyok helyett Frommer-féle önműködő pisztolyt rendszeresítettek.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 21. E napon szentesítette az uralkodó a kivételes hatalomról szóló 1912/LXIII.tc.-et

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1913

1913 Ebben az évben kapott a Nagyváradon 1909-ben felállított Csendőrtovábbképző és Altiszti Iskola a kor élvonalában álló korszerű felszerelést.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1913 A füstös löporral készített békétöltények használatáról a Magyar Királyi Csendőrség áttért a füst nélküli löporral készített haditöltények használatára.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1915

március a Központi Hatalmak csapatai Gorlicénél áttörték az orosz frontot.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 2-án a Német Császárság és az Osztrák-Magyar Monarchia csapatai visszafoglalták Przemysl erődjét.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 25-én az Osztrák-Magyar Monarchia hadereje elfoglalta Breszt-Litovszk várost. A győzelemben jelentős szerepet játszott POKORNY Hermann által 1914. decembere és 1915. márciusa között dekódolt több száz távirat csomag.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légi közlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1916

1916 A Magyar Királyi Csendőrség történetében a dualizmus időszakában ekkor foganasították a testület rendfokozati rendszerében az utolsó változtatásokat.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1944

június 10-én kezdődött és 17-én fejeződött be a „Piroska” fedőnevű mozgalom, melynek keretében a Magyar Királyi Honvédség első lovas hadosztályát kiszállították a keleti front bjelorusz térségébe.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 17-én fejeződött be a június 10-én megkezdett „Piroska” fedőnevű mozgalom, melynek keretében a Magyar Királyi Honvédség első lovas hadosztályát kiszállították a keleti front bjelorusz térségébe.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 18-án a Magyar Királyi Honvédség 1. Lovas Hadosztály 4. Huszár Ezrede került először összetűzésbe a bjelorusz partizánokkal az elhelyezési körletbe való megérkezés után. A vonatszerelvényből a felszerelésüket kipakoló huszárokon a partizánok rajtaütöttek, azonban a huszárok jól szervezett védelme a partizánokat megábrándította.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 20-án a Vörös Hadsereg által a Wehrmacht Közép és Észak Hadseregcsoportja ellen „Bagratyion” nevű hadművelet előkészítése során a partizánok a német arcvonal mögött néhány óra leforgása alatt 10500 ponton robbantották fel a vasúti síneket. A partizánakciók által érintett területek közé tartozott az a térség, amelyet a Magyar Királyi Honvédségnek a térségben állomásozó csapatai ellenőriztek.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 23-án MAKAY István honvéd vezérőrnagy gépkocsija a bjelorusz Orly község határában aknára futott. A robbanás a tábornokot és a gépkocsiban ülő kíséretét széttepte.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1949

április 1-én Párizs rendvédelmi szervezete a Köztársasági Gárda, Párizsi Gárda néven („Garde de Paris) visszakerült a csendőrség szervezetébe.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1858

1858. szeptember 1. Francia hadihajók megtámadták Da Nang városát, ezzel kezdődött meg Vietnám gyarmatosítása, amely 1884-ben fejeződött be.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1867

június 22. Ekkor kelt az első igazságügyminiszteri rendelet a dualizmus időszakában, amely a karhatalom témájával foglalkozott.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1870

1870 Ebben az évben született az 1870/XLII.tc. „a köztörvényhatóságok rendezéséről” címmel, amely a karhatalom kirendelésének a témakörét szabályozta.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1871

június 2-án a Párizsi Gárdát átszervezték, melynek során a szervezetében két légiót hoztak létre.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1871 A francia kormány a párizsi lázongások tapasztalatai alapján állandó mozgó csendőrséget állított föl 1100 fős létszámmal.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1873

október 4-én a Párizsi Gárdát átszervezték, melynek során a korábbi két légió helyett három gyalogos zászlóalj és négy lovas századot alakítottak ki.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1874

április 18. Ekkor kelt a 8405/1874.IM.kr. „a bírósági végrehajtások alkalmával a karhatalomnak s illetőleg a rendőri segítségnek miképpen leendő igénybevétele tárgyában” címmel keletkezett igazságügyminiszteri rendelet, amely tisztázta a karhatalom és a rendőri segítség fogalmát.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1876

1876 Ebben az évben keletkezett az 1962/1876.HM.kr. „utasítás a sorhadi vagy honvédségi karhatalomnak igénybe vétele alkalmával a közhatalóságok részéről követendő eljárásról” címmel első ízben biztosított pontos szabályozást a karhatalom igénybe vétele témájában a közhatalóságok és a katonai parancsnokok számára.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1876 Az ebben az évben keletkezett 1876/XIII.tc. „a cseléd és a gazda közötti viszony szabályozásáról, a gazdasági munkásokról és a napszámosokról” címmel, mely lehetővé tette szolgálatát a szerződési idő letelte előtt elhagyó cselédet a gazda kívánságára szolgálatba való visszatérésre hatósági erőszakkal történő kényszerítését.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1879

1879 Ebben az évben keletkezett az 1879/XL.tc. „a magyar büntetőtörvénykönyv a kihágásokról” címmel, amely lehetővé tette, hogy a karhatalmat jogosulatlanul kirendelő közhivatalnokkal szemben hivatali visszaélés büntette miatt eljárást indítsanak.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1879 Az 1871-ben 1100 fős létszámmal felállított mozgó csendőrséget zászlóalj erősségű alakulattá csökkentették.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1881

1881 Az 1881-ben keletkezett 1881/LX.tc. „a végrehajtási eljárásról” címmel meghatározta a karhatalom és a rendőri segély közötti különbséget.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1882

1882 Ebben az évben kelt az 1882/X.tc. „a Magyar Királyi Csendőrség által a törvényhatósági joggal felruházott városok kül- és belterületein való teljesítendőkről” szóló törvény lehetővé tette, hogy — amennyiben az önkormányzati rendőrség nem tudja fenntartani a közrendet — a városi hatóság vezetője a csendőrség segédkezését igénybe venni jogosult.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1883

1883 Ebben az évben kelt az 1883/XIV.tc. „a közadók kezeléséről” címmel, mely lehetővé tette, hogy a közadók szedése kapcsán a közbiztonságot szükség esetén karhatalom kirendelésével is fenn kell tartani.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1884

1884 Ekkor fejeződött be Vietnám francia gyarmatosítása, amely 1858. szeptember 1-én kezdődött.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1885

április 22. Ezen a napon kelt az a legfelsőbb elhatározás, amely alapján honvédek voltak beoszthatók ideiglenesen a szerveződő Magyar Királyi Csendőrség betöltetlen státuszaira.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1885 Franciaországban az 1871-ben létrehozott, majd 1879-ben zászlóalj erősségű alakulattá csökkentett mozgó csendőrséget megszüntették.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1886

1886 Ebben az évben keletkezett az 1886/XXI.tc. „a köztörvényhatóságokról” címmel, amely rögzítette, hogy az alispán intézkedhet a karhatalom kirendelése tárgyában.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1887

január 16-án hatályosult a 4539/1886.HM.kr. „utasítás a sorhadi vagy honvédségi karhatalomnak igénybe vétele alkalmával a közhatalóságok részéről történő eljárásról” című HM rendelet, amely a karhatalom igénylésére feljogosított hatóságok és közegek között már feltüntette a csendőrtiszti parancsnokságokat is.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1887 Ebben az évben szűnt

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1896

1896 Ebben az évben keletkezett a 6707/1896.HM.r. „utasítás a Magyar Korona országaiban a hadseregbeli vagy honvéd karhatalomnak igénybe vétele alkalmával a közhatalóságok részéről követendő eljárásra nézve” című rendelet lehetővé tette, hogy karhatalmi képességekkel rendelkező szervezet más, ugyancsak karhatalmi képességekkel rendelkező szervezet erejének a kirendelését kérhesse.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1896 Ebben az évben kelt az 1896/XXXIII.tc. „a bűnvádi perrendtartásról” címmel, mely lehetővé tette a terheltek előállításiánál karhatalom igénybe vételét.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1896 Ettől az évtől kezdve alkalmazták az Osztrák-Magyar Monarchia haderejében rádiólehallgató távirászkokat.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március 24-én Sztefanovics POPOV orosz fizikus ekkor valósította meg első sikeres kísérletét a Pétervári Egyetemen a rádiójelek küldése terén.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1898

1898 Ebben az évben keletkezett az 1898/II.tc. „a munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásáról” című törvény, mely lehetővé tette, hogy a munkahelyét elhagyó napszámos munkahelyére hatósági kivezetés által viszküldhető.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1898 Ebben az évben kelt a 766/1898.BM.kr. „népgyűlések tárgyában” címmel, amely kihágásnak minősítette a felosztalt népgyűlések folytatását, ezzel egyértelmű jogalapot teremtve a csendőrség karhatalmi fellépése számára.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1899

1899 Ebben az évben keletkezett az 1899/XLI.tc. „a vízi munkálatoknál, az út- és vasút építésnél alkalmazott napszámosokról és munkásokról” című törvényben foglaltak lehetővé tették, hogy a munkahelyüket önhatalmúlag elhagyó munkásokat visszavezzék a szolgálati helyükre.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1900

1900 Ebben az évben keletkezett az 1900/XXVIII.tc. „az erdőmunkásokról” címmel, mely lehetővé tette, hogy a munkahelyüket önhatalmúlag elhagyó erdőmunkásokat szolgálati helyükre visszavezzék.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1900-ban kiadott csendőrségi szolgálati utasítás a csendőr járőr közvetlen igénybe vételét tette lehetővé az arra feljogosított közigazgatási hatóságoknak.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1905

1905 ebben az évben keletkezett a 10 767/1905.HM.kr. „a közös hadseregbeli és a honvédségi karhatalom igénybe vétele tárgyában” címmel, amely megtiltotta a karhatalom pártcéloknak vagy magánérdekeknek megfelelő alkalmazását.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1906

1906 Ebben az évben keletkezett a 40 192/1906.BM.kr. „a főispánok karhatalom-igénybevételi jogának megszüntetéséről” címmel, amely a főispánoktól elvonta a karhatalom kirendelési jogosultságot.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1913

1913 Ebben az évben keletkezett az 1913/XIV.tc. „az országgyűlési képviselők választásáról” címmel valamint az 1913/XXIII.tc. „a választói jog büntetőjogi védelméről” címmel, melyek a csendőrség számára feladatul szabták a választójog szabad gyakorlását erőszakos módon megzavarók elleni karhatalmi fellépést.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1913 Ebben az évben keletkezett 7430/1913.BM.kr. „a gyülekezési jog gyakorlásáról” címmel, amely kihágási magatartásként határozta meg a betiltott rendezvényen való részvételt a hatóság felszólító intézkedésének való ellenszegülést, valamint a népgyűlésen elkövetett erőszakos cselekményeket, ezzel feljogosítva a csendőrséget karhatalmi jellegű fellépésre.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

1918

január 16. Az Osztrák-Magyar Monarchia „Légiáró csapatainál” ekkor cserélték le az ejtőernyőket egységes modern típusra.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata. 37.p. 44.sz.jegyzet.

március 23. BOKSAY Antal repülő megfigyelő hadnagy a tirolai Pergine repülőtéren a világon először ugrott az úgynevezett „tubusos” ejtőernyővel, mely ugrás sikeres volt.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 31. gróf KÁROLYI Mihály vezetésével koalíciós kormány alakult.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 2-án MAYER József százados vezetésével létrehozták a magyar repülő csapatok törzskülönítményét, amely a rendelkezésre álló repülő és műszaki technika, a személyi állomány összeírását valamint vezénylését végezte

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 3-án aláírták a Padova-i fegyverszünetet.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 3-án légügyi kormánybiztosságot állítottak fel a Magyar Királyságban az önálló magyar légierő megteremtése, valamint a polgári repülés és a repülőgépgyártás megszervezése céljából. A légügyi kormánybiztosság katonai és polgári feladatkorének megfelelően a hadügyminisztérium és a kereskedelemügyi minisztérium kettős alárendeltségében működött.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 6-án a Magyar Királyság területén állomásozó repülő bázisokra kiküldtek egy-egy kormány megbízottat.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 6-án a Magyar Királyság területén állomásozó repülő bázisokra kiküldtek egy-egy kormány megbízottat. Feladatuk a repülőgép állomány felmérése, a személyzet összetartása, a légi rendvédelem és a légi posta szolgálat megszervezése volt.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 6-án a katonai repülés irányítása céljából a hadügyminisztériumban felállították a 37. (légügyi) osztályt, melynek hatásköre kiterjedt a katonai repüléssel kapcsolatos minden területre.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 7-én mivel az ANTANT demarkációs vonalát a saját szövetségesei nem tartották tiszteletben, így a szerb hadsereg nem tartotta tiszteletben és betört a Magyar Szent korona alá tartozó területre.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 7-én kezdődött a KÁROLYI-kormány és Franchet d'ESPREY tábornok, a francia keleti hadsereg parancsnoka között a fegyverszüneti tárgyalás, amely november 13-ával zárult.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 8-án mivel az ANTANT demarkációs vonalát a saját szövetségesei nem tartották tiszteletben, így a cseh hadsereg nem tartotta tiszteletben és betört a Magyar Szent korona alá tartozó területre.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 9-én a november 2-án felállított Magyar Repülő Csapatok törzskülönítményéből kialakították a Magyar Repülő Csapat Parancsnokságot.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 11. Az Osztrák-Magyar Monarchia fegyverszünetet kötött az ANTANT-al.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 12-én kiadásra került a magyar légügyi csapatokra vonatkozó első szervezési rendelet.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 13-án zárult a KÁROLYI-kormány és Franchet d'ESPREY tábornok, a francia keleti hadsereg parancsnoka között a fegyverszüneti tárgyalás, amely november 7-kezdődött.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 13-án mivel az ANTANT demarkációs vonalát a saját szövetségesei nem tartották tiszteletben, így a román hadsereg nem tartotta tiszteletben és betört a Magyar Szent korona alá tartozó területre.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 14-én a Repülő Csapat Parancsnokság alárendeltségében az ország észak-keleti térségére kiterjedően létrehozták a 3. repülőcsoportot Debreceni székhellyel, melynek az irányítása alá tartozott a miskolci, a kassai és a beregszászi repülő különítmény.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1919

január 4-én átszervezték a magyar légierőt. A Magyar Repülő Csapatok keretében a korábbi repülő osztályok átcsoportosításával 8 harci repülő osztályt állítottak fel.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május A 9. magyar repülő századként felállították a vízi repülő századot.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 5-én minden magyar fegyveres erő legfelsőbb irányítását átvette a Vörös Hadsereg Főparancsnoksága, így a 8 repülő századét is.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 28-án elrendelték, hogy a magyar repülő egységek Vörös Repülőszázad elnevezést viseljenek.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 21-én Rákoson megalakult a 10. Magyar Harci Repülőszázad, amelynek feladatát Budapest térségének légi védelme alkotta.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 19-én a hadügyminisztérium 37. (légügyi) osztálya újjáalakult.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 3-án a hadügyminisztérium 37. (légügyi) osztálya olyan tervezetet terjesztett a Fővezérség elé, amelyben foglaltak szerint a magyar légügyi irányításával kapcsolatos teendőket a kereskedelemügyi minisztériumban felállításra kerülő légügyi osztály vette volna át a hadügyminisztérium 37. (légügyi) osztályának a megszüntetésével. A Fővezérség azonban a tervezetben foglaltakkal nem értett egyet, így az nem jött létre.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 8-án a hadügyminisztérium 37. (légügyi) osztálya memorandumot készített a kormány számára, hogy azzal a nagykövetek tanácsához forduljanak a magyar repülő csapatok engedélyezése tárgyában arra való hivatkozással, hogy Magyarország ütközőponttá vált Nyugat-Európa és Szovjetország között.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 12-én rendeletet bocsátottak ki a nemzeti Hadsereg szervezetére vonatkozóan.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 16-án HORTHY Miklós bevonult a fővárosba.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 19. Ekkor készült az első fénykép Magyarországon magyar ejtőernyős ugrásról. A Mátyásföldön híradó katonaként szolgáló ÜVEGES József kétüléses Phonix C-1. repülőgépből „Wimpasiring” típusú ejtőernyővel sikeres ugrást hajtott végre.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1920

január 1-én megalakult a kereskedelemügyi minisztérium II. (légiforgalmi) szakosztálya, amely gyakorlatilag átvette a hadügyminisztérium 37. (légügyi) osztályának feladatkörét és személyi állományának jelentős részét.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

február 11-én a magyar katonai vezetés kezdeményezésére megalakult a Magyar Aeroforgalmi Rt. (MAEFORT).

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március 15-én a hadügyminisztérium elnevezését honvédelmi minisztériumra változtatták.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 4-én a trianoni békediktátum aláírására 1920. június 4.-én 16. 15. perckor került sor a Grand-Trianon kastély nagyszobájában, amelyet a magyar törvények közé az „1921/XXXIII.tc. az Észak Amerikai Egyesült Államokkal, a Britt Birodalommal, Franciaországgal, Olaszországgal és Japánnal, továbbá Belgiummal, Kínával, Kubával, Görögországgal, Nikaraguával, Panamával, Lengyelországgal, Portugáliával, Romániával, a Szerb-Horvát-Szlovén Állammal, Sziámmal és Cseh- Szlovákországgal 1920. évi június hó 4. napján a Trianonban kötött békeszerződés becikkelyezéséről” című törvény emelt be.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 13-án GROSSCHMID István I. világháborús vízirepülő tervezetét nyújtott be arra, hogy a Magyar Királyi Folyamórség keretében állítsanak fel egy vízi repülőszázadot. A katonai vezetés azonban — a békeszerződés előírásainak megfelelően, az ANTANT-hatalmak gyanakvásának eloszlatása érdekében — a Magyar Aeroforgalmi Rt.-én kívüli minden más katonai vagy kormányzati repülő szervezetet felszámolt.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 3-tól a Magyar Királyi Csendőrség hivatalosan kizárólag a Magyar Királyi Belügyminisztérium irányítása alatt állt.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 26. a magyar nemzetgyűlés becikkelyezte az országra kényszerített trianoni békediktátumot.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 1-én — a légerő vezető szervezetinek jobb rejtéseinek érdekében — átszervezéseket hajtottak végre a kereskedelmiügyi minisztériumban. A repülésügy irányítása a II. (légügyi) szakosztálytól az újonnan felállított XI. (légiforgalmi) szakosztályhoz került.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 6-án a Magyar Légiforgalmi Rt-ét felszámolták, mivel az ANTANT ellenőrei feltárták a társaság katonai fedőjellegét és követelték annak megszüntetését.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1922

január 26-án a nagykövetség tanácsa a lejáró repülési és repülés-építési tilalmat újabb fél évre meghosszabbította.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március 1-én a magyar légerő területi kereteinek és reptéri szolgálatainak rejtett fenntartása érdekében az ország területén 5 reptérgondnokságot hoztak létre.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 17-én a nagykövetség tanácsa megszüntette a Magyar Királyság közvetlen légügyi ellenőrzését, viszont szigorúan szabályozta a polgári repülőgépek technikai és teljesítményi mutatóit, megakadályozva a korszerű repülőgépek tartását. Mégis a közvetlen légügyi ellenőrzés feloldása által keletkezett lehetőségekkel élve két új légiforgalmi vállalat alakult a Magyar Légiforgalmi Rt. és az Aeroexpress Rt.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1923

január 1-én megalakult a Magyar Királyi Csendőrség szervezetében a repülőtéri csendőrség, amely az 5 magyar működő légibázison különítmények formájában tevékenykedett.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

január 1-én helyreállt a Magyar Királyság légügyi szuverenitása, ekkor a légi felségjog érvényesítése érdekében kormányrendeletet adtak ki az ország feletti légi közlekedés szabályozása tárgyában.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

február 1-én légi ellenőrző szolgálatot állítottak fel, mely feladat ellátásába bevonták a katonai helyőrségeket és a rendvédelmi testületeket is.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1924

április 10-én új vezető testületet állítottak fel Magyar Királyi Légügyi Hivatal (LÜH) elnevezéssel, melynek feladatát a magyar katonai és polgári légi ügyek irányítása alkotta.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 13-án újrászabályozták a Magyar Királyi Csendőrség szervezetébe tartozó de a titkos légierő szervezeteiként működő reptérgondnokságokat, illetve reptéri csendőr különítményeket. Ekkor a korábbi 5 reptérgondnokság helyett 7 szervezetet hoztak létre.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1927

1927 Franciaországban a csendőrséget bízták meg az országúti forgalom ellenőrzésével.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

március 31. Az Antant hatalmak megszüntették a Szövetségek közti Ellenőrző Bizottság magyarországi működését.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1928

január 15-én jelent meg a francia csendőrség folyóiratának a *Csendőrségi Szemlének* („Revue de la Gendarmerie”) az első száma.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

december 1-én a Francia Köztársaság elnöke rendeletben szabályozta a csendőrség szervezetét.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

1931

szeptember 24-én a légügyi hatóság javaslatot nyújtott be, melyben a légi csendőrség felállítását tervezték, amely parancsnoki posztjára SPIERS-DURAN Alfréd századost szemelték ki. A légi csendőrséget azonban a javaslatban foglaltak ellenére sem hozták létre, mivel a honvéd vezérkart ellenezte, hogy a rendelkezésre álló kevés hadigépből ilyen célokra is vegyenek igénybe repülőgépeket, illetve azt sem kívánták megkockáztatni, hogy nyilvánosságra kerüljön miszerint a Magyar Királyság már rendelkezik katonai repülőgépekkel és pilótákkal, így a légi csendőrség felállítása lekerült a napirendről.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1931 a magyar hadrendben felbukkant a légitörzsdőr elnevezés. Ez a név azonban csupán egy harc alakulat rejtésére szolgált.

OLASZ Lajos: Légitörzsdőr Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légitörzsdőr, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1935

július 25-én a Magyar Királyi légitörzsdőr hivatal előterjesztést tett a légitörzsdőr felállítása témájában.

OLASZ Lajos: Légitörzsdőr Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légitörzsdőr, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1936

1936 A Légitörzsdőr Hivatal javaslatában először került fel, hogy a Magyar Honvédség szervezetében olyan különleges alakulatot kell szervezni, amely ejtőernyővel képes elérni a kijelölt hadműveleti területet.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légitörzsdőr, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április az Országos Légitörzsdőr Parancsnokság kezdeményezésére újabb megbeszélésre került sor a légitörzsdőr témájában. Ennek nyomán a Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium megbízta a Magyar Királyi Légitörzsdőr és az Országos Légitörzsdőr Parancsnokságot azzal, hogy dolgozzanak ki részletes tervezetet a légitörzsdőr felállítására.

OLASZ Lajos: Légitörzsdőr Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légitörzsdőr, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

zeptember 29-én terjesztette az Országos Légitörzsdőr Parancsnokság a honvédelmi tárca elé a légitörzsdőr felállítására vonatkozó tervezetét. Ennek nyomán a honvédelmi minisztérium úgynevezett „leszállást ellenőrző szolgálatot” állított fel kísérleti jelleggel, mert a tapasztalatok alapján kívánták megszervezni az országos hatáskörű légitörzsdőrt.

OLASZ Lajos: Légitörzsdőr Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légitörzsdőr, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1937

1937 A magyar katonai vezetés tervet dolgozott ki arra vonatkozóan, hogy a Magyar Királyi Honvédség II. Hadtest 4. Gyalogos Ezredének III. Zászlóalja keretében katonai ejtőernyős századot hozzanak létre győri elhelyezéssel. A terv azonban nem valósult meg.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légitörzsdőr, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 20. A repülőnap alkalmából budaörsi repülőtér megnyitási ünnepségének keretében került sor 30 fővel az első magyar csoportos ejtőernyős ugrásra a Tétényi fennsíkon.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légitörzsdőr, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 1-én kezdte meg működését az országos hatáskörű légitörzsdőr.

OLASZ Lajos: Légitörzsdőr Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légitörzsdőr, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 12. A Nemzetközi Légi Mentésügyi Konferencia keretében megvalósított bemutató ugrás részeseiként MEDVECZKI Gabriella és TATÁR Margit ápolónők hajtották végre az első magyar női ejtőernyős ugrást.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1938

május 3. Ekkor került felállításra „testnevelési szaktanfolyam” álcázásával a diverziós feladatok végrehajtására alkalmas személyi állomány felkészítését megvalósító kiképző alakulat, amelynek a felkészítési programjában már ejtőernyős ugrás oktatása is szerepelt.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 20-án kezdődött és augusztus 29-én fejeződött be a Bled-ben folyó tárgyalások, melynek eredményeként a kisantant államok elismerték Magyarország fegyverkezési egyenjogúságát.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 29-én fejeződött be augusztus 20-án megkezdődött a Bled-ben folyó tárgyalások, melynek eredményeként a kisantant államok elismerték Magyarország fegyverkezési egyenjogúságát.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szeptember 1-én új hadrend lépett érvénybe, melyben elrendelték, hogy a Magyar Királyi Honvédség repülőgépeit katonai jelzésekkel lássák el.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szeptember 11. Ekkor jött létre a Magyar Honvédségben Szombathelyen az első ejtőernyős kiképző alakulat.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1939

január 1-én létrehozták a Magyar Királyi Honvéd Légierőket.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június a magyar légierő vezetése a Magyar Királyi honvédelmi Minisztérium megbízásából és a Magyar Királyi Belügyminisztériummal történő egyeztetés szerint tervezetet készített a légi csendőrség felállítására.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 14-én a honvéd vezérkar főnöke utasította a légierők parancsnokságát, hogy tegye meg a szükséges gyakorlati lépéseket a légi csendőrség felállítására.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-

történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1940

április 17-én előterjesztette javaslatát a légierő a honvédelmi és a belügyi vezetés számára a légitársaság felállításának témájában.

OLASZ Lajos: Légitársaság Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 1-én kezdte meg működését a Magyar Királyi Csendőrség új szakszolgálati ága a légitársaság.

OLASZ Lajos: Légitársaság Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 1. Ekkor állították fel a magyar Honvédség első ejtőernyős zászlóalját, melyet a Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium a Magyar Légvédelem parancsnoksága alá rendelt.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1941

április 12. Az ejtőernyős zászlóalj a felbomlott Jugoszlávia a Magyar Királyságtól elcsatolt részeinek visszaszerzése céljából indított hadműveletben kapott feladatot. Műszaki hiba miatt azonban a szállító repülőgépek egyikében motorhiba keletkezett melynek következtében lezuhant és 25 fő ejtőernyős — köztük BERTALAN Árpád a zászlóalj parancsnoka is — meghalt. Így az eredetileg 5 géppel tervezett bevetést 3 géppel hajtották végre.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 9. kormányzói elhatározás született arról, hogy az első ejtőernyős alakulat megnevezése „Vitéz BERTALAN Árpád Magyar Királyi 1. Honvéd Ejtőernyős Zászlóalj” legyen.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 25. A „Vitéz BERTALAN Árpád Magyar Királyi 1. Honvéd Ejtőernyős Zászlóalj” ünnepélyes keretek között csapatzászlót kapott.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 1. Ekkor lépett hatályba a A „Vitéz BERTALAN Árpád Magyar Királyi 1. Honvéd Ejtőernyős Zászlóalj” elnevezésére vonatkozó kormányzói elhatározás.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 5. Ekkor klerült sor a Magyar Királyi Honvédség ejtőernyős zászlóaljának második bevetésére, melynek során az 1. Hegyvadász Dandár számára az ejtőernyős zászlóalj biztosította az ejtőernyős utánpótlást.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1941 Létrehozták a Viet Minh-et „Liga Vietnám függetlenségéért” szervezetet a franciáktól való függetlenség kivívása céljából.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1942

1942 tervezet készült a légi csendőrség fejlesztésére, azonban az abban foglaltakból csupán a földi szervezetre vonatkozó teendők valósultak meg.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 1-én hozták létre a Magyar Királyi Honvédség önálló magyar katonai rádió-felderítő szolgálatát.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1943

1943 végén a légi csendőrséget átszervezték. A mindvégig csak keretként létező csendőr repülő osztagokat felszámolták. Az erre a tevékenységre korábban kijelölt légierő repülőegységeit visszahelyezték eredeti szervezetükbe és feladatukhoz. A légi csendőrség földi részlegei ismét teljes egészében a Magyar Királyi Csendőrség felügyelőségének az alárendeltségébe kerültek a Központi Közlekedési Parancsnokság repülőterei szárnyainak az irányítása által.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1944

március 19. E napon szállta meg a Magyar Királyságot a III. Német Birodalom.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

nyár Létrehozták a Magyar Királyi Honvédség második ejtőernyős zászlóalját. Ez az alakulat azonban nem részesült ejtőernyős kiképzésben.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 12-én a Magyar Honvédség első és második ejtőernyős zászlóalját összevonták „I. ejtőernyős gránátos ezredé” melyet besoroltak a Szent László Hadosztályba.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

novemberében a szovjet hadsereg bevonult Pécs városába.

KESERÜ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

december 2-án Szegeden megalakult a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

1945

január 4-én az Ideiglenes Nemzeti Kormány rendeletével létrehozta az igazoló bizottságokat.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

január 25-én az Ideiglenes Nemzeti Kormány rendeletével intézkedett a népbíróságok felállításáról.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

január 31-én rendeletet bocsátottak ki a honvéd kerületparancsnokságok újjászervezésére.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

február kezdődött és **áprilisban** befejeződött a magyar határőrség újjászervezésének első szakasza, melynek során a miskolci 7., a debreceni 6. és a szegedi 5. honvéd kerületek területén jöttek létre határőrizeti egységek.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

február 23-án rendeletet bocsátottak ki a határőrség megszervezése tárgyában.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

márciusban kezdődött és **májusban** fejeződött be a magyar határőrizet újjászervezésének második szakasza, melynek során a budapesti 1. és a pécsi 4. honvéd kerületeknél alakultak meg a határavadász portyázó századok és őrsök.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

március 1-én Jászberényben indult meg Magyarországon az 1. hadosztály szervezése.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

március 3-án létrehozták a Honvédelmi Minisztérium alárendeltségében Katonapolitikai Osztályt.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légi közlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március 10-én Magyarországon a hadműveleti záróvonaltól nyugatra a toborzást felfüggesztették.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

március 12-én a Honvédelmi Minisztérium elrendelte a toborzott katonák behívását.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

március 19-én a debreceni 6. honvéd kerületnél a határavadász portyázó századok és őrsök alakítása befejeződött.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

április a szegedi 5. honvéd kerületnél befejeződött a határőrség megszervezése.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

április vége a magyar 1. és 6. hadosztály katonái már osztrák földön voltak.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

április vége Magyarországon befejeződött a határőrség újjászervezése.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

májusban kezdődött és **júniusban** fejeződött be a székesfehérvári 2. és a szombathelyi 3. honvéd kerületeknél a határavadász alegységek újjászervezése.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

május 14. a Szövetséges Ellenőrző Bizottság ekkor hagyta jóvá a honvédelmi minisztérium tervezetét a határőr csapatokra vonatkozóan, melyben a határőrség számára 5000 fős létszámot engedélyezett.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

május 22-én a Szövetséges Ellenőrző Bizottság engedélyezte a székesfehérvári 2. és a szombathelyi 3. honvéd kerületek működését.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

nyarán A pécsi 4. honvéd kerület határszakaszán kialakult a határőrizeti rendszer.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

júniusban került sor Magyarországnak nyugati határának lezárására.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

júniusában került sor a székesfehérvári 2. honvéd kerület és a szombathelyi 3. honvéd kerület hatósági területén a határőrizet újjászervezésére.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

június 4-én a budapesti 1. honvéd kerület teljes határszakaszán megkezdték tevékenységüket a határőrizeti alakulatok.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

augusztus 8-án jött létre a Londoni Egyezmény, amely létrehozta a Nemzetközi Katonai Bíróságot a Nürnberg-i perek lebonyolítása céljából.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

szeptember 9. Vietnám államformája a korábbi királyságról köztársaságra változott.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1946

március 6-án a Szövetséges Ellenőrző Bizottság határozatot hozott a magyar hadsereg átszervezésére és létszámának csökkentésére.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

március 11-én PÁLFFY György ezredes aláírásával megjelent a határavadász alakulatok átszervezéséről szóló rendelet.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

április 25-én a Magyar Kommunista Párt Politikai Bizottsága meghatározta a kommunista párt álláspontját a főbb katonapolitikai kérdésekben.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

május 19-én bevezették az új „határszolgálati” utasítást.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

1947

február 14. a megszüntetett KatPol helyett a honvédelmi minisztérium kötelékében felállították RÉVÉSZ Géza altábornagy vezetésével a Katonapolitikai Csoportfőnökséget.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 1-én megalakult az 1. honvéd önálló rádiófelderítő század.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1948

március 15-én PÁLFFY György altábornagyot a Honvédség főfelügyelőjévé nevezték ki, ezért a Határőrség főparancsnoka beosztást SZALVAY Mihály vezérőrnagynak adta át.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

október 1. Hatályba lépett a Pilis II. hadrend, amely a határőrség létszámát 4000 fővel növelte.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

október 1. A magyar légiere keretein belül felállították az „I. Honvéd Önálló Ejtőernyős Századot”.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1949

március 1. Ekkor állították fel a Magyar Honvédség szervezetében az „1. Honvéd Önálló Ejtőernyős Zászlóaljat” szolnoki elhelyezéssel.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március 16-án az 1. önálló honvéd rádiófelderítő század átszervezésével és kibővítésével felállították a 101. kiképző és felderítő-lehallgató-iránymérő rádiófelderítő zászlóaljat.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május. 7-én HORVÁTH Pál honvéd járőrszolgálat teljesítése közben a magyar-jugoszláv határ mentén a jugoszláv határőrizeti szervezetek tagjaival vívott tűzharc során hősi halált halt. Szolgálatát bátor teljesítése elismeréseként a Magyar Köztársaság Érdemérem arany fokozatával tüntették ki és posztumusz gyalogsági őrmesterré léptették elő.

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 14-én PUSKÁS Imre honvéd járőrszolgálat teljesítése közben a magyar-jugoszláv határ mentén a jugoszláv határőrizeti szervezetek tagjaival vívott tűzharc során hősi halált halt. Szolgálatát bátor teljesítése elismeréseként a Magyar Köztársaság Érdemérem arany fokozatával tüntették ki és posztumusz gyalogsági őrmesterré léptették elő.

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szepember 30-án — A tapolcai repülőtér újjáépítésének befejezése nyomán — 1. Honvéd Önálló Ejtőernyős Zászlóaljat Szolnokról Tapolcára helyezték át.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 15-én 20.00.-kor a Ritkaháza-i őr s térségében jugoszláviából több személy behatolt magyar területre. A magyar járőr felszólítására a behatólok tüzet nyitottak, majd visszatértek jugoszláv területre.

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 30-án a honvédelmi miniszter 1949. XII. 30-án kelt parancsa és az ÁVH vezetőjének ugyanezen a napon kelt parancsa rendelte el, hogy a Honvéd Határőrség 1950. I. 1-ei hatállyal átkerül az ÁVH alárendeltségébe.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

1950

1950 a határőrségnél két ízben is szabályozták a határprovokációkról szóló felterjesztések formái, tartalmi követelményeit.

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

február 3-án A Magyar Népköztársaság és a Vietnámi Demokratikus Köztársaság között nagyköveti szintű kapcsolat jött létre.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1951

január 1. Ekkor álltak át a határőrségnél a korábbi határadás zászlóalj, határadás század, határadás őr szervezeti rendszerről a határőr kerület, határőr zászlóalj, határőr őr szervezetre.

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

február 1. a Határőrség átvette a határrendőrség szervezetét, feladatkeretét, eszközeit, valamint személyi állományát.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

június 1. a magyar haderő elnevezését Magyar Honvédségről Magyar Néphadseregére változtatták.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 26-án a határőrségnél körlevelet adtak ki — hivatkozással az 1950. évi kétszeri szabályozásra — a határincidensek kivizsgálása jegyzőkönyvének felvétele tárgyában.

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 1. Ekkortól a „bajtárs” megszólítás helyett az „elvtárs” megszólítást vezették be a Magyar Néphadseregben.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1953

1953 három rádiófelderítő zászlóalj összevonásával létrehozták a Magyar Néphadsereg első rádiófelderítő ezredét.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1953 Ebben az évben került megszüntetésre az internálás intézménye, melyet azonban 1956-ban közbiztonsági őrizet elnevezéssel ismét bevezettek, végül pedig 1960-ban helyezték hatályon kívül.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelemi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

nyarán a hibák feltárásával kísérletet tettek a magyar párt és állami vezetők által diktált szélsőséges politika nyomán kialakult katasztrófhelyzet feloldására. A vezetés egyik súlyos hibájaként jelölték meg az ÁVH által elkövetett törvénytelenégeket.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

1954

május 7. A vietnámi hazafias erők Dien Bien Phu-nál győzelmet arattak a francia gyarmati hadsereg felett.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 21. Genfben egyezményt kötöttek, amely Vietnámot a 17. szélességi fok mentén két részre osztotta.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1955

1955 a szovjet csapatok Ausztriából történő kivonása nyomán a magyar határőrségen belül erőátcsoportosítást hajtottak végre a magyar-osztrák határra.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

október 23. Az Amerikai Egyesült Államok által támogatott új Dél-Vietnám-i elnök a Vietnám újraegyesítése témájában 1956-ra kitűzött választásokat, azok megtartása előtt semmisé nyilvánította.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1956

1956 Ebben az évben ismét bevezették „közbiztonsági őrizet” néven az 1953-ban megszüntetett internálás intézményét, melyet végül 1960-ban helyezték hatályon kívül.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelemi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

május megszüntették a BM Határőrség és a Belső Karhatalom közös parancsnokságát, helyette mindkét testület önálló parancsnokságot kapott.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

ősz a határőrségnél is végrehajtották a fegyveres erők egészét érintő racionalizálást, melynek során több mint 3000 fővel csökkentették a testület létszámát.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

október 23. Magyarországon kitört a forradalom és szabadságharc, amelyet november 4.-én a szovjet intervenció haderők vertek le.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

október 24-én a határőrség személyi állományából felrendeltek Budapestre három zászlóaljnyi csapatkontingenst, amelyet a város karhatalmi parancsnokságának rendeltek alá.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

október 29-én a forradalom és szabadságharc céljaival azonosuló kormány kivette a Határőrséget a belügyminisztérium szervezetéből. Parancsnoka az e napon kelt 01. számú parancsában — már mint a Magyar Népköztársaság Határőrségének parancsnoka tájékoztatta a testület személyi állományát az új nemzeti kormány mögé való felsorakozásról, feladatul szabva az önkormányzati szervezetekre való támaszkodást, a címeres jelvény levételét és a nemzeti színű szalag kitzűzését a sapkára, a bal karon nemzeti színű szalag viselését stb.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

november 4-én a szovjet csapatok lefegyverezték a magyar határőrség kerület-parancsnokságait.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

december 12. a Fegyveres Erők Minisztériuma a határőrség személyi állományának a létszámát 15 000 főben állapította meg.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

1957

február 5-én felállították a Magyar Néphadsereg önálló (hadászati) rádiófelderítő ezredét.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1958

december 31-én a magyar határőrség szervezetébe ekkor 11 kerület, 3 zászlóalj, 189 őr és 25 forgalomellenőrző pont tartozott.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

1959

augusztus 25-én a Határőrség létszámát 1120 fővel gyarapította a Honvédelmi Tanács a 2/116/1959. számú határozatával.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

október 14-én kelt a honvédelmi miniszter 003000. számú szigorúan titkos parancsa a Magyar Néphadsereg 34. Önálló Mélységi Felderítő Századának létrehozása tárgyában.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 1. Ekkor jött létre a honvédelmi miniszter 003000. számú szigorúan titkos parancsában foglaltak szerint a Magyar Néphadsereg 34. Önálló Mélységi Felderítő Százada a Magyar Néphadsereg vezérkara 2. csoportfőnökségének közvetlen alárendeltségében MN 7000. fedőszámmal.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1960

1956 Ebben az évben véglegesen hatályon kívül helyezték az internálás intézményét, melyet 1953-ban megszüntettek ugyan, azonban 1956-ban „közbiztonsági őrizet” néven ismét bevezettek.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelemi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

1960 A Dél-Vietnámiak létrehozták a Dél-Vietnámi Nemzeti Felszabadítási Frontot (DNFF).

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasoro-

zatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1961

április és 1962 szeptember között a határőrség hat őrsén kísérleti jelleggel felállításra került az úgynevezett „hivatásos” határőrizet. Ez azt jelentette, hogy a korábban sorozott állománnyal teljesített feladatokat hivatásos állományú munkatársak végezték el.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

1961 John F. KENNEDY meghirdette a különleges erők háborúját Vietnámban.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1962

1961 április és 1962 szeptember között a határőrség hat őrsén kísérleti jelleggel felállításra került az úgynevezett „hivatásos” határőrizet. Ez azt jelentette, hogy a korábban sorozott állománnyal teljesített feladatokat hivatásos állományú munkatársak végezték el.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

ősz A Magyar Néphadsereg 34. 34. Önálló Mélységi Felderítő Századát „34. Önálló Felderítő Zászlóalj” néven zászlóaljja fejlesztették.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1964

június 1. a csornai határőr kerület működési területét kettéválasztották Sopron és Csorna székhellyel működő határőr kerületekre.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

október 1. a Külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hatóság a nagyobb határátkelőhelyekre kirendeltségeket telepített a vízumkiadás meggyorsítása céljából.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

1965

május 11. A Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága határozatot hozott a szovjet mintára készülő 50 kilométeres hosszúságú jelzőrendszer kísérleti létrehozására egyben pedig az érintett határszakaszon az aknázár felszedésére.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

június 1-én állították rendszerbe a Határőrségnél az atombakterológiai Vegyi Felderítő (ABV) alegységeket.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

augusztus 5-én a magyar határőrségnél bevezették a szerződéses polgári állománykategóriát.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

1965 Vietnám Da Nang városánál partra szálltak az első amerikai harcoló alakulatok.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1966

június 21-én a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága határozatot hozott arra vonatkozóan, hogy Magyarország egész nyugati határszakaszán építsék ki az 1965-ben 50 kilométeres hosszúságban kísérleti jelleggel létrehozott jelzőrendszert.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

1967

1967 a Magyar Néphadsereg vezérkarának csoportfőnöksége felállította Keszthely székhellyel a 26. önálló rádiótechnikai felderítő zászlóaljat, amely az új felderítési szakág kialakításának az első lépése volt.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1969

május 1-én a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány megszüntette a nyugati határővezetést.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

június 8. Felállították a Dél-Vietnámi Ideiglenes Forradalmi Kormányt (DIFK).

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 30-án befejeződött Magyarország nyugati határszakaszán az elektromos jelzőrendszer építése.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

1969 Richard M. NIXON új stratégiát hirdetett a vietnámi háborúban, melynek az volt a lényege, hogy a harci feladatokat fokozatosan a dél-vietnámi erőkre kell áthárítani.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1971

szeptember 2-án Magyarország államhatárán befejeződött a 246 kilométer hosszúságú aknamező felszámolása.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

1972

október 19. A Vietnámi Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövete tájékoztatta Fock Jenő magyar miniszterelnököt arról, hogy Magyarországot is fel kívánják kérni a vietnámi háborút lezáró bizottság munkájában való részvételre.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1973

1973 1963-al kezdődően 1973-mal bezárólag a Magyar Néphadsereg 5. hadseregében 5 felderítő zászlóaljat hoztak létre, az MN közvetlen alárendeltségébe tartozó 3. hadtest kötelékében pedig 2 felderítő zászlóaljat.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

január 23. A Magyar Népköztársaság kormányát hivatalosan felkérték arra, hogy a vietnámi háború lezárását célzó bizottság munkájában vegyen részt.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-

46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

január 26. A vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság magyar kontingensének első csapata ekkor hagyta el az országot.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

január 27. Párizsban aláírták a vietnámi háborút lezáró egyezményt.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

január 28. A vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság magyar kontingensének első csapata ekkor érkezett meg Hanoi-ba,

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

január 28. A vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság ekkor tartotta meg alakuló ülését. A magyar küldöttség 1975. V. 9-én fejezte be munkáját.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április 7. a vietnámi békekötés értelmében működő ellenőrző bizottság magyar részéhez tartozó katonatisztekkel szállító helikoptert lelőtték. A fedélzeten tartózkodó két magyar tiszt DYLSKI Aurél százados és CZIBOLY Csaba főhadnagy életét veszítette. A nemzetközi ellenőrző bizottságban a magyar kontingens létszáma 750 fő volt.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1974

április 22. A belügyminisztérium jóváhagyta a Határőrség új állománytábláját.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

1975

március 15. Ekkor kezdődött a Vietnám egyesítése érdekében folytatott harcok utolsó fázisa, melynek végén Saigon 1975. IV. 30-ai elfoglalásával minden akadály elhárult a vietnámi nemzet újraegyesítése elől.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április 30. Ekkor foglalták el Saigont a Vietnám egyesítése érdekében folytatott harcok utolsó fázisaként mellyel minden akadály elhárult a vietnámi nemzet újraegyesítése elől.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan

Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 9. Ezen a napon fejezte be munkáját az 1973. I. 28-án megalakult vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság magyar küldöttsége.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1979

1979 a Honvédelmi Bizottság 7/305/1979. számú határozata alapján belső átszervezéseket valósítottak meg, melynek során létrehozták a tompai forgalomellenőrző pontot, módosították a Határőr Ezred és a budapesti forgalomellenőrző pont szervezetét, valamint a kerület- és ezredparancsnokságokon szervezési és M csoportokat alakítottak ki, továbbá kettéválasztották a kerületek élelmezési és ruházati szolgálatait, illetve jelentősen növelték a zászlósi állománykategória létszámát.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

1980

április 10-én a belügyminisztérium jóváhagyta a Határőrség új állománytábláját.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

1981

szeptember 5-től szeptember 30-ig, majd minden évben április 15-től szeptember 30-ig 1989. IX. 1-ig az Ausztriával határos határőr kerületek működési területén helikopteres őrzőjáratot hajtott végre a Magyar Néphadsereg az államhatár mentén annak a céljából, hogy megakadályozzák a légijárművek igénybevételével történő illetéktelen határátlépéseket.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

1983

1983 a Magyar Honvédség rádiófelderítő ezredét rádiófelderítő dandárrá fejlesztették.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1983 a belügyminisztérium két ütemben módosította a Határőrség szervezeti struktúráját.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

1985

július 7. A budapesti FEP személyi állományának a létszámát jelentősen növelték a Honvédelmi Bizottság 4/359/1985. számú határozatában foglaltak szerint.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

1986

szeptember 9-én a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága megtárgyalta a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának a belügyi tárca munkájáról szóló korábbi határozata teljesítésének a helyzetét és úgy értékelte, hogy a magyar határőrizet az elmúlt években kiegyensúlyozottan, a társadalmi követelményekkel lépést tartva fejlődött.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

1986 A Magyar Néphadsereg áttért a hadtest szervezetre. Ennek következtében a felderítő zászlóaljok többségét és azok részeként a mélységi felderítő alegységeket zömét is megszüntették.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1987

május 19-én a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága határozatot hozott a határforgalom ellenőrzésének gyorsítására.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

1989

1989-ben megszűnt a rendőri felügyelet, a kitiltás, valamint a kettő együttes alkalmazásának lehetőségét is.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

május 1-én a Határőrség létszáma 19 000 fő volt, amely egyben a Határőrség legmagasabb létszáma volt.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

május 18-án a minisztertanács elrendelte az SZ-100-as elektromos jelzőrendszer lebontását, továbbá a határvízi és határsávi korlátozások, valamint a nyomsáv megszüntetését.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

szeptember 11. a magyar kormány megnyitotta az országhatárt az NDK állampolgárok előtt. A kormány döntése nyomán a határőrség a nyugati határon átengedte az NDK állampolgárokat.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

1990

1990 a Magyar Néphadsereg rádiófelderítő dandárját a Magyar Honvédség Távközlési Kutató és Ellenőrző Intézet (TÁVKEI) alakították.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

január 1. A Határőrségnél megszüntették az MSZMP szervezeteit.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

február 1-én a Határőrségnél megszüntették a nevelési osztályokat és felállították a személyzeti, munkaügyi, fegyelmi és szociális osztályokat, továbbá a miskolci és balassagyarmati kerületeknél befejeződött az áttérés a hivatásos határőrizetre.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

május 1. bevezették a szelektív útlevel ellenőrzést és Körmenten felállították a Határőrség tiszthelyettesképző iskoláját.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

1991

február 14. A Magyar Köztársaság kormánya jóváhagyta „A Magyar Köztársaság honvédelmének alapelvei és követelményei” című dokumentumot.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április 13-án Veszprémben a helyőrségi művelődési otthonban nyugállományú katonák és volt ejtőernyős sorkatonák, valamint civil ejtőernyősök hozták létre a „Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetését” MEBSZ-t.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1992

augusztus 1-én a Magyar Néphadsereg, majd 1991-től a Magyar Honvédség hadművelleti szintű rádióelektronikai felderítése megszűnt.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rend-

védelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1993

március 2-án a magyar országgyűlés elfogadta a kormány által „A Magyar Köztársaság biztonságpolitikájának alapelvei” című javaslatot, amely Magyarország 1999. évi NATO csatlakozásáig meghatározta a honvédelmi felkészülés és a katonai szervezetrendszer alakításának főbb irányait.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1995

1995 miután a Magyar Honvédségből kivált és újjáalakult a Magyar Köztársaság Katonai Felderítő Hivatala (MKKFH) a TÁVKEI beolvadt az MKKFH-ba Rádióelektronikai Felderítő Igazgatóság néven.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1996

június 23. Katonai tiszteletadás mellett ünnepélyes keretek között leplezték le a Hadtörténeti Intézet múzeumának udvarán az első magyar ejtőernyős alakulat emléktábláját.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2001

június 30-án a Magyar honvédség elektronikai harcezzredét felszámolták.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 1. FURKÓ Kálmán ezredes kezdeményezésére és anyagi támogatásával ejtőernyős emlékfalat hoztak létre Szolnokon a 34. Bercsényi László Felderítő Zászlóalj épülete előtt.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2004

március 23-át a dr. SZENES Zoltán altbgy. a honvéd vezérkar főnöke a 9. 2004. (HK. 4.) intézkedésének 1. számú mellékletében az ejtőernyősök napjává nyilvánította.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2005

2005 a MEBSZ belépett a Union of European Parachuties (Európai Ejtőernyős Egyesülés [UEP]) tagjai sorába.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2006

március 23. A honvédelmi miniszter zászlót adományozott a MEBSZ részére az ejtőernyős katonai hagyományok és a honvédelem támogatásában nyújtott kiemelkedő teljesítménye elismeréseként.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-

történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2009

2009 A MEBSZ mint Union of European Parachuties (Európai Ejtőernyős Egyesülés [UEP]) soros elnökségét ellátó szervezet kezdeményezésére az Union of European Parachuties (Európai Ejtőernyős Egyesülés [UEP]) feldolgozta és angol nyelven ki is adta az Európai Unió tagállamai katonai ejtőernyőzésének történetét.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2012

január 1-én a Magyar Köztársaság Katonai Felderítő Hivatala átalakult Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatná, melynek részeként a korábbi Rádióelektronikai Felderítő Igazgatóságot átszervezték, Technikai Felderítő Igazgatóság elnevezéssel.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

INDEX ORGANICUS**A-Á**

AMF Allied Mobile Force (Szövetséges Mobil Erő)

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ANTANT Lásd Entente.

ÁVH Határőrség (1949-1956) Lásd Határőrség.

Államvédelmi Hatóság (ÁVH) 1946 októberében a BRFK Politikai Rendészeti Osztályából önállósították a Magyar Államrendőrség Államvédelmi Osztályát (ÁVO), amelyet 1948. szeptember 10-től a belügyminiszter felügyelete alá helyezték Belügyminisztérium Államvédelmi Hatóság (ÁVH) néven, s vált önálló hatósággá (átvéve a határ-, folyam- és légi közlekedési rendészeti feladatokat és a KEOKH-ot), 1949. december 31-től függetlenítették a Belügyminisztériumtól miután a honvédelmi minisztérium Katonapolitikai Főcsoportfőnökségének a teendőit is átvette. Ilyen formában 1953-ig működött, amikor a Belügyminisztérium alá visszarendelték, majd 1957-ben felszámolták, a rendvédelmi szerveit pedig a Belügyminisztérium alá szervezték.

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században.” című XXXVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Államvédelmi Hatóság Belső Karhatalom az Államvédelmi Hatóság három főreszből állt nevezetesen úgynevezett zöld ÁVO = Határőrség, kék ÁVO = Karhatalom, piros ÁVO = kormányőrség, politikai rendőrség. A népies elnevezés az egyenruha hajtóka színéből fakadt.

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században.” című XXXVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

ÁVH Határőrség (1949-1956) Lásd Határőrség.

Államvédelmi Osztály (ÁVO) 1945. május 10.-én az 1 690/1945. ME. Rendelet intézkedett a csendőrség feloszlásáról és az Államrendőrség megszervezéséről. Ennek nyomán került sor a budapesti és a vidéki főkapitányság alá rendelt vármegyei és városi főkapitányságokon, valamint a városi és a járási kapitányságokon politikai rendészeti osztályok megszervezésére. Már az Ideiglenes Nemzeti Kormány decemberi működése során létrejött az államrendőrség politikai rendészeti osztálya, amely még a kormány Budapestre költözése előtt berendezte székhelyét az Andrássy út 60. szám alatti épületben. 1945-ben a budapesti rendőr-főkapitányság keretei között is létrejött egy politikai rendészeti osztály EISENBERGER Benjámint [PÉTER Gábor] vezetésével, amely szintén az Andrássy úti épületben működött. Az Államrendőrség Politikai Rendészeti Osztályát megszüntették, vezetőjét pedig a vidéki főkapitányság politikai rendészeti osztályának az élére állították. A központi állambiztonsági szerv a EISENBERGER Benjámint [PÉTER Gábor] által irányított budapesti főkapitányság politikai rendészeti osztályából alakult ki. Az 533 900/1946.BM. rendelet önállósította a budapesti politikai rendőrséget Magyar Államrendőrség Államvédelmi Osztálya néven 1946. októberében, amely a belügyminiszter közvetlen irányítása alá tartozott. E szervezet felügyelete alá szervezték a vidéki főkapitányság politikai rendészeti osztályát is. Az 535 059/1946.BM. rendelet szabályozta az Államvédelmi Osztály szervezetét, feladatát és ügykörét. A budapesti székhelyű Államvédelmi Osztály alárendeltségében államvédelmi osztályokat hoztak létre minden vármegye székhelyén működő rendőrkapitányságon. Az Államvédelmi Osztályt a 288 009/1948.BM. rendelettel Államvédelmi Hatósággá Fejlesztették.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

B

Belügyminisztérium az első független magyar kormány óta — a GYURCSÁNY, majd BAJNAI kormány kivételével — folyamatosan létező tárca, amely a közigazgatásért, a rendvédelemért és minden olyan ügyért volt felelős, amely nem tartozott más tárcák kompetenciájába. A GYURCSÁNY és a BAJNAI kormány időszakában a belügyminisztériumból a rendvédelem irányítására hivatott szervezeti egységeket az igazságügyi tárcához telepítették és az igazságügyi minisztériumot átkeresztelték igazságügyi- és rendészeti minisztériummá. Az első független felelős magyar kormány belügyminisztere SZEMERE Bertalan volt, aki e tisztséget 1848. IV. 7.-étől 1848. IX. 12.-éig töltötte be. Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc belügyminisztériuma a Helytartótanácsi Hivatalból, — amelynek hatáskörébe a városrendészet az egészségügy az oktatás az alapítványok az árvák ügyeivel való foglalkozás stb. tartozott — valamint a országgyűlési ügyekkel foglalkozó Magyar Udvari Kancelláriából fejlődött ki. A belügyi tárca a mindenkori magyar kormányok egyik legfontosabb tárcája volt. A belügyminisztérium épület-együttese a dualizmus és a két világháború közötti időszakban — a honvédelmi és a pénzügyi tárca épületeivel megegyezően — a Budai Várban álltak. A második világháború után azonban — amikor a Budai Vár megszűnt Magyarország hatalmi centrumaként működni — mindhárom tárcát a főváros belvárosában helyezték el. A belügyminisztérium a József Attila utca és a Roosevelt-tér által határolt háztömb épületeit kapta meg, amely épületegyüttes egyik épülete korábban bankszékházként működött. A belügyminisztérium szervezete dinamikusan fejlődött. Az ügyek csoportja szerinti szervezeti egységekből állt. A polgári magyar állam első belügyminisztériumának 1848-1849-ben elviekben 4 gyakorlatilag 3 osztálya volt. Az ügynevezett országlátszati osztály az országgyűléshez és az országgyűlési választásokhoz kapcsolódó teendőket volt hivatott ellátni. A közigazgatási osztály a közigazgatási egységek, alapítványok, örökösödési ügyek, névváltoztatások a ki-, és bevándorlók ügyeit intézte. A rendőri osztály a közcsend és a belbéke fenntartására volt hivatott. Eredetileg nemzetőrségi osztályt is terveztek, azonban az országgyűlés a miniszterelnök közvetlen felügyelete alá rendelte, a miniszterelnök pedig a testület irányítására Országos Nemzetőrségi Haditanácsot hozott létre, amely önálló országos szervezet volt és 6 osztállyal működött. A szervezeti egységeket permanens módon módosították. A minisztérium élén a belügyminiszternek közvetlenül alárendelt szervezeti egység állt, amelyet különböző korokban különböző módon hívtak (elnökség, kabinet, titkárság stb.) A pártállam kialakítása kapcsán a belügyminisztérium közigazgatás irányítási teendőit áttelepítették a minisztertanácshoz, és a belügyi tárcába koncentrálták a rendvédelmi és állambiztonsági feladatokat. A rendszerváltás után helyreállt a tárca eredeti hatásköre.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légi közlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Belügyminisztérium Államvédelmi Hatóság (ÁVH) Lásd Államvédelmi Hatóság (ÁVH)

BM Karhatalom Lásd Karhatalom.

Büntetés-végrehajtás Az igazságügyi tárcának alárendelt, a büntetés-végrehajtási intézmények őrzését és az ott raboskodók felügyeletét hivatott ellátni.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Bűnügyi Múzeum Lásd Rendőrség-történeti Múzeum.

C-Cs

Császári Csendőrség A neoabszolutizmus császári csendőrségének (1849-1867) népies elnevezése Zsandárság (Gendarmerie = Zsandárság) Az 1849. III. 4.-én oktrojált összbirodalmi alkotmány „A birodalom belső biztonságának őrzése birodalmi ügy” meghatározást tartalmazta. Erre alapozva Alexander BACH belügyminiszter 1849. V. 30.-án olyan előterjesztést tett az uralkodónak, amely lebontotta a korábbi feudális korlátokat és egy új összbirodalmi biztonsági fegyveres testület megerteremtését javasolta. E testületként a csendőrséget nevezte meg az indítvány, hiszen a csendőrség már európa szerte bizonyította hatékonyságát, továbbá Napóleon bukását követően a HABSBERG-birodalomhoz visszakérült itáliai területeken már működött egy csendőr ezred. Ferenc József 1849. VI. 8.-án uralkodói nyílt paranccsal rendelte el a teljes HABSBERG-birodalomra kiterjedő hatáskörrel rendelkező testület felállítását. 1849. IX. 17.-én a testület főparancsnokává HAYNAU tábor-

szernagy jobbkezét báró Johann Franz KEMPEN von Fichtenstamm altábornagyot nevezte ki korábbi katonai beosztása meghagyásával. A testület működését az uralkodó 1850. I. 18.án kibocsátott ideiglenes csendőr törvénnyel szabályozta. 1851. XI. 1.-én a pandúr kötelékeket feloszlatta és a csendőri erők kizárólagos működését rendelte el az önállóságától megfosztott magyarországi területeken is. 1851. XII. 22.-én Ferenc József nyílt parancssal rendelte el, hogy a katonai határvidékeken is szervezzék meg a csendőrséget. A HABSBERG-birodalom neoabszolútizmusa rendvédelmi struktúrája kiépítésének betetőzéséért Ferenc József 1852. IV. 22.-én nyílt parancssal saját közvetlen alárendeltségében hozta létre a legfelsőbb rendőrhatalóságot, amely a birodalmi rendőrség és csendőrség legfőbb felügyeleti szervezete volt. E testületnek az élére pedig KEMPEN János altábornagyot úgy nevezte ki, hogy az altábornagy egyben megőrizte a csendőr-főparancsnoki beosztását is. A császári csendőrség legkiterjedtebb formája 1852 és 1859 között valósult meg, amikor a HABSBERG-birodalom területén 19 csendőr ezred kötelékében 18 647 csendőr szolgált. 1859-ben — a Solferino-i vereség nyomán — az uralkodó a legfelsőbb rendőrhatalóságot oly módon szüntette meg, hogy hatáskörét az átszervezett és új miniszter vezetésére bízott belügyi tárca kompetenciájába integrálta. A csendőr testületet azonban továbbra is fenntartotta az 1859. XI. 14.-ei legfelsőbb elhatározásával, melyben úgy rendelkezett, hogy a testület személyi tekintetben a hadsereg főparancsnokság, szolgálati és gazdasági téren pedig a belügyminisztérium alárendeltségébe kerüljön. Ezt követően a testületet több ízben karcúsították, végül 10 ezred kötelékében 7927 fő teljesített szolgálatot. 1866. I. 28.-ai legfelsőbb elhatározással az uralkodó ugyan ismét megerősítette a testület szervezetét és létszámát azonban Magyarország területén ez az intézkedés már tiszavirág életűnek bizonyult, mivel HABSBERG csendőrség ugyan jó eredményeket ért el a közrend fenntartása terén, azonban a magyar hazafiak üldözése terén is jeleskedett, így a kiegyezés nyomán létrejött magyar kormány Magyarországon 1867. V. 8.-án feloszlatta az idegen testületnek tekintett császári csendőrséget. Mivel a kiegyezés tartalma szerint a rendfenntartás nem tartozott a közös ügyek csoportjába ezért a csendőrség az Osztrák Császárság tartományaiban is a belügyi tárca kompetenciájába került, az uralkodótól közvetlen függése megszűnt. Az I. világháború után az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlását követően Ausztria területén tovább működött a csendőrség. Az Anschluss nyomán az Osztrák Csendőrséget a Német Birodalmi csendőrségbe integrálták. A II. világháború után az Osztrák Csendőrség ismét önálló szervezetté vált, amely az osztrák szövetségi kormány közvetlen felügyelete alatt állt. Hagyományosan a vidék közbiztonságára felügyelt, Ausztria városaiban a rendet az Osztrák Rendőrség tartotta fenn. A két rendvédelmi szervezetet 2005-ben takarékosági okokra hivatkozva összevonták Osztrák Szövetségi Rendőrség elnevezéssel.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Császári Királyi Csendőrség Lásd Császári Csendőrség.

Csendőrség katonailag szervezett közbiztonsági őrtestület, amely az országok központi államhatalmának a közvetlen irányítása alatt áll és általában a vidék rendvédelmének a biztosítására hivatottak.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

D

DIFK Dél-Vietnámi Ideiglenes Forradalmi Kormány.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DNFF Dél-Vietnámi Nemzeti Felszabadítási Front.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

E-É

Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) A második világháború után életre hívott, a Föld országainak többségét magába foglaló politikai szervezet, amely a nemzetközi feszültségek enyhítése érdekében tevékenykedik.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Entente (ANTANT) az Anglia és Franciaország között 1904. IV. 8.-án Londonban aláírt szerződés, az *Entente Cordiale* (a.m. Szívélyes Egyetértés) szóból származik, általában a szövetségi rendszer (*antant hatalmak* = Nagy-Britannia és Franciaország) és a körük csoportosult országok együttes megnevezése.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

EUFOR European Union Force (Európai Unió Haderő [nemzetközi])

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

EUFOR Althea European Union Force Althea (Európai Unió Haderő Althea [Bosznia-Hercegovina])

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Evidenzbüro Az Osztrák-Magyar Monarchia haderejének hírszerző szervezete.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

F

Fegyveres Erők Minisztériuma az 1956-os Magyar Forradalom és Szabadságharcot leverő szovjet csapatok fegyveres támogatására létrehozott minisztérium.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Fiumei Magyar Királyi Állami Rendőrség. A fiumei városi rendőrséget az 1916/XXXVII.tc.-kel vonták a kormány irányítása alá. A városban működő rendőrség államrendőrségként az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlásáig működött.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Fővárosi Rendőrség Lásd Magyar Királyi Fővárosi Állami Rendőrség.

Francia Csendőrség Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Francia csendőrség Elit Légioja „Légion de gendarmerie d’elite” Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Francia Nemzeti Csendőrség (Gendarmerie Nationale) Európa egyik legrégebbi rendvédelmi testülete. Elődszervezete a Maréchaussée, amely a XIII. századtól fokozatosan kiépülve tartotta fenn a rendet Franciország vidéki területein. A Maréchaussée-t 1778-ban keresztelték át Gendarmerie, azaz csendőrségre. A francia forradalom idején 1789-ben a csendőrséget feloszlatták. 1791. I. 6-án a Konvent január 6-ai döntésével Franciaországban újra létrehozták a csendőrséget Nemzeti Csendőrség „Gendarmerie Nationale” néven, melynek részeként — a volt Párizsi Gárda feladatait átvéve — megalakult a Garde Republicaine de Paris. A testületet Napóleon modernizálta. 1799-ben az 1789-es csendőrségi törvényben fogalaltaknak megfelelően megvalósították a csendőrség átszervezését. 1804-ben a Nemzeti Csendőrség Elit Légiojába „Légion de gendarmerie d’elite” olvasztották a Napóleon által 1801. VII. 21-én alapított Lovas Testőrgárdát Öreg Gárda „la vielle garde” elnevezéssel. A napóleoni császárság vonzáskörébe tartozó államok a francia közigazgatási minta átvételekor, annak része-

ként vették át a csendőrségi testületípust mint katonailag szervezett rendvédelmi őrtestületet. 1795-ben Belgiumban, 1805-ben Lombardiában, 1806-ban Poroszországban, 1808-ban pedig Spanyolországban vezették be a csendőrség intézményét. A csendőrség típusú rendfenntartó szervezet mindenütt kiválóan megállta a helyét, ebből fakadóan Európa valamennyi országában — a Brit-szigetek kivételével — a XIX. században létrehozták a nemzeti csendőrségeket. A csendőrség anyaországában, Franciaországban is számos változáson esett át a francia csendőrség. 1814. IV. 23-án Napóleon veresége nyomán — a BOURBON restauráció részeként a — a francia csendőrséget feloszlatták. 1816. I. 10-én ismét felállították a francia csendőrséget. Az 1830 júliusi párizsi felkelés harcaival már megjelentek olyan csendőr alakulatok, amelyek a mobil csendőrség nevet viselték. 1871-ben a francia kormány a párizsi lázongások tapasztalatai alapján állandó mozgó csendőrséget állított föl 1100 fős létszámmal. 1879-ben az 1871-ben 1100 fős létszámmal felállított mozgó csendőrséget zászlóalj erősségű alakulattá csökkentették. 1885-ben, az 1871-ben létrehozott, majd 1879-ben zászlóalj erősségű alakulattá csökkentett mozgó csendőrséget megszüntették. 1927-ben a francia csendőrséget bízták meg az országúti forgalom ellenőrzésével. 1928. XII. 1-én a Francia Köztársaság elnöke rendeletben szabályozta a csendőrség szervezetét. Ekkor alakult ki a testületnek az a felosztása, amely lényegében ma is él. E szerint a kiképzőbázisokat és az irányító szervezeti egységet leszámítva a testület alapvetően négy fő részből állt. A gyarmati csendőrségből, amelynek ma már csak a nyomai találhatók meg, a fővárosi csendőrségből, amely a központi államhatalom védelmére, a főváros rendjének biztosítására és díszelgő feladatok teljesítésére volt hivatott. Továbbá a Mozgó Köztársasági Gárda amelynek a hivatása a csapaterős feladatok teljesítése volt, valamint a hagyományos megyei csendőrség, amelynek alapeleme az 5-10 fő közötti személyi állománnyal rendelkező csendőr őrs volt. Az őrsök élén altisztek álltak. Az őrsöket a szakaszparancsnokságok irányították. Ezek voltak a legalacsonyabb szintű tiszti parancsnokságok. Élükön főhadnagy, vagy hadnagy állt, járásparancsnoksági szintnek feleltek meg. A járásparancsnokságokat a megyénként diszlokáló századparancsnokságok irányították, melyeken századosok vagy őrnagyok teljesítettek szolgálatot. Az egy vagy több megyére kiterjedő csendőr légiók élén ezredes állt és a csendőr századparancsnokságok irányítását látták el. A csendőr légiók tevékenységét a szekciók irányították melyeknek az élén egy-egy csendőr tábornok állt, hatósági területük megegyezett a katonai körzetek működési területével. A testület élén pedig a csendőr vezérkar állt. A Francia Nemzeti Csendőrség történetében külön fejezetet alkotnak a csendőrség párizsi közbiztonsági szolgálatot ellátó részei. 1813. IV. 13-án hozták létre a francia csendőrség részeként a Párizsi Császári Csendőrséget „Gendarmerie imperiale de Paris” néven, amely a Párizsi Gárda, majd a Párizsi Városi Gárda, később pedig a Párizsi Köztársasági Gárda utódszervezete volt. A párizsi csendőrséget a BOURBON reaszturáció során Párizsi Királyi Gárda „Garde royale de Paris” néven átszervezték. 1816. I. 10-én e szervezetet Párizsi Királyi Csendőrség „Gendarmerie royale de Paris” néven átszervezték. A Párizsi Királyi Csendőrség helyét a Városi Gárda „Garde Municipale” 1830. VIII. 16-án vette át. 1848. II. 25-én a Városi Gárdát feloszlatták, tevékenységét a Polgári Őrség „Garde Civique”, a Városháza zászlóalj „Bataillon de l’hôtel de ville”, a Lyon Zászlóalj „Bataillon Lyonnais” és a Hegyvidékiek Csapata „Corps des Montagnards” vette át. Ezen alakulatok 1848. V. 26-ig működtek, amikor helyüket az újjáalakult Köztársasági Gárda „Garde Republicaine” vette át. Ez az alakulat azonban nem a hadsereg, hanem a belügyi tárca irányítása alá tartozott. 1849. IV. 1-én a Köztársasági Gárdát, Párizsi Gárda „Garde de Paris” elnevezéssel átszervezték és a csendőrség kötelékébe visszahelyezték. A Francia Nemzeti Csendőrség a XXI. században is mintegy 80 000 fős személyi állománnyal védi eredményesen Franciaország rendjét, vidéki területeken és ellátja a tábori csendőrség útján a katonai rendőri feladatokat, valamint a hegyi és vízimentési teendőket.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Frunze Lövész Akadémia a Szovjetunió gyalogsági tisztképző iskolája.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Független Kisgazda Párt (FKGP) A pártot 1908-ban alapította NAGYATÁDI SZABÓ István. Az FKGP a két világháború között bejutott az országgyűlésbe. 1922-ben egyesült a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjával, Keresztény-Keresztény Földműves-, Kisgazda- és Polgári Párt néven. Ez lett Magyarország legerősebb pártja. 1930. október 12-én megalakult a Független Kisgazda-, Földműves és Polgári Párt, amely decemberben egyesült az Agrár Párttal, így jött létre a Független Kisgazda Földműves Polgári és Agrár Párt. Az 1945-ös választásokat a Független Kisgazda Párt nyerte meg elsöprő többséggel, a szavazatok 57.02 százalékával. 1946. március 12-én a Kisgazda Pártnak MKP nyomásra ki kellett zárnia 20 képviselőjét a pártból, akik SÜLYÖK Dezső vezetésével Magyar Szabadság Párt néven új pártot alapítottak. 1947. február 25-én államellenes összeesküvés vádjával a magyarországi szovjet szervezetek letartóztatták a mentelmi jogának figyelmen kívül hagyásával és a Gulágra hurcolták KOVÁCS Bélát az FKGP főtitkárát. Ezt követően PFEIFFER Zoltán 50 képviselőtársával kényszerült kilépni a pártból. Egy csoportjuk megalakította a Magyar Függetlenségi Pártot. Május 30-án a Svájcban tartózkodó kisgazda miniszterelnököt NAGY Ferencet RÁKOSI Máttyás fenyegetéssel lemondatta. Júniusban VARGA Béla a Nemzetgyűlés kisgazdapárti elnöke is nyugatra távozott. 1947. augusztus 31-ére előrehozott választásokat írtak ki, amelyen a baloldali blokk a kék cédulás csalásával és a választási bíróságra gyakorolt nyomásgyakorlással ért el kedvező eredményeket. Ezt követően a kisgazda TILDY Zoltán államfőt 1948. júniusában lemondatták. Sikertelenül elérni, hogy 1948. júniusától DOBI István került a kisgazda párt elnöki tisztségébe, aki erősen kommunista barát volt. Az 1949-es választásokon a kisgazda párt a politikai manipulációk következtében kisebbségbe került. A pártállam időszakában a kisgazdapárt nem működött. 1988. november 18-án újjáalakult a Független Kisgazda Földműves és Polgári Párt. Az 1990-e választásokon bejutott az országgyűlésbe és a Magyar Demokrata Fórummal, valamint a Kereszténydemokrata Néppárttal koalíciós kormányt alakított. A Független Kisgazda Párt kapta a honvédelmi tárcát. A párt országgyűlési frakciójának a vezetője pedig TORGYÁN József lett. A párt utoljára 1998-ban került be a parlamentbe. Ekkor kormánykoalíciót alakított ki az MDF-el és a FIDESZ-szel. A Független Kisgazda Párt 4 tárcát kapott, majd fokozatos erodálás nyomán a párt részeire bomlott. 1902-ben a kisgazda párt már nem jutott be a parlamentbe.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

FYROM Former Yugoslav Republic Of Macedonia (Macedónia volt Jugoszláv Köztársaság)

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

G-Gy

Gendarmerie Nationale Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

H

HABSBURG csendőrség Lásd Császári Csendőrség.

Haderő Lásd Magyar Királyi Honvédség

Hadtörténeti Levéltár A Hadtörténeti Intézet és Múzeum szervezeti egysége, amely a magyar haderő iratanyagának gyűjtésére, rendszerezésére, tárolására és kutatásának biztosítására hivatott.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hadügyi Népbiztosság. A sajátos államszervezetű Tanácsköztársaságnak a hagyományos hadügyi tárca feladatait ellátó szervezete.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hadügyminisztérium Lásd Honvédelmi Minisztérium.

Határőrség A Magyar Királyi Vámőrség jogutódaként működött. 1938-ban — a Bled-i egyezmény nyomán a fegyverkezési korlátok oldódásával — a Magyar Királyi Honvédségbe integrálták határvadász csapatnemenként. Elődszervezetével megegyezően kettős feladata volt. Nyílt teendőit az országhatár őrzése alkotta, rejtett teendőit pedig az államhatár biztosítása képezte egy esetleges fegyveres konfliktus esetén a magyar fő erők megérkezéséig. A testület nyílt feladatát 5 734 fővel látta el. A légénységi állomány sorozott (kényszertoborozott) katonákból állt. A testület nyílt szervezete négy lépcsős volt. Az államhatár mentén 155 őr működött, amelyeket 70 határügyi tiszt irányított. A határügyi tisztek felett 24 osztály állt, az osztályokat pedig az országos parancsnokság felügyelte. A testület nyílt szervezetében szolgálatot teljesítőket csupán kézi lőfegyverekkel látták el az objektumvédelmi sorozatlövő lőfegyverek kivételével. A testület nyílt szervezetében szolgálatot teljesítő személyi állomány számára rendszeresített fegyverzet típusa megegyezett a Magyar Királyi Honvédségben rendszeresített fegyverzet típusával. A testületen belüli függelmi viszonyok katonaiak voltak, a személyi állomány katonai rangot viselt. A magyar haderő jelentős részét (a gyalog ezredek egyharmadát) a testületben rejtették el határbiztosítási teendők ellátása céljából. 1945 után a honvéd határvadász csapatnemből hozták létre a Honvéd Határőrséget, amely továbbra is a honvédség hadrendjébe tartozott. A Honvéd Határőrség irányítását a „ki-kit győz le” időszakban a magyar baloldal magához ragadta és az ország legerősebb katonai erejévé fejlesztette. A Honvéd Határőrség szervezete határvadász őrökből századokból, illetve zászlóaljakkal állt. A testület vezetését a Határőrség Országos Parancsnoksága látta el. 1949-ben a testületet az Államvédelmi Hatóság kötelékébe integrálták. A köznyelv őket nevezte „zöld ávós”-nak. Az 1956-os forradalom és szabadságharc után a Határőrség — önálló fegyveres szervezetként — BM Határőrség elnevezéssel a belügyi tárca alárendeltségében maradt 2007-ig. 2007-ben a testületet a rendőrségbe integrálták.

FÓRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*.” című XXXVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudomá-

nyos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Határrendőrség 1945. VIII. 17.-én állították fel a Határrendőrséget a belügyi tárca irányítása alatt. Feladatát döntően a határforgalom ellenőrzése és a határrend betartatása alkotta. 1948 IX. 10.-én felállították a BM Államvédelmi Hatóságot a belügyminisztérium alárendeltségébe tartozó középfokú hatóságként, melynek alárendeltségébe vonták a folyamrendészeti- és légiközlekedési hatóságokat, továbbá a Határrendőrséget, valamint a Külföldiek Ellenőrző Központi Hatóságát és az útlevelosztályokat.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelemi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

Határszéli csendőrség A határszéli csendőrség a Magyar Királyi Csendőrség szolgálati ágaként működött. A Magyar Királyság útlevelköteles határszakaszain a zöldhatár őrizetét és a kishatárforgalom ellenőrzését valósította meg a társ határőrizeti szervekkel együttműködve. A miniszterelnök és a belügyminiszter, a honvédelmi, a kereskedelemügyi, a pénzügyi az igazságügyi és a földművelésügyi miniszterrel 1891. VII. 1.-én közösen kiadott határőrizeti utasításban hozta létre a határszéli csendőrség új szolgálati ágát és szabta meg főbb feladatait.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hegyvidékiek Csapata „Corps des Montagnards” Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Honvéd Határőrség (1945-1949) Lásd Határőrség

Honvéd határavadász Lásd Határőrség.

Honvédelmi Minisztérium A polgári magyar állam első honvédelmi minisztere MÉSZÁROS Lázár volt, aki e tisztséget 1848. IV. 7.-étől 1849. IV. 15.-éig töltötte be. Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc idején létrejött első független magyar kormány óta létező tárca, amely a haza védelméért felelős minisztériumként a haderőt irányítja. 1918. X. 31-től, a Károlyi-kormány létrejöttétől a tárca elnevezése Hadügyminisztérium, majd 1920. III. 15-től visszaállították a tárca elnevezését Honvédelmi minisztériumra. A katonai állományú személyek a pártállam létrejöttéig függetlenül attól, hogy hol teljesítettek szolgálatot — a testőrségek, a koronaőrség és a képviselőházi őrség kivételével — a honvédelmi tárcához tartoztak. Ebből fakadóan a magyar rendvédelmi testületek közül a Magyar Királyi Csendőrség személyi állományának tagjai személyükben a honvédelmi tárcához tartoztak. Ügyeik intézése céljából a honvédelmi minisztériumban külön osztály működött. A honvédelmi tárca hagyományosan a Budai Várba települt. A pártállam idejében azonban a Margit híd pesti hídfőjénél létesített új épületgyűttesbe költözött, ahol azóta is működik.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Honvéd Kossuth Akadémia A XX. század negyvenes éveinek második felében alapították a magyar haderő gyors felfejlesztése érdekében a nagylétszámú tisztikar kiképzésének egyik szervezeti keretként. Az intézményben három illetve két éves tisztképzés valósult meg. A hadsereg felfejlesztését követően az Egyesített Tiszti Iskolába olvasztották be.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Honvédség Lásd Magyar Királyi Honvédség.

I-I

Igazoló bizottságok célja az volt, hogy a II. világháború után felülvizsgálják a közalkalmazottak és köztisztviselők tevékenységét az 1939. IX. 1. óta eltelt időszakban, tevékenységük a gyakorlatban azonban a Kommunista Párt ellenfelei likvidálásának az egyik eszközévé silányult

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Igazságügyi Minisztérium A polgári magyar állam első igazságügy-minisztere DEÁK Ferenc volt, aki e tisztséget 1848. IV. 7.-étől 1848. IX. 11.-éig töltötte be. Az első felelős magyar kormány tárcája volt az Igazságügyi minisztérium, amelyet a ki-egyeztetést követően újra létrehozta és napjainkig működik, bár a GYURCSÁNY-BAJNAI kormány időszakában a belügyi tárca rendvédelmi szervezeti egységeit áttelepítették az igazságügyi minisztérium szervezetébe. Az igazságügyi tárcát pedig átke-resztelték igazságügyi- és rendészeti minisztériummá. 2010 után azonban ismét önálló tárcaként működik a magyar államaparátusban.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

Iparőrség hivatalosan 1953-ban hívta életre a Honvédelmi Tanács vonatkozó rendelete, azonban a szervezését már 1951-ben elkezdték. A feladata a népgazdaság szempontjából fontosabb gyárak, üzemek, ipari telepek és hasonló objektumok őrzése és védelme volt, az állami vállalatoknál, költségvetési szervnél és egyéb gazdálkodó szervnél lehetett létrehozni, az illetékes szakminiszter és a belügyminiszter jóváhagyásával. A felügyeletét és irányítását kezdetben a Belügyminisztérium Iparőrség Osztálya, később pedig az Országos Rendőr-főkapitányság II-1 Osztálya, illetve a területileg illetékes megyei (budapesti) rendőr-főkapitányság látta el. Az Iparőrség megalakulásakor a tagjait katonai rendfokozatokkal látták el, a '70-es években azonban áttértek a beosztási megnevezésen alapuló rangrendszerre. A beosztott állományt közvetlenül a beosztott parancsnokok irányították, az adott létesítmény őrségét pedig a közvetlen parancsnokok (őrségparancsnok, őrségparancsnok-helyettes, őrségi előadó, váltásparancsnok), akik felett a középírányító parancsnokok álltak, a minisztériumi szinten pedig a központi irányító parancsnokok (parancsnok-osztályvezető, parancsnokhelyettes-csoportvezető, főelőadó). Az első években kizárólag az ipari létesítmények, később pedig már a kulturális intézmények (múzeumok, levéltárak stb.) őrzését is ellátták az iparőrök, de tevékenykedtek a Magyar Néphadseregben is. A feladatok bővülésével változott meg a szervezet elnevezése és lett Polgári fegyveres Őrség, amely napjainkban Fegyveres Biztonsági Őrség néven működik. A tevékenységének a kereteit a Belügyminisztérium által kibocsátott Működési és Szolgálati Szabályzat határozza meg, amelyet a fenntartó minisztériumok által kiadott további szabályzatok pontosítottak.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

ISAF International Security Assistance Force (Nemzetközi Biztonsági Közreműködő Erő)

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

K

Karhatalom az 1956-os forradalom és szabadságharc leverése nyomán a pártállam által létrehozott önálló fegyveres erő, amely 1972-ig működött. Katonai szervezetű alakulatokból állt. A nagyobb városokban önálló zászlóaljokat, Budapesten ezredet, néhány településen pedig önálló századot állomásoztattak. A tisztek és a tiszthelyettesek kivételével — akik hivatásos állományhoz tartoztak — a személyi állományt sorozták. A teljes személyi állomány katonai rendfokozatot viselt, a testület belső függelmi viszonyai katonaiak voltak. Közvetlenül a Magyar Szocialista Munkás Párt központi vezetése alá tartozott, amely az irányítást az adminisztratív osztályon keresztül gyakorolta. A karhatalom feladatát zavargások, lázongások felszámolása, elemi csapás esetén annak elhárításában való részvétel alkotta. A karhatalom rendőri jogosultságokkal nem rendelkezett. A rend fenntartása érdekében a nagy létszámú erőkoncentrációt igénylő feladatokban alkalmazták. A puha diktatúra konszolidációja nyomán a testületet 1972-re felszámolták. Utódszervezete a Forradalmi Rendőr Ezred, melyet később Készenléti Rendőri Ezred elnevezésre változtattak, ezen alakulat a magyar rendőrség kötelékében a karhatalmi feladatok ellátásának a teljesítésére hivatott.

Ebből a pártállami helyzetből a fakadt rendszerváltás utáni magyar állam rendvédelmi terminológiájában a csapaterős rendvédelmi tevékenység kifejezés, mivel a pártállam időszakában az önálló karhatalmi fegyveres erőt többnyire erre a célra használták. A karhatalom önálló fegyveres szervezetkénti létrehozására és működtetésére a szovjet minta nyomán került sor, mivel a karhatalom elődszervezetének az úgynevezett „kék ÁVÓ” tekinthető, amely lényegében a karhatalommal harmonizáló feladatrendszerrel rendelkezett az Államvédelmi Hatóság szervezetén belül.

A második világháborút megelőzően azonban a karhatalom nem szervezetet, hanem tevékenységet jelentett. E tevékenységhez tartozónak tekintettek minden rendvédelmi feladatot, amelynek a teljesítéséhez fizikai kényszerítés, kényszerítő eszközök, esetleg fegyver használata is szükséges volt, vagy szükségessé válhatott. Ebből fakadóan karhatalmi feladatok ellá-

tására általában a rendvédelmi testületek, illetve nagyobb létszám koncentráció esetében a haderő csapatai voltak hivatottak. A második világháborút megelőzően azonban a karhatalmi tevékenység alatt nem csupán a csapatkötelékben végrehajtott tevékenységet értették. Ide tartozónak tartottak minden feladatot a létszámtól függetlenül — például a fogolykísérést is, amelyhez általában egy vagy két főt vettek csupán igénybe — amelynek a végrehajtása során fizikai kényszerítő erő, illetve kényszerítő eszköz, vagy fegyverhasználat alkalmazására is sor kerülhetett.

A második világháború végéig nagyobb létszámot igénylő karhatalmi feladatok ellátására — a jelenlegi terminológia szerint csapaterős tevékenység végzésére — általában a haderő alakulatait kérték fel. A felkérés lehetőségeit és a teljesítés módját — az ország törvényeivel összhangban — jogszabályokban rögzítették. A karhatalmi feladatokra igénybe vehető katonai alakulatok személyi állományát pedig kiképezték a várható karhatalmi teendők szakszerű ellátására is. A második világháború időszakában a Magyar Királyi Csendőrség kötelékében — a várható partizán-tevékenység kezelhetősége céljából, valamint a háborús tapasztalatok alapján a csapaterős karhatalmi feladatok ellátása érdekében — csendőr zászlóaljakat hoztak létre, amelyek légénységi állománya sorozott volt. Felszerelésük alapvetően megegyezett a honvéd lövész zászlóaljakéval. A csendőrség feloszlata nyomán feladatkörét a Magyar Államrendőrség vette át, így — többek között — a csapaterős karhatalmi tevékenységet is e testületnek kellett megvalósítania. A karhatalmi alakulatokat 1950. január 1.-ével az újonnan létesített ÁVH-ba integrálták.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Katonai Felderítő Hivatal (KFH) 1995-ben — a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény hatályba lépését követően — a Magyar Honvédség kötelékéből kivált és Magyar Köztársaság Katonai Felderítő Hivatala (MKKFH) néven szervezték újjá a magyar katonai felderítést, amely 2012. I. 1-én átalakult Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatá a Magyar Honvédség hadrendjébe illeszkedően. A szervezet. 2012. I. 1-vel a honvédelmi miniszter 128 /2011 (XII.2.) utasításával Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat megnevezést kapott.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Katonai határörvidék Az Adriától Bukovináig terjedő területsáv, amelyen katonai közigazgatás keretei között élő lakosságból létrehozott ezredek védelmezték a Habsburg-birodalmat a török becsapásokkal szemben. Az itt élő családok férfitagjai közül egy fő adómentes földhasználat fejében katonai szolgálatot volt kötelesek teljesíteni. Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc során a határörvidék magyar ajkú ezredei a szabadságharc mellé álltak, ezért a forradalom leverését követően ezen ezredek feloszlatták. A többi ezredet a kiegyezés nyomán 1872-ben oszlatták fel a katonai határörvidék ezredei működési területén lévő lakosság életviszonyainak a polgári életbe történő visszaintegrálása az 1880-as évek második feléig tartott. Ezzel zárult az a több évszázados múltra visszatekintő vita, amely az uralkodó és a magyar országgyűlés között fennállt a katonai határörvidéket illetően. Az országgyűlések ugyanis rendszeresen kérték az uralkodót, hogy a katonai határörvidék vármegyei közigazgatás alól kivont területét adja vissza a vármegyék számára. Az uralkodók ezt az igényt minden esetben jogszerűnek ítélték meg, azonban a végrehajtást a török veszély elmúlását követő időszakra tolták ki.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Katonai Hírszerzési Igazgatóság (GRU - Glavnoje Razvedovatyelnoje Upravlenyje)

HEGEDŰS Ernő — FÖRHILICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Katonapolitikai Csoportfőnökség Lásd Katonapolitikai Osztály.

Katonapolitikai Osztály (KatPol) a honvédelmi tárca alárendeltségében működött 1945 és 1949 között. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság 1945 tavaszán engedélyezte az osztály létrehozását, melynek vezetésével a kommunista PÁLFFY György századost bízták meg. A Katonapolitikai Osztály működését 1945. áprilisában kezdte meg. A Katonapolitikai Osztály működését a Kommunista Párt érdekeinek megfelelően valósította meg. A Katonapolitikai Osztályt 1947 januárjában csoportfőnökséggé, majd 1949 február 1.-én főcsoportfőnökséggé fejlesztették. Az Államvédelmi Hatóság létrehozásával a Katonapolitikai Osztályt felszámolták.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kereskedelemügyi minisztérium Lásd Magyar Királyi Kereskedelemügyi minisztérium.

Képviselőházi őrség 1912 XII. 31.-én az 1912/XLVII.tc.-kel felállították a Magyar Királyi Képviselőházi Őrséget. A testület feladatát az országház és közvetlen környékének őrzése valamint az országházon belül — különös tekintettel az országgyűlé-

sekre — a rend biztosítása – volt. A képviselőházi őrség a magyar államháztartásban önálló költségvetéssel rendelkezett, a mindenkori házelnök felügyelete alatt állt, a végrehajtó hatalom képviselőitől intenciókat nem fogadhatott el.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

KFOR Kosovo Force (Koszovói Haderő)

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KKVB Kétoldalú Katonai Vegyes Bizottság.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kormányőrség Az Államvédelmi Hatóság felállításával annak részeként jött létre a Párt- és Kormányőrség, amely az ÁVH megszüntetését követően önálló szervezetként működött, a rendszerváltás után Köztársasági Őrezred néven beolvasztották a magyar rendőrségbe, majd a 2010-es kormányváltás után a szervezetet megszüntették, feladatait a rendvédelmi testületek között szétosztották.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Köztársasági Gárda „Garde Republicaine” Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Közös hadsereg az 1867/XII.tc. a kiegyezési törvényben foglalt hadügyi közösségből fakadt, így a dualizmushoz tapadó katonai szervezet volt. Az uralkodót illette meg a véderő „vezérlete” (pld.: a hadüzenet is), „vezénylete” (a haderőt az uralkodó bármikor bárhová irányíthatta), és „belsőszervezete”, (kinevezések, struktúra megállapítás, szolgálati nyelv meghatározása, fegyelmzés stb.).

A közös hadseregben ezen jogok gyakorlásához nem volt szükséges a két társország hadügyminisztereinek az ellenjegyzése, ellentétben a honvédség és a népfelkelés alakulataival, ahol az uralkodói intenciók a magyar, illetve az osztrák honvédelmi miniszter ellenjegyzésével hatályosulhattak. A véderő számára azonban — a széles uralkodói jogkör ellensúlyozásaként — az újonc ajánlást, a szolgálati idő meghatározását, az elhelyezést és az élelmezést a két társország országgyűlése biztosította. A védelmi rendszer nem tartozott a delegációk hatáskörébe, azok közvetlenül az országgyűlések jogkörébe tartoztak. Az uralkodó ugyan szuverén módon rendelkezett a hadsereg felett, azonban katonáért és pénzért az országgyűléshez kellett fordulnia. Az Osztrák-Magyar Monarchia védereje — benne a közös hadsereg — a két társország országgyűlései és az uralkodói akarat egyeztetésével volt alkalmazható.

Az Osztrák-Magyar Monarchia védereje több részből állt. Két fő alkotóeleme volt, a haditengerészet és a szárazföldi haderő. A szárazföldi haderő részei voltak a közös hadsereg — melyre vonatkozóan 1889. évi utasítás vezette be a Császári és Királyi Hadsereg elnevezést —, valamint a Magyar Királyságban honvédség és a népfelkelés továbbá a Osztrák Császárságban Landwehr és a Landstrum. A közös hadsereg a szárazföldi haderő túlnyomó részét — 7/8-ad részét — alkotta. Nehézfegyverrel és magasabb parancsnokságokkal (hadtest- és hadsereg parancsnokságokkal) is rendelkezett. A Landwehr és a Landstrum, illetve a honvéd és népfelkelő alakulatok ezredeit dandárparancsnokságok, a dandárokat pedig hadosztályparancsnokságok irányították ugyanúgy mint a közös hadseregben. A Landwehr és a Landstrum, valamint a honvéd és népfelkelő dandárparancsnokságok azonban már a közös hadsereg hadtestparancsnokságai alá tartoztak. Így módon biztosítva volt az Osztrák-Magyar Monarchia haderejének hadműveleti egysége.

A Landwehr-ben és a Landstrum-ban a német, a honvédségnél és a népfelkelésnél pedig a magyar volt a szolgálati nyelv. Ezzel szemben a közös hadseregben az ezrednyelv azzal a nyelvvél egyezett meg, amelyet a katonák származási helyén beszélt a lakosság. Ezt a nyelvet az ezredhez helyezett tisztnek is el kellett sajátítaniuk. A közös hadseregben az ezrednél magasabb parancsnokságok, valamint az egységes hadtest- és hadsereg parancsnokságok nyelve a német volt.

A közös hadsereg személyi állományának sorozás útján történő utánpótlását a katonai kerületek biztosították. Az Osztrák Császárság területén 61, a Magyar Királyság területén 47, Bosznia-Hercegovinában pedig 4 katonai kerület működött. Az ezredrekhöz ugyanazon kerületektől sorozták a személyi állományt. A közös hadsereg katonai kerületeinek mintájára — de attól függetlenül — az Osztrák Császárságban a Landwehr és a Landstrum, a Magyar Királyságban pedig a honvédség és a népfelkelés önálló katonai kiegészítő kerületekkel rendelkezett.

Az ezred belső szervezeti felépítése (zászlóalj, század, szakasz, raj) a haderő mindhárom részénél — közös hadsereg, Landwehr és Landstrum, honvédség és népfelkelés — azonos volt. A közös hadseregbe 33 gyalogos- és 8 lovas hadosztály, a Landwehrben 8 gyalogos hadosztály, a honvédségbe pedig 8 gyalogos és két lovas hadosztály tartozott. Az Osztrák-Magyar Monarchia teljes hadereje 16 hadtestből állt, amelyeket 6 hadseregbe csoportosítottak. A teljes haderő békelétszáma 450 000 fő, hadilétszáma pedig 1 500 000 fő volt. Az Osztrák-Magyar Monarchia véderejében a szabályzatok a fegyverzet és a rendfokozati rendszer egységes volt az egyenruhák azonban eltérőek voltak.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hatóság (KEOKH) 10 000/1930.BM.rendelettel hozták létre. A belügyi tárca háttérintézményeként működött, önálló hatáskörrel szorosan együttműködve a rendőrséggel. A külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hatóság első vezetője dr. FOLYOVICZ József belügyminisztériumi osztályfőnök volt.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

Külgyminisztérium Az első független felelős magyar kormány külügyminisztere gróf BATTHÁNY Kázmér volt, aki e tisztséget 1849. V. 2.-ától 1849. VIII. 11.-éig töltötte be. A magyar kormány külkapcsolatainak intézésére hivatott állami szervezet. Először az 1848-1949-es forradalom és szabadságharc során állították fel. A dualizmus időszakában a magyar kormányok nem hoztak létre külügyminisztériumot, mivel a külügy a közös ügyek közé tartozott. A közös külügyminisztérium képviselte az Osztrák-Magyar Monarchia mindkét társországnak a Magyar Királyságnak és az Osztrák Császárságnak is a külügyi érdekeit. Ettől függetlenül azonban a két társország önállóan is intézett külügyi témájú ügyeket. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása után A mindenkori magyar minisztériumok egyike a külügyminisztérium, ebben az időszakban Magyarország első külügyminisztere gróf Károlyi Mihály volt, aki mint miniszterelnök ideiglenesen megbízva intézte a külügyeket. E minőségében 1918. X. 31.-étől 1919. I. 11.-éig tevékenykedett.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

L-Ly

Legfelsőbb Rendőrhatalóság (KK Oberste Polizei Behörde) A HABSBURG neoabszolutikus birodalom uralkodója *Ferenc József* 1852. IV. 25.-én nyílt paranccsal hozta létre a Legfelsőbb Rendőrhatalóságot a birodalom teljes területére kiterjedő hatályú és valamennyi rendvédelmi testület felett felügyeleti, irányítási és koordinálási hatáskörrel.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Leningrádi Tüzér Akadémia a Szovjetunió tüzér tisztképző iskolája.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Légügyi Kormánybiztoságot 1918. XI. 3-án hozta létre a magyar kormány az önálló magyar légiereő megteremtése, valamint a polgári repülés és a repülőgépgyártás megszervezése céljából.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Likvidációs Bizottság A vesztes I. világháborút követően a közös hadsereg felszámolását végző szervezet.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ludovika Akadémia a dualizmus és a két világháború közötti időszakban a Magyar Királyság katonatisztjeinek képzését megvalósító felsőoktatási intézmény.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

LŰH Magyar Királyi Légügyi Hivatal.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Lyon Zászlóalj „Bataillon Lyonnais” Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

M

Magyar Aeoroforgalmi Részvénytársaság (MAEFORT) 1920.II.11-én Budapesti székhellyel alapították. A cég formálisan polgári légitársaságként működött azonban a légiközlekedés és a légi postaszolgálat fedésében a katonai repülő csapatok rejtésére szolgált. A Szövetségek Katonai Ellenőrző Bizottsága a trianoni békediktátumra hivatkozva 1921. XII. 6-án feloszlatta.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Államrendőrség Az 1945-ben újjáalakuló magyar rendőrség neve Magyar Államrendőrség. E szervezetbe integrálták a feloszlott Magyar Királyi Csendőrség feladatkeretét is. A Magyar Államrendőrség megnövekedett feladataiból következően a létszáma is gyarapodott. A személyi állományt az MKP szimpatizánsaival töltötték föl, így a testület kommunista befolyás alá került. Mivel pedig a csendőrség feloszlása nyomán a magyar rendvédelem legerősebb testületévé vált, ez lényegében az MKP magyar rendvédelem feletti uralmát jelentette. Ez a helyzet jól illett az MKP „szalámi taktikájába”.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelemi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

Magyar Általános Gépgyár (MÁG) A trianoni békediktátumot megelőzően a magyar repülőgépgyártás egyik üzeme volt mátyásfüldei elhelyezéssel. A nagy gazdasági világválság miatt a gépjárműgyártási tevékenységét megszüntette.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Hadsereg Lásd Magyar Királyi Honvédség.

Magyar Honvédség Lásd Magyar Királyi Honvédség.

Magyar Királyi Állami Rendőrséget (1919-1930) az 5 047/1919.ME.r. hozta létre 1919.X.1.-én. Az egységes magyar államrendőrség létrehozásának azonban már voltak dualizmuskori előzményei is. A trianoni békediktátum utáni magyar rendőrséget a Magyar Királyság állami- (fővárosi rendőrség és határrendőrség) és a városi rendőrségeinek az összevonásával hozták létre, a belügyi tárca közvetlen irányítása alá helyezve. Hatósági területe a városokra és a határállomásokra terjedt ki. Feladatát működési területén a közbiztonság védelme alkotta bünyűvi, közrendvédelmi és igazgatásrendészeti teendők ellátása által. A trianoni békediktátum utáni Magyar Királyságban a Magyar Királyi Állami Rendőrség létszáma (12 000 fő) meggyezett az első világháború előtti városi rendőrségek létszámával (12 000 fő). A testületet 1931-ben — szervezeti módosításokkal egybekötve — átkeresztelték Magyar Királyi Rendőrségre. A Magyar Királyi Rendőrség 1945-ig működött, amikor helyébe a Magyar Államrendőrséget hozták létre, a Magyar Királyi Rendőrségben működő határszéli rendőri kirendeltségek helyett pedig határrendőrséget állítottak fel, amely 1945 és 1949 között működött. A Magyar Államrendőrségre ruházták a feloszlott Magyar Királyi Csendőrség hatáskörét és működési területét 1945-ben, ezzel a magyar rendvédelmi testületek között monopolhelyzetbe került. A Magyar Államrendőrséget később egyszerűen rendőrségnek nevezték. 1949-ben pedig a belügyi tárca irányítása alatt álló Magyar Határrendőrséget — a Honvéd Határőrséghez hasonlóan — az Államvédelmi Hatóság kötelékébe integrálták. Ezzel Magyarországon egyetlen rendőri szervezet működött a rendőrség.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-

történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Csendőrség (1881-1945) katonailag szervezett közbiztonsági őrtestület, melynek belső függelmi viszonyai katonaiak voltak, a személyi állomány katonai rendfokozatot viselt. A testületet az 1876-ban a közös hadseregtől a Magyar Királyi Honvédséghez áthelyezett erdélyi csendőr kerületből fejlesztették ki. Mivel a csendőrök személyükben katonának minősültek, így a honvédelmi tárca felügyelete alatt álltak. A szervezet azonban — mint rendvédelmi testület — a belügyi tárca kompetenciájába tartozott. A testület hatásköre, a városok kivételével, az ország egész területére kiterjedt. Kiváló hatásfokkal ténykedett. Működési területén olyan kitűnő közbiztonsági állapotot hozott létre, majd tartott fenn, amelyet a megszüntetése óta még nem sikerült elérni. Diszlokációját a decentralizáltság, metodikáját a megelőzés jellemezte. Személyi állományának mintegy 90 %-a közterületi szolgálatot látott el valamilyen formában. A testület jogosultságai és kötelezettségei nem voltak kiterjedtebbek a társ rendvédelmi testületeknél. A személyi állományának ellátmánya — néhány jelentéktelen specifikumtól eltekintve — megegyezett a közigazgatás, illetve a társ rendvédelmi testületek munkatársainak ellátmányával. Az 1945. és 1949. között zajló „ki-kit győz le” politikai csatározások részeként szüntették meg a testületet. Ebből fakadóan a szervezet társadalmi megítélése a harmadik évezred elején is differenciált. A testületnek önálló hatósági jogköre nem volt. A testületet két ízben hozták létre illetve szüntették meg. Felállításának mindkét esetben rendvédelmi szakmai okai, megszüntetésének pedig deklaráltak politikai okai voltak.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Magyar Királyi Csendőrség Központi Felszerelési és Anyagraktára 1904-ben hozták létre a Magyar Királyi Csendőrség kötelékében a csendőrfelügyelőség közvetlen alárendeltségében a Központi Felszerelési és Anyagraktárt Budapesten.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Csendőrség Pótlóavató Bizottságát, illetve Pótló Keretét, Pótlóidomító Osztály. 1891 hozták létre. Az intézményt 1907-ben Ceglédre — majd még a dualizmus időszakában — Zomborra helyezték. Onnan a trianoni békediktátum nyomán Kiskunhalasra költöztették, ahol, a testület fennállásának végéig működött. A lovastelepet a csendőrség feloszlása után a határőrség kapta meg.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Darabont Testőrség (1904-1919) Ferenc József testőrségei közül a legkésőbb, 1904-ben jött létre. Feladatát a Budai Vár Királyi Palotájának őrzése és diszlagési teendők ellátása alkotta. A darabont testőrség személyi állománya legénységi tagjainak utánpótlása a haderő sorozott állományából került ki tovább szolgálói forma alkalmazásával. Laktanyájuk a vár alatt az Attila utcában állt. Ez a laktanya vált az 1920-ban létesített Magyar Királyi Testőrség laktanyájává. A testület 1920-ig működött, részt vett gróf KÁROLYI Mihály és HORTHY Miklós őrzésében is, majd a nemesi testőrség maradványaival az 1920-ban újonnan létrehozott Magyar Királyi Testőrségbe integrálták a két korábbi testőrség maradványait. A testület létszáma 49 fő katonai rangot (tisztek és altisztek) viselő és 15 fő kisegítő feladatot ellátó személyből állt. A testőrség első kapitánya báró FEJÉRVÁRY Géza tábornagy volt. A testület tiszt karával szembeni elvárások és a nyugdíjazási rendszer azonos volt a Magyar Királyi Nemesi Testőrségével.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság

ság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Magyar Királyi Folyamórség (1921-1939) A folyamórség előtörténete az Árpád-házi királyok naszádosainak szervezetéig nyúlik vissza. A török hódoltság időszakában a Habsburg-hatalom a naszádosokat a sajkásokkal váltotta fel. A török kiűzése után pedig — a katonai határőrvédék részeként — létrehozták a Titeli Sajakás Kerületet, amely 1848-igműködött. 1850. november 30.-án létrehozták a Császári Királyi Flottilla Hadtestet, amely 1866-ig működött, majd 1871-ben felállították a Császári Királyi Haditengerészetből kikülönített budapesti tengerészeti különítményt, amelynek a hatásköre kiterjedt a Magyar Szent Korona alá tartozó hajózható folyó és állóvizekre. A budapesti különítmény által irányított flottilla maradványaiból hozták létre a Magyar Királyi Folyamórséget. A folyamórség létrehozását 1921. év január 3.-ai minisztertanácsi ülésen döntötték el. A testület felállításának az időpontját 1921. március elsejével határozták meg. A folyamórség létrehozásáról az 1922/XIV.tc. rendelkezett, melynek a végrehajtását a 122 295/1922.BM. rendeletben foglaltak biztosították. A folyamórség vízi rendészeti teendők végzésére létrehozott önálló rendvédelmi testületként a belügyi tárca folyamrendészeti osztályának a felügyelete alatt állt. Rejtett feladatát a trianoni békediktátum által felszámolt dunai flottilla maradványainak működtetése alkotta. Nyílt szervezetének létszáma 2 420 főt tett ki, amelyben a fegyveres szolgálatot ellátók létszáma az 1 620 főt nem haladhatta meg. A folyamórség személyi állománya katonai rendfokozatot viselt, a belső függelmi viszonyok katonaiak voltak. A legénységi állományt kénysertoborzás (sorozás) útján biztosították. A testület számára önálló egyenruhát rendszeresítettek. A testület személyi állománya tagjai számára a Magyar Királyi Honvédségnél is használatos fegyverzetet rendszeresítettek. A folyamórség élén a révőkapitányság állt. A révőkapitányság 13 révkapitányságot irányított. A révkapitányságok alárendeltségében pedig 9 révkirendeltség működött. Szükség esetén — a kapitányságok alárendeltségében — révőrségeket is létre lehetett hozni ideiglenes jelleggel. A folyamórség rejtett részét 1939-ben beolvasztották a Magyar Királyi Honvédségbe honvéd folyamerők néven. A testület nyílt részét a hatáskörrel együtt — a területi illetékesség figyelembe vételével — átadták a Magyar Királyi Csendőrségnek, illetve a Magyar Királyi Rendőrségnek.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légi közlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Fővárosi Állami Rendőrség (1872-1919) Óbuda, Buda és Pest egyesítésével létrehozott Budapest Fővárosi Rendőrséget az 1872/XXXVI.tc.-el a kormány közvetlen felügyelete alá helyezték ideiglenesen, majd véglegesen az 1881/XXI.tc.-el. A kormány a felügyeletet a belügyi tárca által gyakorolta. Az 5 047/1909.ME.r. a fővárosi rendőrséget is — a többi városi rendőrséghez hasonlóan — beolvasztotta az újonnan létrehozott Magyar Királyi Állami Rendőrségbe. A Magyar Királyi Állami Rendőrség a fővárosi rendőrség egyenruháját és rangrendszerét vette át.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légi közlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Magyar Királyi Határrendőrség az 1903/VIII.tc. alapján 1906. I. 15.-től 1918-ig a dualizmus összeomlásáig működött a központi államhatalom közvetlen alárendeltségében. Tevékenységének döntő hányadát a Magyar Királyság útlevelel köteles határszakaszain fejtette ki. Szervezetének és személyi állományának döntő többsége ezeken a határszakaszokon volt megtalálható. A testület — néhány száz fős — mérsékelt személyi állománnyal működött, önálló rangrendszerrel és egyenruhával rendelkezett. A határőrizet klasszikus hármas feladatrendszeréből elsősorban a határforgalom ellenőrzését és a határrend betartását valósította meg. A zöldhatár őrzését pedig a határszéli csendőrséggel közösen végezte. A testület a magyar határőrizet koordináló szerepét is betöltötte, szükség esetén a határőrizeti teendők ellátására bevonhatta a határmenti vármegyék és városok területén működő rendőrségek személyi állományát is. A kivételes hatalom időszakában a Magyar Királyi Határrendőrség különleges feladatokat kapott az Osztrák-Magyar Monarchia haderejével való együttműködés tekintetében, amelyet a katonai határőrizeti utasításban konkretizáltak. A magyarországi rendőrségek államosításával a határrendőrség maradványait a Magyar Királyi Állami Rendőrségbe integrálták.

NAGY György: Az első magyar határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Honvéd Légierők 1939. I. 1-én önálló országos szervezetként hozták létre.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium Lásd Honvédelmi minisztérium.

Magyar Királyi Honvédség (1848-1849 és 1867-1945) a véderő azon része, amely 1867 és 1918 között az Osztrák-Magyar Monarchia Magyar Királyságában állomásozó és a magyar kormánynak is alárendelt könnyűfegyverzetű egységekből állt, valamint a sorozott személyi állománya a magyar Szent Korona alá tartozó területen élő lakosság közül került ki. A Magyar Királyi Honvédség magasabb egység parancsnokságokkal nem rendelkezett, a közös hadsereg magasabb egység parancsnokságainak az alárendeltségébe tartozott. A Magyar Királyi Honvédségben a vezényleti nyelv a magyar volt. Az egyenruha nemzeti díszítő elemeket hordozott. A Magyar Királyi Honvédségben az uralkodói elhatározások a honvédelmi miniszter ellenjegyzésével hatályosulhattak. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása nyomán a Magyar Királyi Honvédség a trianon utáni Magyar Királyság haderejévé vált, azonban a magyar haderőt 1919. VI. 9-től HORTHY Miklós altengernagy hadügyminiszter felhívása nyomán Magyar Nemzeti Hadsereg névvel illették, amelyet 1920. IV. 1-től Magyar Királyi Nemzeti Hadsereg-re változtattak, majd 1922-ben visszatértek a Magyar Királyi Honvédség elnevezésre. A két világháború közötti Magyar Királyság hadereje már rendelkezett magasabb egységparancsnokságokkal és a fegyverkezési egyenjogúságot kimondó 1938. évi bled-i egyezmény nyomán lehetőség nyílt a magyar véderőnek a kor színvonalán álló technikai eszközökkel való ellátására is. A honvéd illetve honvédség kifejezés az 1848-1849-es szabadságharc időszakából ered. A Magyar Királyi Honvédség a polgári magyar állam véderő szervezete volt. Magyarország szovjet megszállását követően kiépülő pártállamban a magyar haderő elnevezését Magyar Néphadsereg-re változtatták, amely elnevezés a rendszerváltozás után a magyar hagyományokra visszanyúlva Magyar Honvédségre változott.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Koronaőrőség 1790-ben hozták létre. A Budai Királyi Palotában a Magyar Szent Korona számára állandó őrzési helyet alakítottak ki, amelyet a Magyar Királyi Koronaőrőség őrzött. A koronaőrőség létszáma az évszázadok során többször változott. Az 1872-ben érvénybe lépett szabályozás szerint a Magyar Királyi Koronaőrőség létszáma 50 fő volt: parancsnok és helyettese, számvevő vagy kezelőtiszt, a szolgálat szervezést és ellenőrzést végző szakaszvezetők vagy tizedesek 3-5 fő, 40 fő koronaőr, és 2 fő dobos vagy kürtös. Ezen felül a testület tiszt-, illetve házi szolgálói státuszokkal is rendelkezett. Az utolsó szabályozás az őrszolgálatot adók létszámát 23 főre csökkentette. (1928/XXV.tc. a Szent Korona és a hozzá tartozó drágaságok gondviseléséről.) A testület 1945-ig működött.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Kereskedelemügyi minisztérium Felügyelte a két világháború között a magyar légiforgalom ellenőrzésére és irányítására hivatott Magyar Királyi Légügyi Hivatalt.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Nemesi Testőrség. A testületet Magyar Nemesi Testőrség néven 1760-ban Mária Terézia alapította. A testület székhelye Bécsben volt. A testőrpalotát a pártállam időszakában ideológiai megfontolásokból fakadóan eladták, a befolyt összeget pedig az osztrák kommunista mozgalom támogatására fordították. Ferenc József a testületet — az 1848-1849-

es forradalom és szabadságharcban betöltött szerepe miatt — ugyan feloszlatta, azonban a kiegyezés nyomán újra létrehozta Magyar Királyi Nemesi Testőrség névvel, bár a koronázási ünnepségen még huszárok helyettesítették a testőröket. Mivel Ferenc József egyszemélyben töltötte be az Osztrák Császárság és a Magyar Királyság legfőbb közjogi méltóságait mindkét állam testőrségei övták személyét és közvetlen környezetét. Egyedül a Magyar Királyi Nemesi Testőrség tagjai voltak azonban jogosultak arra, hogy a védelmét mindenütt ellássák. A Magyar Királyság területén az uralkodót ugyanis csak magyar testőrség védelmezhetette. A Magyar Királyi Darabont Testőrség azonban csupán a királyi szálláshelyek őrzésére volt hivatott. Az uralkodó magyarországi utazásai során a védelemért a Magyar Királyi Nemesi Testőrség volt felelős. A testület kapitánya — hasonlóan a többi testőrség kapitányához — a főudvarmesternek volt alárendelve, illetve a szolgálatos szárnysegéd is adhatta utasítást valamennyi testőrség számára. A testőrök által viselt rangok — amelyek katonai rangok voltak — három rendfokozattal magasabb rendfokozatnak feleltek meg a haderőben. A testőrök ugyan katonák voltak, de sem ők sem a testület nem tartozott a véderő kötelékébe. A testőrök kiadásait az udvari költségvetésből fedezték. A testőrök tagja nem tartozott a közös ügyek közé. Az udvartartás költségeit a magyar állam mindig az osztrák állam által biztosítottal megegyező összegben állapította meg. A testőröket ugyan a haderő szervezeteinek önként jelentkező tagjai közül választották ki, meglehetősen magas követelményeket támasztva, azonban azoknak akik a testőrökhöz kerültek a haderővel a jogviszonyuk megszűnt. Ők két nyugdíjra váltak jogosulttá. Az egyik nyugdíjat a véderőben eltöltött szolgálatuk, a másik nyugdíjat pedig a testőrségnél eltöltött szolgálatuk alapján kapták. A testőrök azonban visszakérülhettek a haderőhöz, például ha hadi szolgálatra kérték magukat. A katonai és a testőri szolgálati idő azonban nem volt összehasonlítható. A testőrök pedig kiemelt juttatásokban részesültek. A Magyar Királyi Nemesi Testőrségnek megalakulásakor 47 fő tisztí rendfokozatú és 45 fő kiegészítő feladatot ellátó (orvos, portás, szolgáló, lóápoló stb.) tagja volt. A parancsnoki kar élén a testőrkapitány állt. Az első parancsnok gróf HALLER Ferenc tábornok volt (1867-1875). A monarchia felbomlásával a testület működése megszűnt. Utódszervezete a HORTHY Miklós kormányzó által felállított Magyar Testőrség volt.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Magyar Királyi Koronaőréség 1790-ben hozták létre. A Budai Királyi Palotában a Magyar Szent Korona számára állandó őrzési helyet alakítottak ki, amelyet a Magyar Királyi Koronaőréség őrzött. A koronaőréség létszáma az évszázadok során többször változott. Az 1872-ben érvénybe lépett szabályozás szerint a Magyar Királyi Koronaőréség létszáma 50 fő volt: parancsnok és helyettese, számvevő vagy kezelőtiszt, a szolgálat szervezést és ellenőrzést végző szakaszvezetők vagy tizedesek 3-5 fő, 40 fő koronaőr, és 2 fő dobos vagy kürtös. Ezen felül a testület tisztí-, illetve házi szolgálói státuszokkal is rendelkezett. Az utolsó szabályozás az őrszolgálatot adók létszámát 23 főre csökkentette. (1928/XXV.tc. a Szent Korona és a hozzá tartozó drágaságok gondviseléséről.) A testület 1945-ig működött.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Magyar Királyi Képviselőházi őrség Lásd Képviselőházi Őrség.

Magyar Királyi Pénzügyőréség (1867-1945) a pénzügyminiszter felügyelete és irányítása alatt tevékenykedő testület, amely feladatait fegyveresen látta el azzal a céllal, hogy az ország pénzügyi és gazdasági rendjét védelmezze, a legfontosabb feladatai közé tartozott a csempészet és a pénzügyi törvények és szabályok áthágásának megakadályozása. Működési területe lefedte az ország teljes területét. Legkisebb szervezeti egysége a pénzügyőr szakasz volt. Több szakaszt irányított egy pénzügyőr biztosi kerület. Egy vármegyében pedig több pénzügyőr biztosi kerület működött. A pénzügyőréséget vármegyénként a pénzügyi tárca komplex középszintű irányító szervei, a pénzügyigazgatóságok irányították. E mellett a testület vezetése céljából a pénzügyi tárca belül is működött egy pénzügyőréségi osztály. A Pénzügyminisztérium alá tartozó Magyar Királyi Pénzügyőréség 1945-től Magyar Pénzügyőréség néven működött, feladata a pénzügyőri és vámőri hatósági feladatok ellátása volt, e szervéből 1953-ban kivált a vámügyeket ellátó Vámőréség, majd ismét összevonva 1963-ban felállították a Országos Pénzügy- és Vámőréséget, 1966-tól Vám- és Pénzügyőréség néven működött 2010-ig, amikor a Vám- és Pénzügyőréséget egyesítették az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatallal. Az új szervezet elnevezése Nemzeti Adó- és Vámhivatal.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Marécheaussée A francia királyok a XIII. században hozták létre a haderőn belüli rendfenntartó szervezetként. A lakosság kérésére azonban a testület működését fokozatosan kiterjesztették béke időszakban is a hadműveleti területeken túl az ország teljes területére kiterjedően. A testület kitűnően működött, 1778-ban a francia király az elnevezését csendőrségre változtatta.

VEDO Attila: A Francia Nemzeti Csendőrség története és átszervezése a két világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 185-196.p. HU-ISSN 1216-6774.

Magyar Királyi Belügyminisztérium Lásd Belügyminisztérium.

Magyar Királyi Honvédség (1848-1849 és 1867-1945) a véderő azon része, amely 1867 és 1918 között az Osztrák-Magyar Monarchia Magyar Királyságában állomásozó és a magyar kormánynak is alárendelt könnyűfegyverzetű egységekből állt,

valamint a sorozott személyi állománya a magyar Szent Korona alá tartozó területen élő lakosság közül került ki. A Magyar Királyi Honvédség magasabb egység parancsnokságokkal nem rendelkezett, a közös hadsereg magasabb egység parancsnokságainak az alárendeltségébe tartozott. A Magyar Királyi Honvédségben a vezényleti nyelv a magyar volt. Az egyenruha nemzeti díszítő elemeket hordozott. A Magyar Királyi Honvédségben az uralkodói elhatározások a honvédelmi miniszter eljelenjegyzésével hatályosulhattak. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása nyomán a Magyar Királyi Honvédség a trianon utáni Magyar Királyság haderejévé vált, azonban a magyar haderőt 1919. VI. 9-től HORTHY Miklós altengernagy hadügyminiszter felhívása nyomán Magyar Nemzeti Hadsereg névvel illették, amelyet 1920. IV. 1-től Magyar Királyi Nemzeti Hadsereg-re változtattak, majd 1922-ben visszatértek a Magyar Királyi Honvédség elnevezésre. A két világháború közötti Magyar Királyság hadereje már rendelkezett magasabb egységparancsnokságokkal és a fegyverkezési egyenjogúságot kimondó 1938. évi bled-i egyezmény nyomán lehetőség nyílt a magyar véderőnek a kor színvonalán álló technikai eszközökkel való ellátására is. A honvéd illetve honvédség kifejezés az 1848-1849-es szabadságharc időszakából ered. A Magyar Királyi Honvédség a polgári magyar állam véderő szervezete volt. Magyarország szovjet megszállását követően kiéptülő pártállamban a magyar haderő elnevezését Magyar Néphadsereg-re változtatták, amely elnevezés a rendszerváltozás után a magyar hagyományokra visszanyúlva Magyar Honvédségre változott.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Magyar Királyi Légügyi Hivatal a magyar légiforgalom felügyeletének a céljából minisztertanácsi felhatalmazás alapján a kereskedelemügyi miniszter 1924. IV. 10-én rendeleti úton állította fel, a szervezet működését 1924. XII. 13-án kezdte el.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Pénzügyminisztérium Az első független felelős magyar kormány rendelkezett pénzügyminisztériummal, melyet a kiegyezés nyomán ismét felállítottak, azóta lényegében megszakítás nélkül működött 2010-ig. Az első magyar pénzügyminiszter KOSSUTH Lajos volt, aki e tisztséget 1848. IV. 7.-étől 1848. IX. 12.-éig töltötte be.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Pénzügyőrség (1867-1945-) a pénzügyminiszter felügyelete és irányítása alatt tevékenykedő testület, amely feladatait fegyveresen látta el azzal a céllal, hogy az ország pénzügyi és gazdasági rendjét védelmezze, a legfontosabb feladatai közé tartozott a csempészet és a pénzügyi törvények és szabályok áthágásának megakadályozása. Működési területe lefedte az ország teljes területét. Legkisebb szervezeti egysége a pénzügyőr szakasz volt. Több szakaszt irányított egy pénzügyőr biztosi kerület. Egy vármegyében pedig több pénzügyőr biztosi kerület működött. A pénzügyőrséget vármegyénként a pénzügyi tárca komplex középszintű irányító szervei, a pénzügyigazgatóságok irányították. E mellett a testület vezetése céljából a pénzügyi tárcán belül is működött egy pénzügyőrségi osztály. A Pénzügyminisztérium alá tartozó Magyar Királyi Pénzügyőrség 1945-től Magyar Pénzügyőrség néven működött, feladata a pénzügyőri és vámőri hatósági feladatok ellátása volt, e szervből 1953-ban kivált a vámügyeket ellátó Vámőrség, majd ismét összevonva 1963-ban felállították a Országos Pénzügy- és Vámőrséget, 1966-tól Vám- és Pénzügyőrség néven működött 2010-ig, amikor a Vám- és Pénzügyőrséget egyesítették az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatallal. Az új szervezet elnevezése Nemzeti Adó- és Vámhivatal.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság

ság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VEDO Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 171-184.p. HU-ISSN 1216-6774.

Magyar Királyi Posta a magyar állam levél- és csomagküldemények megvalósítását megvalósító szervezete, amelybe integrálták 1887-ben a magyarországi távírdákat is.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Kommunista Párt (MKP) 1918 őszén megalakult baloldali marxista-leninista párt, amely 1919 és 1944-1945 között illegálisan tevékenykedett, 1948-1949-től azonban „egyeduralkodóként” irányította az országot. 1918-1919 Kommunista Magyarországi Pártja, 1919 Magyarországi Szocialista Párt, 1919-1943 Kommunista Magyarországi Pártja, 1943-1944 Békepárt, 1944-1945 Kommunista Magyarországi Pártja, Magyar Kommunista Párt, 1945-1948 Magyar Kommunista Párt, 1948-1956 Magyar Dolgozók Pártja, a magyar pártállam pártja. A Magyar Kommunista Párt (MKP) és a Magyar Szociáldemokrata Párt (MSZDP) egyesülésével jött létre az 1945 és 1949 közötti — úgynevezett ki-kit győz le időszak — politikai eseményeinek következményeként 1948. VI. 12.-én. A KMP a „szalámi taktika” néven elhíresült politikájával fokozatosan számolta fel ellenfeleit, a folyamat végén pedig már a szövetségeseit is. A politikai csatározásokban gyengébbnek bizonyult MSZDP maradványait olvasztotta magába az MKP az új párt az MDP létrehozásával. 1956-1989 Magyar Szocialista Munkáspárt néven működött.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NAGY József: A magyar határőrizet változásai 1958-1990. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelemi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

Magyar Köztársaság Katonai Felderítő Hivatal (MKKFH) 1995-ben — a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény hatályaba lépését követően — a Magyar Honvédség kötelékéből kivált és Magyar Köztársaság Katonai Felderítő Hivatala (MKKFH) néven szervezték újjá a magyar katonai felderítést, amely 2012. I. 1-én átalakult Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatá a Magyar Honvédség hadrendjébe illeszkedően.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Légiforgalmi Részvénytársaság (MALÉRT) A trianoni békediktátum után a második magyar légiforgalmi vállalatként jött létre az 1921. XII. 6-án feloszlott MAEFORT helyett.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Nemzeti Függetlenségi Front 1944. XII. 2.-án, Szegeden alakult pártszövetség, amely a Szociáldemokrata Pártból, a Nemzeti Parasztpártból, a Független Kisgazda- és Földmunkás Pártból és a Polgári Demokrata Pártból állt és a háború után egy évig uralta a magyar belpolitikát. A kommunisták szálamitaktikája következtében a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front felmorzsolódott, majd 1949. II. 2.-án Magyar Függetlenségi Népfront néven újjászerveződött és ismét szétmorzsolódott.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Magyar Nemzeti Hadsereg Lásd Magyar Királyi Honvédség.

Magyar Néphadsereg Lásd Magyar Királyi Honvédség.

Magyar Országos Levéltár (MOL)

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században.” című XXXVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Rendőrtisztviselők Országos Egyesülete (MROE) A dualizmus időszakában működő országos társadalmi szervezet. Az egyesület kezdeményezte a magyarországi rendőrségek államosítását, melynek érdekében tagjai elméleti munkát is kifejtettek. A miniszterelnökhöz is eljuttatott indítványuk nyomán az országgyűlés a témát napirendre tűzte és külön osztályt állított fel a belügyminisztériumban annak jogszabályi előkészítésére. Az előkészítő osztály által létrehozott első javaslattal azonban az országgyűlés többsége nem értett egyet, így azt átdolgozásra visszaküldte. Az első világháború kitérése pedig meggátolta, hogy a háború alatt érdemben foglalkozzanak a témával. A javaslat képezte az alapját a magyarországi rendőrségek államosítását megvalósító 5 047/1919.ME.rendeletnek.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Repülő Csapatok Törzskülönítményét 1918. XI. 2-án állították föl a Magyarországon állomásozó repülő és repülőműszaki személyi állomány, illetve repülőeszközök és azok javítására hivatott műhelyek felmérése céljából.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Repülő Csapat Parancsnokság 1918. XI. 9-én hozták létre az 1918. XI. 2-án felállított Magyar Repülő Csapatok Törzskülönítményéből. A Magyar Repülő Csapat Parancsnokság alárendeltségébe vonták a Magyar Királyság területén állomásozó valamennyi repülő hajózó és repülő műszaki katonai személyzetet két úgynevezett repülő csoport parancsnokság alá szervezve, amelyet 1918. XII. 14-én három repülő csoporttá szerveztek át.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Repülőgépgyár (MARE) A trianoni békediktátumot megelőzően a magyar repülőgépgyártás egyik üzeme albertfalvai elhelyezéssel.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Szocialista Munkás Párt Lásd Magyar Kommunista Párt.

MEBSZ Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MHSZ Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetség, majd Magyar Honvédelmi Szövetség

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ML Magyar Légierő

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MN Magyar Néphadsereg Lásd Honvédség.

Mobil csendőrség Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Mozgó csendőrség Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Munkásőrség (1957-1989) A Magyar Szocialista Munkás Párt által létrehozott és a párt politikájával rokonszenvező személyek milícia rendszerű fegyveres szervezete volt. A Munkásőrség tagja az lehetett, akinek a jelentkezési kérelmét a helyi párt-

szervezet ajánlása nyomán a területileg illetékes munkásör egységparancsnoksága véleményezte. Itt lehetőség nyílt a kérelmezőről a rendőrség által környezettanulmány készítésére is. Az egységparancsnokság által véleményezett felvételi kérelem visszakérült a pártalapszervezethez, amely a végső szót mondta ki. A Munkásörtség tisztí karának felső rétege hivatásos állományúként végezte feladatait. A szervezetet a pártállam hatalmának erősítése céljából hozták létre, mivel az 1956-os forradalom és szabadságharc során a magyar pártállam rendfenntartó erői csődöt mondtak. A munkásörök nagyobb létszámot igénylő rendvédelmi feladatok ellátásában és elemi csapások elhárításában vettek részt. Önálló hatósági feladattal- és jogkörrel nem rendelkeztek. Végül azt a szerepet, amelyért létrehozták a testületet— azaz a magyar pártállam fegyveres védelmét — nem valósította meg.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

N-Ny

Nagyvárad Magyar Királyi Csendőr Továbbképző és Altiszti Iskola 1909-ben állították fel Nagyváradon a Magyar Királyi Csendőrség Csendőrtovábbképző és Altiszti Iskoláját a legénységi képzés és továbbképzés egységes és egy helyen történő megvalósítása céljából.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NATO North Atlantic Treaty Organization (Észak Atlanti Szerződés Szervezete)

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

NATO Response Force (NATO Reagáló Erő)

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NEFB Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Az egyedüli katonai felsőoktatási intézmény Magyarországon a honvédelmi miniszter közvetlen felügyelete alatt, elődje, a Magyar Királyi Honvéd Hadiakadémia 1920 őszén kezdte meg a képzést, s folytatta 1945-ig, 1947 decemberétől kezdte meg működését a Honvéd Hadiakadémia, majd 1950-ben átszervezték, neve Honvéd Akadémia lett, és az Egyesített Tiszti Iskola része 1967-ig, neve 1955-től Zrínyi Miklós Katonai Akadémia, 1983-tól egyetemi szintű képzést biztosított, 1985-től egyetem, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem néven 1996-tól működött 2012-ig, amikor összevonták a Rendőrtiszti Főiskolával és a Közigazgatási Főiskolával. Az új felsőoktatási Intézmény neve Nemzeti Közszolgálati Egyetem, melyben tovább él a magyar hadtudomány ápolása és a tisztikar képzése a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar szervezetében.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Nemzeti Parasztpárt 1939-ben alapították az úgynevezett „népi írók” és paraszt származású politikusok. 1949-ben a párt tevékenységét ugyan beszüntette de hivatalosan nem szűnt meg, budapesti irodáját is fenntartotta. Az 1956-os forradalom és szabadságharc alatt Petőfi Párt néven újjáalakult, majd a forradalom és szabadságharc leverése után a pártot felszámolták. A párt az 1990-es választásokon Magyar Néppárt-Nemzeti Parasztpárt néven megmérte magát de nem került be a parlamentbe, majd 1998-ban széthullott.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Népbíróóság A népbíróóságot a II. világháború után, látszólag a háborús bűnösök felelősségre vonása céljából a 81/1945.ME. rendelettel hozták létre, a gyakorlatban azonban a Kommunista Párt ellenfelei likvidálásának az egyik eszközévé silányult. A népbíróóságban jogilag képzetlen emberek hoztak ítéleteket a Kommunista Párt elvárásainak megfelelően. A népbíróóságok a bűnelkövetési magatartást pönalizáló magatartási körnél szélesebb skálán vizsgálták és általában túlzó ítéleteket hoztak.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

NKVB Négyes Katonai Vegyes Bizottság.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

O-Ö

Országos Bünyügyi Nyilvántartó Hivatal 1919. I. 1.-én hozták létre a Fővárosi Rendőrség bünyügyi nyilvántartásából. A magyar Szent Korona alá tartozó területeken működő rendvédelmi testületek a hivatal nyilvántartását gyarapíthatták és használhatták.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Országos légvédelmi Parancsnokság (OLP) 1935 elején állították fel a honi légvédelem irányítása céljából.

FÖRIZS Sándor: Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 47-54.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*.” című XXXVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Öreg Gárda „la vielle garde” Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

P

Partizánmozgalom Központi Törzse a szovjet katonai főparancsnokság hozta létre 1942 májusában azzal a céllal, hogy szervezze és kontrolálja anémet csapatok mögöttes területén partizán tevékenységet.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Párizsi Császári Csendőrséget „Gendarmerie imperiale de Paris” Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Párizsi Gárda Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Párizsi Királyi Csendőrség „Gendarmerie royale de Paris” Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Párizsi Királyi Gárda „Garde royale de Paris” Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Párizsi Köztársasági Gárda Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Párizsi Városi Gárda Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Pénzügyminisztérium Lásd Magyar Királyi pénzügyminisztérium.

Polgári Demokrata Párt Az 1940-es években alakult magyarországi liberális párt, mely a Szegeden életre hívott Magyar Nemzeti Függetlenségi Front egyik alapítója volt.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Polgári Légügyi Biztosság 1918 novemberében állította föl a kormány a Légügyi Kormánybiztosság közvetlen alárendeltségében a kereskedelemügyi minisztérium szervezetében a polgári légügyek intézésére.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Polgári Őrség „Garde Civile” Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Polgárőrség a XVIII. századtól fogva a városokban hoztak létre polgárőrségeket a háború időszakára. A polgárőrségek tagjai a tehetősebb városi polgárok közül kerülhettek ki. A polgárőrségek számos helyen a helyi löegyuletből fejlődtek ki. Háború esetén a helyi rend fenntartásában, a fontosabb közigazgatási hatóságok hivatalainak és a közlekedési hálózatnak az őrzésében is részt vettek. 1808-tól az országgyűlés arra kötelezte a szabad királyi városokat, hogy háború időszakára polgárőrségeket hozzanak létre. 1811-ben a Magyar Királyságban 35 800 polgárőrt számoltak össze. Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc időszakában a Nemzetőrség városi szervezetei többnyire a polgárőr szervezetekből jöttek létre. 1914 őszén a belügyminiszter rendelettel hozta létre a polgárőrséget. Feladatát a lakosság élet- és vagyonvédelme alkotta. A polgárőrség tagjai 18. életévüket betöltött, fedhetetlen erkölcsű, azon magyar állampolgárságú férfiak lehettek, akik már részesültek katonai kiképzésben. A polgárőrök is behívhatók voltak katonai szolgálatra. A polgárőrök parancsnokaikat választhatták, amelyet az önkormányzat hagyott jóvá. Tevékenységüket a rendőrhatalóság utasítása szerint kellett ellátniuk, önálló hatáskörrel nem rendelkezett a polgárőrség. A polgárőröknek fegyverhasználati joguk volt ugyan, de ha nem rendvédelmi, vagy honvédelmi terület tagjának a társaságában láttak el szolgálatot fegyverüket csak önvédelemre használhatták. Egyenruhájuk nem volt. Szolgálatban bal karjukon „polgári őr” feliratú nemzeti színű szalagot viseltek. Az első világháború alatt becsült létszámuk 61 000 fő körüli lehetett. A polgárőrök nem élethivatásként üzték polgári teendőiket. 1945 után az Ideiglenes Nemzeti Kormány a 13/1945. rendeletével ismét létrehozta a polgárőrséget, a szervezet azonban a „ki-kit győz le” időszakban elhalt, mivel a magyar rendvédelem szovjet típusú átalakítási folyamatába az ilyen jellegű szervezetek nem illeszkedtek. A rendszerváltás után alakult újjá a polgárőrség először 1991-ben Önvédelmi Szervezetek Országos Szövetsége néven, majd ugyanezen évben megváltoztatta nevét Országos Polgárőr Szövetségre. Az Országos Polgárőr Szövetség fegyverhasználati joggal és önálló intézkedési jogosultsággal nem rendelkezik, a szövetség tagjai ugyanolyan jogkörrel bírnak mint minden magyar állampolgár. A szövetség tagszervezetei szinte valamennyi magyar településen jelen vannak. A bűnmegelőzés és bünfelderítés terén kifejtett tevékenységük eredményes ellátása érdekében rendszeres állami támogatásban részesülnek, munkájukat az önkormányzatok is segítik. Az Országos Polgárőr Szövetség tagjai egyenruhával nem rendelkeznek. Mivel a polgárőrség a rendszerváltáskor — a polgári magyar állam hagyományaitól eltérően — nem külön jogszabály alapján jött létre, hanem a társadalmi szervezetekről szóló törvény szabta keretek között, ezért az országban többféle polgárőrség működik szintén társadalmi szervezetként. Egyik polgárőrség sem rendelkezik a magyar állampolgárok számára biztosított hatáskörnél nagyobb intézkedési jogkörrel.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

R

Reichssicherheitshauptamt (RSHA) Birodalmi Biztonsági Főhivatal. (1939-1945) A Harmadik Német Birodalom belbiztonsági csúcsszervezete volt, amelyet 1939-ben hoztak létre. Elődje az 1933-ban felállított GESTAPO (Geheime Staatspolizei = Titkos Államrendőrség) melyet 1933-ban a porosz titkos rendőrség szervezeteként állítottak fel. 1936-ban a GESTAPO-t egyesítették a KRIPÓ-val (Kriminal Polizei = Bűnügyi Rendőrség) A szervezet új neve SIPO (Sicherheitspolizei = Biztonsági Rendőrség). 1939-ben a SIPO-t összevonták az SD-vel (Sicherheitsdienst = Biztonsági Szolgálat) így jött létre az RSHA (Reichssicherheitshauptamt = Birodalmi Biztonsági Főhivatal).

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Rendőrség rendvédelmi testület típus, amelyre a katonai alá-fölé rendeltségi viszony és a katonai rendfokozati rendszer hiánya a jellemző. Európában általában a városokban működnek rendőrségek az angolszász rendvédelmi modellben azonban a rendőrség kompetenciája a vidékre is kiterjed. A szovjet típusú államokban a rendőrség hatásköre ugyancsak a városra és a vidékre is kiterjedt, továbbá belső függelmi viszonyaik katonaiak voltak, a személyi állomány pedig katonai rendfokozatot viselt. A Szovjetunió összeomlása után ez a szisztéma a volt Varsói Szerződés tagállamaiban tovább él.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

Rendőrség-történeti Múzeum, országos szakgyűjtemény Budapesten – kihelyezett fiókkal Tarnamérán, és könyvtárral a fővárosban –, korábbi neve Bűnügyi Múzeum, majd Bűnügyi és Rendőrség-történeti Múzeum volt, jelenlegi nevét 2002.04.01-től viseli. Az intézményt 1908-ban hozták létre. 1945-1963-ig tevékenysége szünetelt.

PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „A kivételes hatalom és a közbiztonság” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

S-Sz

Sutzstaffel (SS) Védőosztag. A Nemzetiszocialista Német Munkáspárt katonai és védelmi szervezete. 1925-ben állították fel. Kezdetben körzetenként 10 tagból és egy vezetőből állt. A tagoknak HITLER személyére kellett felesküdniük. A szervezet 1929-ig az SA irányítása alá tartozott. 1934. június 26.-án az SS hivatalosan is a párt fegyveres szervezetévé vált. 1940-ben létrejött a Waffen-SS ezzel a szervezet két részre tagolódott, a Waffen-SS látta el a katonai teendőket, az Allgemeine SS pedig az egyéb feladatokat. Az SS részei voltak az úgynevezett bevetési alakulatok, amelyek a Wehrmacht-ot támogatták, HITLER testőrsége, a Halálfejes Társaság, amely a koncentrációs táborokat felügyelte stb. 1938-ban a rendőrséget az SS felügyelete alá vonták. Az SS önálló egyenruhával és rangrendszerrel rendelkezett.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Szociáldemokrata Párt A dualizmus időszakában létrehozott párt, amelynek ideológiai alapját a szociáldemokrácia képezte. A szociáldemokrácia eszmevilága német minta alapján osztrák közvetítéssel érkezett Magyarországra. A magyarországi kapitalista viszonyok megerősödésével, a munkásosztály kialakulása nyomán jött létre. Az első világháború végéig parlamenten kívüli pártként működött. A két világháború között parlamenti párttá vált. A Tanácsköztársaságban betöltött szerepe miatt azonban csak az úgynevezett BETHLEN-PEYER paktum nyomán válhatott parlamenti párttá, a polgári demokrácia részévé. A második világháború után a Kommunisták Magyarországi Pártjával lépett szövetségre, amelynek a vége az lett, hogy — a „szalámi taktika” keretében — a Szociáldemokrata Pártot felszámolták, maradványait pedig egyesítették az újonnan létrehozott Magyar Dolgozók Pártjával.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Szolnycsnogorszki Főtishti Tanfolyam a Szovjetunió vezérkari tisztképző iskolája.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szovjet Hadsereg A Szovjetunió haderejét Vörös Hadsereg elnevezéssel hozták létre 1918-ban, majd 1946. február 25.-étől a haderő elnevezése Szovjet Hadsereg a Szovjetunió felbomlásáig. A hadsereg felállítását 1917. november 7.-én határozta el a Szovjetek 2. Összorosországi Kongresszusa. A Népbiztosok Tanácsa 1918. január 28.-án hozott határozatot a Vörös Hadsereg alapítása tárgyában. 1918. február 22.-én Vlagyimir Iljics LENIN kiáltványban fordult Oroszország proletárjaihoz, amelyben fegyverbe szólította őket az oroszországi új rend védelmére. A kiáltvány nyomán létrejött mozgósítás napját, február 23.-át tekintették a Vörös Hadsereg születésnapjának. A Vörös Hadsereg politikai vezetését a Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága látta el. A Szovjetunió hadserege szárazföldi, légi és haditengerészeti haderőből állt. Kezdetben a Vörös hadseregben társparancsnoki rendszert alkalmaztak azonban 1942. október 9.-én bevezették az egyszemélyi parancsnoki rendszert, a komisszárok a parancsnok politikai helyettesévé váltak.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szovjetunió Vörös Hadserege Lásd Szovjet Hadsereg

Szövetségekői Ellenőrző Bizottság a trianoni békediktátum nyomán a győztes hatalmak által létrehozott bizottság, amelynek feladatát a trianoni békediktátumban foglaltak megvalósításának ellenőrzése, elsősorban a katonai elvárások betartásának figyelemmel kísérése alkotta. A szervezet működése 1927-ben szűnt meg.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szövetséges Ellenőrző Bizottság (SZEB) A második világháború után a győztes szövetséges hatalmak által a vesztes országokban létrehozott ellenőrző bizottságok. Az ellenőrző bizottságokban a vezető szerepet annak a szövetséges országnak a képviselője töltötte be, amelynek a hadserege a vesztes országban állomásozott. Így Magyarországon egyértelmű volt a Szovjetunió döntő súlya.

KESERŰ István: A Magyar Néphadsereg története 1945-1959. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 63-86.p. HU-ISSN 1216-6774.

Szpecnaz (Спецназ, szpecialnovo naznasenyija – különleges rendeltetésű) szovjet haderő különleges hadviselést folytató szervezete.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZTAVKA szovjet katonai főparancsnokság a II. világháború időszakában.

HEGEDŰS Ernő — FÖRHLICH Dávid: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 55-62.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos szimpozionsorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Sztálin Páncélos Akadémia a Szovjetunió harckocsizó tisztképző iskolája.

TÖMÖSVÁRY Zsigmond: Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 165-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

T-Ty

Tűzoltóság a belügyminiszter felügyelete mellett működő tűzvédelmi szervezet a károkat okozó tüzek megelőzésére és oltására.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 153-164.p. HU-ISSN 1216-6774.

U-Ű

Union of European Parachuties (Európai Ejtőernyős Egyesülés [UEP])

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

V-W

Varsói Szerződés 1955. V. 14.-én jött létre a közép-kelet-európai országok katonai-védelmi-politikai szervezeteként szovjet indításra. A szervezet 1991. II. 25.-én megszűnt.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Vám- és Pénzügyőrség Lásd Magyar Királyi Pénzügyőrség vagy Magyar Királyi Vámhivatalok.

Városháza zászlóalj „Bataillon de l’hôtel de ville” Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Városi Gárda „Garde Municipale” Lásd Francia Nemzeti Csendőrség.

Honvéd Vezérkar a Magyar Királyi Honvédség legfelsőbb szakmai irányító szervezete, amely a trianoni békediktátum miatt 1932-ig rejtésben a honvédelmi tárca VI. Csoportfőnökségeként működött. 1932-től a háború végéig pedig nyílt szervezettel tevékenykedett. A II. világháború után létrejövő Magyar Honvédség majd Magyar Néphadsereg keretében is működött vezérkar.

BODA József: A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 27-40.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Véderő Lásd Magyar Királyi Honvédség.

Viet Minh Liga Vietnám Függetlenségéért.

BOTZ László: A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság munkájában 1973-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 41-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Volksbund A III. Német Birodalom hathatós támogatásával a Magyar Királyság területén létrehozott szervezet, melyet a magyarországi német kisebbség egyesületeként határoztak meg.

PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p. HU-ISSN 1216-6774.

Vörös Hadsereg. A Tanácsköztársaság hadereje.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Vörös Hadsereg Lásd Szovjet Hadsereg.

Vörös Őrség a magyar Tanácsköztársaság időszakában a rend védelmére életre hívott fegyveres szervezet, amely egyúttal a Vörös Hadsereg kiegészítő részeként is működött. Terroralakulatai antihumánus cselekedeteket követtek el. 1919.VIII.3.-án a PEIDL-kormány szüntette meg a 6/1919.BM.rendelettel.

OLASZ Lajos: Légi csendőrség Magyarországon. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Wermacht (véderő) 1935-1945 között a III. (német) Birodalom szárazföldi haderőnémetek hivatalos megnevezése.

BALOGH Péter: A magyar katonai rádiófelderítés története. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXIII. évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 15-26.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2013. október 4.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században*” című XXVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Z-Zs

Zrínyi Miklós Katonai Akadémia (ZMKA) Lásd Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem (ZMNE)

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem (ZMNE) Lásd Nemzeti Közszerződési Egyetem.

Zsandárság Lásd Császári Királyi Csendőrség.

